

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyre szám helyben és előtérben 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztésért felelős
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM: 722.
Szerkesztőség 722. Kiadóhivatal 708.

A kancellár támadása.

Budapest, február 4.

Nyilvánvaló volt, hogy az a támadás, melyet Aehrenthal közös külügyminiszter az osztrák delegáció külügyi albizottságának pénteki ülésén a magyar nemzeti törekvések ellen intézett, válasz nélkül nem maradhat. A képviselőház mai ülésén, mint azt országgyűlési tudósításunkban megírjuk, Barta Ödön sürgős interpelláció formájában szóvá tette, s az egész Ház osztatlan helyesléssel kísérvén szavait, kétségtelen, hogy a miniszterelnök ki fogja tanítani Aehrenthal kötelességére. Csodálatos a külügyminiszterek törekvése abban az irányban, hogy magukat az Ausztria és Magyarország közjogi viszonyán túléve, birodalmi kancellároknak játszzák ki. Pedig tulajdonképpen eddig a birodalmi kancellári állás nemcsak jogilag, hanem tényleg is ismeretlen volt a monarchiában. Még a nagy, mindenható Metternich sem volt birodalmi kancellár, ő is csak Ausztriának kancellárja volt s a „Staatskanzler“ címet viselte. Egyedül Beust, ez a tehetetlen, hiu, öntelt férfiú vivta ki magának a Reichskanzler címet az abszolutizmus korszakában, hiuságból, hogy nagy vetélytársát, Bismarckot bosszantsa, de a tragikum őt is utolérte. Éppen ő, az egyetlen, aki a birodalmi kancellár címet viselte, volt kénytelen eltemetni az összmonarchiát, s ő volt az, akinek kormányzása alatt az egységes Ausztria végleg felbomlott s az 1867. XII. tczikkal a dualizmus megteremtett.

De a törekvés azért mindig állandó maradt a bécsi külügyminiszteri palotában, hogy a monarchia két államának politikai kapcsolatáról a külföld elé hamis kép tárjon. Eppen a közös külügyminiszterium volt mindig a képviselője annak a hazug felfogásnak, a mivel a külföldet félrevezetni igyekeztek, hogy a monarchia két állama egy birodalmi egységet képez, messzemenő autonómiával a belügyekben, de csak a belügyekben, és éppen ez a cél vezette is az osztrákokat abban, hogy a közös minisztereket hivatalosan „birodalmi“ minisztereknek nevezték el, s hogy a magyar parlament és a magyar delegáció állandó tiltakozása még mindig ezt a közjogellenes címet használják.

De eddig a külügyminiszterek legalább attól óvakodtak, hogy itthon közjogellenes törekvéseikkel tüntessenek. Aehrenthalé a kezdet kétes dicsősége ezen a téren. Az osztrák delegáció külügyi albizottságának pénteki ülésén gróf Merweldt és Baernreuter osztrák delegátusok beszédére válaszolva, az Ausztria és Magyarország közt létrejött gazdasági kiegyezés közjogi jellegéről olyan hamis, sőt szándékosan valóban felvilágosítást adott, amely talán megnyugtathatta az osztrákokat, a magyarokban azonban a legnagyobb felháborodást keltette fel. Mert még Beck osztrák miniszterelnök is abban a beszédében, melynek kapcsán tavaly októberben a kiegyezési javaslatokat a birodalmi gyűlésben bemutatta, azt mondta, hogy formájában teljesen elűt az eddigi gazdasági kiegye-

zésektől s hogy Magyarország állami önállóságának olyan kidomborítása van abban, amelyért Magyarország gazdasági téren nagyon értékes koncessziókat adott.

Ha Aehrenthal csak amellett maradt volna, hogy a gazdasági kiegyezés közjogi jellegéről táplált hamis felfogását mondja el, az is megengedhetetlen lett volna, mert az ő felfogása semmi esetre sem lehet más, mint az osztrák és a magyar kormányok felfogása s ennek az ellentétes felfogásnak konzekvenciáit már rég le kellett volna vonnia, ha abba belenyugodni nem tud, vagy nem akar. De az a kijelentése, hogy ő a gazdasági kiegyezésben újból biztosított közjogi különállás dacára is az egység fentartását tüzte ki célul s hogy ennek az egységnek szolgálatába szegődött és annak biztosítására törekszik, annyira sérelmes Magyarországra, hogy a magyar delegációt és a magyar parlamentet a legnagyobb bizalmatlansággal tölti el személye és politikája iránt s ennek következményei lehetetlen, hogy elmaradjanak.

Eltekintve attól, hogy Magyarország ezt a birodalmi egységet soha el nem ismerte, s hogy úgy Ausztria, mint Magyarország 1867-ben a birodalmi egység helyett a dualisztikus monarchia államjogi kapcsolatát fogadta el, amit Aehrenthalnak, mint a monarchia két állama funkcionáriusának tudnia kellene, megengedhetetlen, hogy a közös külügyminiszter erről az állami kapcsolatról nyilatkozzék. Ez annyira belügye-

A t. Házból.

I. A regula.

Bizonyára nem tartottak volna ma ülést, hogy ha nem rendeli úgy a regula. Amely törvényjavaslatokat általánosságban és részleteiben megszavaz a képviselőház, azokat még egy külön napra ki kell tűzni harmadszori olvasásra és még egyszer meg kell szavazni — így rendeli azt a regula. Mert hátha két tárgyaláson kifejejtettek volna valamit, avagy hibásan fogalmaztak volna meg egy mondatot, hát azt a harmadszori olvasáskor beírhatják, vagy kikorrigálhatják. Ugy is lehet magyarázni, hogy az ember mielőtt igen fontos dologban döntene, azt szokta mondani: „Aludjunk rá egyet.“ Csak e miatt kellett ma ülésezni, harmadszori olvasásban megszavazni a fejadó eltörléséről szóló törvényjavaslatot s azt a másikat, amelyik a római postaszervezésbeli nemzetközi egyezményről szól. Máskülönbén igen szívesen elengedte volna a kormány is ezt a napot. Mert hát van elég dolog otthon a hivatalban s ezenkívül Bécsben a delegációban. Továbbá csirázna a konfliktusok és rosszindulatu szelek fujnak. Ha például ma nem lenne ülés, kevésbé kellene exkuzálni a portugál parentálás elmaradását,

azt mondhatnák, hogy csak egy napot késtek és másnap, amikor pótolni akarták, már nem volt ülés. Így azonban itt az ülés és ma sincs részvét. Aztán az Aehrenthalal való perlekedés. Hogy már ez a külügyminiszter is be akarja kebeleznit Magyarországot Ausztriába és birodalmi kancellár akar lenni a mi bőrünkön. Okvetlen szóba hozzák s hogyha megteszik, felelni kell rá és készen van a nagy konfliktus. Meg hogy a katonatisztek fizetésrendezését az osztrák delegáció egyedül akarja elintézni, de úgy, hogy a magyar mégis fizessen, csak ők mondják meg, hogy mennyit fizessünk és mikor. Ez a második konfliktus.

A kérdés csak az volt, hogy mennyit lehet megspórolni a konfliktusból. Mindenekelőtt hiába keresték Wekerlét. A miniszterelnök volt, nincs. Eltűnt. Azaz, hogy elutazott Bécsbe, ezt a kicsi ülést itthagya. Most aztán nincs, akitől számon lehetne kérni a kondoleálást és hogyha megkérdezik, hivatkozhatik rá, hogy volt ugyan ülés, de ő nem volt itthon. Továbbá a konfliktusok miatt se lehet ekzekválni. Ha beszélnek róla, nem felelhet, mert nincs jelen. Amikor tegnap a folyosón diskurálgattak róla, azt mondta: tán csak nem gondolják, hogy a folyosón fogok felelni Aehrenthalnak. A mai napról pedig azt mondhatja, hogyan felelhettem volna a képviselő-

selőházban Budapesten, amikor én nem voltam otthon, hanem Bécsben voltam.

Tehát csendesén indult a gyűlés — regula szerint. Amint kellett, Návay Lajos, aki elnökölt, elrendelte, hogy az egyik jegyző olvassa fel a megszavazandó javaslatot. Ez a feladat ma véletlenül Hentz Károlynak jutott. A gyakorlott jegyző már érti a módiát, fel kell olvasni a címet és aztán megfelelő ideig dűnnyögni. Például néhai Molnár Antal már egyesíteni tudta a haszontalant a kellemetlennel. Ő, amíg színlag a törvényjavaslatokat olvasta, azalatt valamely angol folyóirat közleményeit studirozta. Ugy se hallgat oda senki. Hentz Károlynak se volt nagy kedve, hogy az egész adójavaslatot elreczítálja. Nem mutatott rá hajlandóságot, hogy Shakespeare-szavallatokkal tünjön fel. Tehát csak mormogott... mormogott... Lent a képviselők diskurálgattak, leveket irtak és képes lapokat olvastak. Egyikük azonban unalmában felkiáltott:

— Halljuk! Nem hallunk egy szót sem.
Návay Lajos ekkor rácsengetett és megszólalván, váratlanul a következőket mondotta:
— Az igaz. Kérem a jegyző urat, szíveskedjék hangosan olvasni, ez — a regula.
Hentz Károly összerézzen. A regula! Tehát a regula azt kívánja, hogy y kiabáljon. Jól van.

a monarchia két államának, hogy ebbe a külügyminiszternek beleavatkoznia nem szabad s ebben más álláspontot, mint a törvényekben statuált álláspontot elfoglalnia nem szabad. Ha meggondolatlanul mégis más álláspontot foglalt el, sőt, ha hivatalos nyilatkozatot is tett arról, hogy ezt az állami különválást elismerni nem hajlandó s azt hivatalos ténykedésében respektálni nem fogja, kétségtelen, hogy más megoldás nincs, mint az, hogy ennek a ténykedésnek lehetőségétől megfosztassék, szóval, hogy állásának elhagyására kényszeríttessék.

Aehrenthalra nézve a helyzet szinte lehetetlen lett. Mert az kétségtelen, hogy a magyar delegáció legközelebbi ülésének egyikén vissza kell szivnia mindazt, amit mondott, hacsak a magyar delegáció és a magyar parlament részéről bizalmatlansági szavazatot nem akar provokálni s ha csak arra nem akarja kényszeríteni a magyar kormányt, hogy őt dezavualja. Mert ennek épp úgy meg kell történnie, mint ahogy annak idején Bánffy Dezső dezavualta Kálnoky. De viszont akkor, ha Aehrenthal a magyar közzjognak megfelelő kijelentést tesz, az osztrák delegációval idéz fel beláthatatlan kimenetelű konfliktust s állása mindkét esetben nagyon alá van aknáva.

De megérdemli ezt. Mert neki, aki a monarchiát a külfölddel szemben képviseli, első sorban kötelessége az, hogy a külfölddel szemben a monarchia közjogi kapcsolatát a való színben tüntesse föl s ha ezt nem teszi, akkor nem méltó arra a magas állásra, melyet a két parlament bizalmából elfoglalt.

Budapest, február 4.

A képviselőház szünete. A képviselőház ma a delegáció tanácskozásainak tartására elnapolta üléseit. A szünet tehát körülbelül február husz-huszonkettéig tart. Ez alatt az idő alatt a képviselőháznak csak formális ülése lesz. Elsőben csütörtökön déli egy órakor a főrendiház üzeneteinek átvétele végett ül össze rövid ülésre a képviselőház.

A tiszti fizetések fölemelése.

— Forrongás báró Aehrenthal ellen. —

Budapest, február 4.

Az osztrák delegáció hadügyi albizottságának tegnapi estjei ülésén történt események, nevezetesen a gróf Latour-féle indítvány benyújtása, éppen nem volt alkalmas arra, hogy azt az elégtelenséget, amelyet báró Aehrenthal közös külügyminiszter ismeretes beszéde keltett, lecsillapítsa. Sőt most már határozottan megállapítható, hogy a magyar és az osztrák delegációk között oly éles az ellentét, hogy komoly konfliktus sines kizárva. Az a Latour-féle határozati javaslat, amely a tiszti fizetések felemelését 1907-re kívánja, nem bír fontossággal, mert az ilyen határozatok nem kerülnek a másik delegáció elé, s a magyar delegáció is hozott már számos olyan határozatot, amelyet többszöri megismétlés dacára sem hajtottak végre. A konfliktus abból származnék, ha az osztrák delegáció elfogadja azt a Latour-féle indítványt, amely rendkívüli hitel formájában adja meg azt az összeget, amely már ebben az esztendőben szükséges a tiszti fizetések felemelésére. Mert ezt a pressziót a magyar delegáció minden tagja visszautasítaná nemesak a függetlenségi, hanem az alkotmánypártiak és a néppártiak, akik eddig azon a véleményen voltak, hogy ez a kérdés csak szociális szempontból itélendő meg, most már határozottan arra az álláspontra helyezkedtek, hogy nemzeti engedelmények nélkül szó sem lehet a tiszti fizetések felemeléséről. Ha pedig az osztrák delegáció együttes ülésre akarja szorítani a dolgot, a magyar delegátusok egyszerűen nem fognak megjelenni. A hadvezetőségnek tehát végül is, ha nem akarja, hogy költségvetés nélkül maradjon, kérnie kell majd az osztrák delegációt, hogy törölje ezt a határozatot. Így tehát az osztrákok inkább ártottak a tiszteknek, sem hogy használtak.

Báró Aehrenthal közös külügyminiszter beszéde nyomán támadt elkeseredésnek kifejezése volt az az általános helyeslés, amely ma Barta Ödön interpellációját a képviselőházban kísérte. A folyosón is élénken vitatták meg ezt az ügyet.

Báró Bánffy Dezső nyomatékosan utalt

arra, hogy a külügyminiszternek ez a beavatkozása Magyarország jogaiba szinte páratlan és hogy mindig osztrák államférfiak voltak azok, akik akár a magyar közjogot nem ismerve és a kiegyezés szellemét meg nem értve, akár könynyelműségből és rosszakaratból Magyarországból a dualizmus híveit a függetlenségi pártba szorították.

Hoffmann Ottó, aki csak nemrégén élesen megtámadta Ugron Gábort, amiért megtámadta a trónörökösöt, elkeseredve mondotta:

— Vakmerő, gaz játékot űznek velünk Bécsben. Tényleg megakariák erősíteni azt a hitet, hogy a trón közelében nem türnek senkit, aki a magyar király szándékával nem ért egyet.

Barta Ödön interpellációjára is azért aratott olyan nagy sikert, mert mindenki érezte, hogy ezt a támadást erőiesen és gyorsan kell visszaverni. A képviselők egy része határozottan zokon vette, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök, akiről azt hitték, hogy ma délelőtt még megjelenik a képviselőházban, mivel tegnap bejelentették neki, hogy Aehrenthal ellen interpelláció készül, már ma reggel Bécsbe utazott a delegáció délutáni ülésére. Barta Ödön interpellációjára közben azután az egész függetlenségi párt helyeselt és szidalmazta Aehrenthalt. Barta-val a függetlenségi párt minden tagja egyetértett és ezzel az együttérzéssel tüntetett a külügyminiszter ellen.

Aehrenthal tapintatlan beszéde kormánykörökben is élénk visszatetszést keltett. Kosuth Ferenc és Wekerle Sándor már ki is jelentették, hogy Aehrenthal tullott a czélon. De ennek a beszédnek köszönheti a hadvezetőség is azt, hogy — mint beavatott helyről jelentik — a kormány is helyesli azt az álláspontot, hogy a tiszti fizetések fölemelése csak nemzeti engedelmények ellenében lehetséges.

Ilyen hangulatban utaztak ma ismét Bécsbe a delegátusok, ahol már ma délután újból megkezdődött a delegáció munkája. Az előzmények után beavatott helyen azt tartják, hogy a delegáció tárgyalásai nagyon el fognak húzódni és hogy igen szenvedelmes lefolyásuk lesznek. A magyar delegátusok között mindjobbán hódít az a követelés, hogy Aehrenthal hagyja el azonnal helyét.

Mai hireink a következők:

II. A számár.

Már el is oszlott volna a képviselőház hosszabb időre ama megállapodással, hogy a míg a delegáció Bécsben tanácskozik, azalatt itthon ne legyenek ülések. De jelentkezett Barta Ödön és egy interpellációjában szóvá tette az Aehrenthal-ügyet. Előadta, hogy miképpen nyilatkozott Aehrenthal Magyarországról és minő sérelmes meghatározásokat publikált a mi közjogunk igazságaival szemben. És a míg eképpen reczitálta a dolgokat s egy konkluziót akart levonni, így szólott:

— Ez azt jelenti, hogy a külügyminiszter ...

— Számár — felezte be a mondatot Ugron Gábor.

— Bizony számár! — tette hozzá Somogyi Aladár.

Barta Ödön bevégezte a beszédet s akkor Návay Lajos alelnök rendreutasította Somogyi Aladárt az inparlamentáris „számár” kifejezésért.

— Én mondtam, hogy számár — korigálta az ügyet Ugron Gábor.

Tehát Návay rendreutasította Ugront is.

Értetni kell azt, hogy Ugron az Aehrenthalra vonatkozó állapotjelző szerzőségéhez ragaszkodott.

Olyanféle eset ez, mint amikor az Eötvös Károly asztaltársaságánál egyik jelenlévő Schubert tagtársa egy parlamenti nagyságra ezt mondotta:

— Az hülye!

Felpattant erre Eötvös Károly:

— Azt ne mondja Schubert öcsém, hogy hülye. Hogy meri azt mondani, Schubert öcsém. Én azt az embert ismerem 1854. óta. Már fiatal korában szórakozott kedvű, szeszélyes, bolondos volt, mindig másutt járt az esze, mint kellett volna. Férfikorában se tudta megmondani, hogy csütörtök korábban van-e, mint péntek. Aztán később mindenhez bal kézzel fogott s a legjobban induló ügyeket elrontotta. Szóval olyan ember lett belőle, hogy egész nyugodtan be lehetne tenni a csendes örültek közé.

— De hisz — szólalt meg Schubert — én is azt mondtam, hogy hülye.

A vajda erre félrefordította a fejét és nevetve szólott:

— Csakhogy az más, Schubert öcsém. Magának nem szabad azt mondani, de nekem szabad. Mert én meg tudom indokolni.

Ugron is körülbelül azért ragaszkodott maga jussához, mert ha ő mondja, hogy számár az többet jelent, mert ő meg tudja indokolni.

És nekigyürkőzött. Vélend, katonai csapatot vezényel támadásra, ugy harsogta:

— Első fejezet, első szakasz ...

De aztán megint nem lehetett hallani, mit mond. Pedig ez volt az érdekes. Míg lent a zsi-bongás változatlan maradt, Hentz Károly a javaslatot maga elé tartva, így folytatta:

— Első szakasz, kérlek kegyelmes uram (Návay felé fordult), hisz ez borzasztó! Csak ugyan azt kívánod, hogy hangosan olvassam az egész javaslatot. Kérlek alássan, ne kívánd azt.

És így haladt tovább, míg ismét felkiáltott:

— Második szakasz!

Aztán félrefordulva, csendesen folytatta:

— Ne kívánd, kegyelmes uram, borzasztó lenne: én nem bírom ki.

Návay nevetett és Hentz Károly folytatta. Megint kiáltott egy címet és megint könyörgött és Návay nevetett.

A végén megszavazták harmadszori olvasásban a javaslatokat és ekkor Návay békét hagyott Hentznek, valamint Hentz békét hagyott Návaynak.

Mindannyian pedig békét hagytak a regulának, melyről kitünt, hogy sokkal mulatságosabb, mint a minőnek képzeltek.

* * *

A magyar delegációból.**A delegátusok bécsi útja.**

Wekerle Sándor miniszterelnök és Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, valamint a delegáció hadügyi albizottságának tagjai ma reggel utaztak Bécsbe. A delegáció többi tagjai ma délután 5 óra 15 perckor induló rendszeres bécsi gyorsvonattal utaztak Bécsbe a nyugati pályaudvarról. A delegáció tagjai részére a m. kir. államvasutak igazgatósága két Pulman-kocsit csatoltatott a gyorsvonathoz. A miniszterelnök előreláthatólag a delegáció tárgyalásainak befejeztéig Bécsben marad.

A függetlenségi párt Aehrenthal ellen.

Amióta báró Aehrenthal közös külügyminiszter az osztrák delegáció külügyi albizottságában elmondta azt a kiváló közjogi ismeretekre valló nevezetes beszédét, amelyben olyan gyönyörűen megmagyarázta a kiegyezés államjogi részét, a függetlenségi pártban állandó a forrongás. A pártkörben minden este élénken tárgyalták a külügyminiszternek fejtetéseit, amelyekkel nemcsak Magyarország gazdasági önállóságát merészelték kétségbevonni, hanem a most létrejött kiegyezés világos rendelkezéseit egyenesen a nem is létező „gazdasági egység” megerősítését czélzóknak hirdeti. Ez a külügyminiszteri politika azonban nemcsak a parlament legnagyobb pártjának törekvéseivel és elveivel áll szemben, hanem szemben áll a magyar közjog világos és határozott tanáival is. Ez az elégtelenség és fölláborodás nyilvánult meg a képviselőház mai ülésén, amikor a függetlenségi párt olyan zajosan helyeselte a díszidens Barta Ödön fejtetéseit. Este pedig a pártkörben még fokozottabb mértékben jutott kifejezésre az elkeseredés. A delegátusok legnagyobb része már délután Bécsbe utazott s így az összegyűlt képviselők csak izenet alakjában adhatják tudtukra, hogy reájuk hárul most az a föladat, hogy erélyesen tanítsák ki a külügyminisztert közjogunk elveire. A pártkörben összegyűlt képviselők igen határozottan követelték, hogy a delegáció ne szavazza meg Aehrenthalnak a külügyi költségvetést és elhatározták, hogy többen fölutaznak Bécsbe és ott ilyen értelemben fogják informálni a delegáció tagjait. Wekerle Sándor miniszterelnök ellen is hallatszottak kifogások, amiért a mai interpelláció elől elutazott. A képviselők foglalkoztak ezzel kapcsolatban a Latour-féle indítvánnyal is és a leghatározottabban tiltakoztak a tiszti fizetéseknek nemzeti engedelmények nélkül való felemelése ellen.

Meg lehet azonban állapítani, hogy ez a fel fogás a magyar politikai körökben általános és hogy úgy az alkotmánypárt, mint a néppárt is ezen az állásponton van.

Az élelmezési albizottság.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság hadügyi albizottságának elhelyezési szűkebb albizottsága ma délután 4 órakor gróf Cziráky Antal elnöklésével ülést tartott.

Hoitsy Pál előadó ismertette a hadvezetőség idevonatkozó előterjesztését.

Beható vita után, melynek folyamán Okolicsányi László, Szabó István, gróf Semsey László és Bakonyi Samu felszólalásaira a közös hadügyminiszter képviselőletében Hoffmann Hugó altábornagy, osztályfőnök megadta a szükséges felvilágosításokat, az albizottság az előadó jelentését tudomásul vette.

A hadügyi albizottság.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság hadügyi albizottsága ma este 6 órakor gróf Zichy Tivadar elnöklésével ülést tartott, amelyen a közös minisztériumok részéről: Hoffmann Hugó és Thallóczy Lajos osztályfőnökök, Szalay László és báró Tallián Dénes udvari és miniszteri tanácsosok, gróf Szápáry Tihor osztálytanácsos, Burger százados és Beigel István fogalmazó, a magyar kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, Baitz József ezredes, Roskoványi Dezső parancsörtszt, Draschel-Lázár Alfréd segédtitkár és a sajtóiroda részéről dr. Németh Alfréd fogalmazó jelentek meg.

Mindenekelőtt az elhelyezési, valamint az élelmezési szűkebb albizottságok jelentései kerültek tár-

gyalás alá, az előbbi Hoitsy Pál, az utóbbit Miklós Ödön referálta.

A jelentéseket vita nélkül jóváhagyták.

Ezután az Okolicsányi László előadó által szerkesztett kimerítő albizottsági jelentést olvasták fel és azt némi vita után hitelesítették.

Elhalasztott delegációnális ebéd.

Bécsből jelentik, hogy az Aehrenthal báró külügyminiszternél adandó első delegációnális ebédet, amely szerdára, e hó 5-ére volt kitűzve és a melyre a meghívókat már elküldötték, a portugál király és trónörökös halála következtében lemondották; az ebéd későbbi, még meghatározandó időpontban lesz.

A közvélemény megnyilatkozása.

A nagyenyedi függetlenségi és negyvennyolcas pártkör felhívást intézett az ország valamennyi függetlenségi és negyvennyolcas köréhez, melyben csatlakozásukat kéri ahhoz a feliratukhoz, melyet Okolicsányi Lászlónak a delegáció ülésén a katonatisztek fizetésemelése tárgyában beadott javaslatával szemben a képviselőházhoz intézett. A felirat tiltakozik az ellen, hogy a közös hadseregért bármiféle újabb áldozatot hozunk, addig, míg legilletékesebb helyről törvényerejű biztosítékot nem kapunk aziránt, hogy nemzeti önállóságunk a közös hadsereg intézményeiben is érvényesülni fog.

Az osztrák delegáció.**A külügyi albizottság.**

Az osztrák delegáció külügyi albizottsága a külügyminiszteri költségvetés tárgyában indult általános vitát az előadó zárszaváig befejezte, mire az ülést délután 3 óráig megszakították.

A külügyminisztérium költségvetésének folytatóságos tárgyalása során Fajdutti delegátus az ausztriai olaszok lojalis gondolkodására utal és kiemeli a szent-széának a világbéke fenntartása érdekében kifejtett buzgóságát.

Udrzal delegátus nem tudja, bir-e értékkel politikai szempontból a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés, de az bizonyos, hogy a mezőgazdaság sokkal többet veszítené, mint amennyit az ipar nyerne. Szónok azután határozottan állás foglal Németország lengyel politikája ellen.

Schreiner delegátus Udrzal fejtetéseivel szemben kijelenti, hogy a lengyelekre vonatkozó javaslat önvédelem a porosz kormány részéről. Behatóan tárgyalja a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződésnek a hazai mezőgazdaságra háruló hátrányait.

Kramarz delegátus a külügyminiszter megjegyzésére válaszolva, amelyek szerint a belpolitika nem lehet hatással a szövetségekre, utal arra, hogy Oroszország és Franciaország, valamint Oroszország és Angolország példája nem felel meg az osztrák viszonyoknak.

Gróf Nodzycki a Németországból kiutasított osztrák állampolgárok kérdésében tanusított optimizmusát nem osztja. Az államellenes fogalom igen tág, miért is annak definíciója szükséges. Egyben kéri a minisztert, foglaljon állást a porosz miniszternek a lengyel munkások ellen irányuló igazságtalan rendelete ellen.

Báró Aehrenthal külügyminiszter szerint államellenesek azon személyek, akik a porosz kormány felfogása szerint a fennálló állami rend ellen agítáltak, vagy arra nézve veszélyessé váltak, továbbá a felforgatók és anarkisták.

Vukovics állást foglal az agráriusoknak a kereskedelmi szerződés tárgyában elfoglalt magatartása ellen és a keleti kereskedelem előmozdítását kívánja.

Bacquehem marquis előadó a szerb kereskedelmi szerződés ügyében utal arra, hogy kölcsönös engedelmények nélkül kereskedelmi szerződések nem jöhetnek létre. Előadó rokonszenvvel szól a konzulátusok kifejezésének ügyéről, majd a macedóniai reformakció előmenetelét tárgyalja behatóan. Az igazságügyi reform keresztülvételének szükségességét hangsúlyozza és reméli, hogy egyetértésben Oroszországgal sikerülni fog Macedóniában a nyugalmat helyreállítani.

Báró Call osztályfőnök a vita során tett javaslatok ügyében beható felvilágosítással szolgál. A külügyminisztérium teljesen tudatában van feladatainak, a konzulátusok kifejezése ügyében. Az Egyesült Államok területén fennálló konzulátusaink teljesen eleget tesznek kötelességeiknek. Az igazolási ügy reformját illetően utal arra a porosz követelményre, hogy a munkásoknak a határon, vagy pedig munkahelyükön igazolási okmányokat adjanak. Az osztrák kormány közölte a porosz kormánynyal aggodalmait, de a tanácskozások még nincsenek befejezve. A Dardanellák kérdéséről szól, majd beható felvilágosítással szolgál a Palasetto kérdés állásáról. Urbán delegátusnak az Elbára járó hajók megadózatására vonatkozó kérdésére a miniszter kijelenti,

hogy sem a német, sem a porosz kormány ez ügyben nem lépett érintkezésbe a kormánynyal. Mint-hogy azonban ugy a közvélemény, valamint az illetékes körök úgy nyilatkoztak, hogy Ausztria ezen adó ellen nem foglal állást, a berlini osztrák magyar nagykövet utasítást kapott, adja értésére a német, illetőleg porosz kormánynak, hogy Ausztria a hajók tervezett megadózatása kérdésében teljes nyomatékkal ragaszkodik az Elbára vonatkozó életben lévő jogokhoz.

Ezek után elfogadják a külügyminisztérium költségvetését, valamint a javasolt határozatokat. A legközelebbi ülés pénteken.

A hadügyi albizottság.

Az osztrák delegáció hadügyi bizottsága ma délután folytatta a hadügyi költségvetés tárgyalását.

Dr. Wellemhof képviselő elismeri a tiszti fizetés emelésének szükségét, de ugyanoly szükségesnek tartja a legénységi zsold felemelését. Taktikai szempontból nem tudja, vajon Latour javaslatai valóban gyorsan és biztosan vezetnek-e a célra. Aggodalmait elnyomja a magyar delegáció láttára, továbbá a Lajtán túlról érkező fenyegetéseire, amelyek kívánatosá teszik, hogy az osztrák delegációban egyetértés uralkodjék.

Sumayer kijelenti, hogy a militarizmus és a szociálizmus egymással szemben állanak.

Schraffel visszautasítja Klofac képviselőnek a hadsereg ellen irányuló vádjait és a tisztek fizetésjavítását, valamint a legénység zsoldjának felemelését. Állást foglal a „Budapest” azon czikke ellen, amely óva inti az osztrák delegátusokat attól, hogy az erőszak útjára lépjenek. Javaslataitól — ugymond — semmi fenyegetés sem tántorítja el. A nyilvánosság előtt tárgyalt fenyegetéseket nem tekinti a magyar delegáció enuncziációinak. A pólai kirándulás alkalmával a magyar delegátusokat, mint kellemes tárgyalókat és lojalis kollégákat ismerte meg és meg van győződve arról, hogy a tiszti fizetések felemelése és a legénységi zsold felemelése ügyében a delegáció folyó ülésezése alkalmával megegyezés jön létre. Hangsúlyozza, hogy akár az ő, akár a Latour javaslata nem tekinthető a magyarok ellen irányuló támadásnak és reméli, hogy a magyar delegáció tárgyilagosan fogja a javaslatokat megítélni, úgy, hogy közös megegyezés jön létre.

A tárgyalást erre megszakítják. A legközelebbi ülés holnap délután 5 órakor.

Budapest, február 4.

Főrendiházi bizottsági ülések. A képviselőház által az utóbbi napokban letárgyalt törvényjavaslatokkal a főrendiházi bizottságai kedden délelőtt tartott üléseikben foglalkoztak. Először az egyesült pénzügyi, közjogi és törvénykezési bizottság tartott ülést délelőtt tíz órakor Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnökének elnöklése alatt. Tárgyalásra került az erdélyi birtokrendezésről szóló törvényjavaslat, amelynek előadója báró Forster Gyula volt, továbbá a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslat, amelyet gróf Víggyázó Ferenc előadó ismertetett. A kormány részéről Günther Antal igazságügyminiszter, Mezőssy Béla és Imling Konrad államtitkárok és több miniszteri szakreferens vett részt a bizottsági ülésen, amelyen beható vita folyt mindkét törvényjavaslat felett. A kívánt felvilágosításokat az igazságügyminiszter és a jelenvolt államtitkárok adták meg. A bizottság mindkét törvényjavaslatot az előadók szakszerű és a törvényjavaslatok részleteire is kiterjedő jelentései értelmében elfogadta.

Déli 12 órakor az egyesült pénzügyi, közgazdasági és közlekedési bizottság báró Harkányi Frigyes helyettes elnök vezetésével tartott ülésében foglalkozott az arad—nagykiskindai, továbbá a szabadka—gombos—palánkai helyiérdekű vasutak engedélyezéséről szóló törvényjavaslatokkal. Előadó Miklós Ödön volt. A bizottság mindkét helyiérdekű vasutáról szóló törvényjavaslatot elfogadta és egyszersmind magáévá tette Miklós Ödön előadó jelentésében foglalt azon kívánságot, hogy a jövő alkalommal olyan nagyjontosságú vasutvonalak, mint a nagykiskinda—aradi vonal, ne mint helyiérdekű vasutak, hanem mint magyar államvasuti vonalak építtessenek ki. A Rómában kötött nemzetközi postacgyezmény beczikkelyezéséről szóló javaslatot Miklós Ödön ismertetése alapján elfogadták.

Délután fél egy órakor a pénzügyi bizottság ülésezett báró Harkányi Frigyes helyettes elnök elnöklése alatt és Hertelendy Ferenc előadó részletes jelentése alapján letárgyalta és elfogadta a II. osztályu kereseti adóról, valamint a tőkekamat és líradékadóról szóló törvény némely intézkedéseinek módosítására vonatkozó törvényjavaslatokat.

Hódmezővásárhely új főispánja. Makóról írják, hogy Hódmezővásárhely főispánjává Spilka Antalt, a battonyai kerület szolgabíráját nevezik ki s a ki-nevezés már a hivatalos lap egyik legközelebbi számában jelenik meg. Hódmezővásárhelyen már nagy előkészületeket tesznek az új főispán beiktatására, amelyet e hó 25-ére terveznek.

Tiszák és az alkotmánypárt. Bizonyos politikai körökben ma azt beszélték, hogy Tiszák és az alkotmánypárt között tárgyalások folynak az összes hatvanhetes politikuskor egyesítése érdekében. A hír szerint a mozgalmat, tekintettel a választói reformra és a várható választásokra, a volt szabadelpárti részről Lukács László volt pénzügyminiszter kezdeményezte és az alkotmánypárt egy részéről a terv helyesléssel találkozott. Meg is indultak volna ilyen értelemben a tárgyalások, de gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, az alkotmánypárt vezére, amikor a dologról tudomást szerzett, olyan határozott tiltakozott a terv ellen, hogy a további alkudozások megszakadtak. Alkotmánypárti részről e hírrel szemben kijelentik, hogy az alkotmánypárt végrehajtó-bizottsága ilyen fuzióról nem tanácskozott s hogy ilyen tervről egyáltalában nem volt szó.

A Batthyány-lakoma. A VII. kerületi függetlenségi és 48-as pártkör holnap, szerdán este nyolcz órakor gróf Batthyány Tivadar tiszteletére ünnepi vacsorát rendez, a pártkör Almásy-téri helyiségében. A vacsorára küldöttségben meghívták Kossuth Ferenc kereskedelemügyi minisztert, gróf Apponyi Albert minisztert és Günther Antal minisztert. A vacsorán részt vesz az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt számos tagja, az összes fővárosi kerületi függetlenségi képviselők és a kerületi függetlenségi körök küldöttségei.

Elítelt képviselőjelölt. A keresztényszocialista párt a trencsényi kerületben Kmetykó Károly kiszuczauhelyi káplánt jelölte képviselőnek. A nyitrai püspök nem engedte meg Kmetykónak, hogy fellépjen jelöltül; a párt ennél fogva új jelöltet fog állítani. A keresztényszocialista pártnak ezen állásfoglalása a megyebeli koalíciós pártoknál nagy visszatetszést keltett, mert a keresztényszocialisták mint társadalmi egyesület a koalíciós pártok soraiból, leginkább a néppártból toborozta tagjait.

Az új osztrák közmunka-minisztérium. Az osztrák kormány az utóbbi napokban ismételt megbeszéléseket folytatott az új közmunka-minisztérium megalakítása tárgyában. Mint parlamenti körökből jelentik, a minisztérium hatásköre kisebb lesz, mint ahogy azt az eredeti tervezet megállapította. A tárgyalások körülbelül olyan keretben mozognak, hogy a magas-ut- és hidépítéseket, az idegenforgalmi kérdéseket, továbbá a vízi utakra vonatkozó építéseket, a folyamszabályozási ügyeket, a kisipar segítését és a földmívelési minisztérium mai bányaosztályának teendőit fogják az új minisztérium hatáskörébe áttalni. Az új minisztérium életbeléptetését illetőleg híre jár, hogy javaslatot fognak a Reichsrath elé terjeszteni, amelynek alapján ez a kormányt felhatalmazza, hogy a közmunka-minisztériumot, melynek hatáskörét egy erre vonatkozó törvényjavaslat szabja meg, léptesse életbe. A döntés, hír szerint, még e héten megtörténik. A tegnapi minisztertanács előtt, amelyen a közmunka-minisztérium szervezését tárgyalták, a keresztény-szocialista párt vezetősége Gessmann és Ebenhoch miniszterekkel értekezletet tartott, amelyen megfogalmazták a pártnak az új minisztérium szervezésére vonatkozó kívánságait. Holnap délelőtt a német szabadelpártok kilenczes bizottsága fogja az új minisztérium alakítását megbeszélni és ahhoz állást foglalni.

Osztrák költségvetési bizottság. A képviselőház költségvetési bizottsága ma délután a sötételt tárgyalta. Zitnik előadó és Kozlovski képviselő a közönséges ső és marhasó leszállítása mellett szólaltak fel. Korytowski pénzügyminiszter utalással a nagy állami szükségletekre, ellenzi az állami bevételek csökkentését, főleg a monopóliumokból és így a monopóliumokból folyó jövedelmeket. A tárgyalás erre véget ért. Legközelebbi ülés holnap lesz.

AZ EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 23-45. szám.

A külügyminiszter baklövései.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 4.

Néhány törvényjavaslatot harmadszori olvasásban is elfogadtak és azután Barta Ödön előterjesztette sürgős interpellációját, mely a mai ülés tulajdonképpen gerince volt.

Néhány napja Aehrenthal külügyminiszter az osztrák delegáció külügyi albizottságában beszélt Magyarországról és Ausztria viszonyáról. Ezt a viszonyt olyannak tüntette föl, mely más jellegű, mint szoros közösségű, nem lehet. Nemcsak mostan ilyen, de ennek a merev közösségnek az idővel is dacolnia kell tudnia. Hát ezek a botrányos tévedésen alapuló nyilatkozatok adták az anyagot Barta Ödönnek sürgős interpellációjához. Barta Ödön magas szempontból fogta meg ezt a témát. Abból indult ki, hogy a külügyminiszter nem állítható az alá a mérték alá, mely alá annak idején Körber volt miniszterelnököt állították. Körbert nem volt módunkban felelősségre vonni, de a külügyminisztert felelősségre vonhatja az országgyűlés. A külügyminiszter Magyarországnak is a minisztere és így valóságos bűn a magyar állam ellen, hogy közjogi kétértelműségeket éppen abból a székéből táplál. Ezt nem lehet tűrni. Hiszen Aehrenthalnak nagyon jól kell tudnia, hogy Magyarország közvéleménye és ennek az országgyűlésnek többsége milyen célokra tör. Tudnia kell, hogy ez az országgyűlés 1917-ben a gazdasági önállóságot akarja megvalósítani és csak addig hajlandó föntartani a közösséget. Ugyanakkor pedig kijelenti Aehrenthal ur, hogy ő nem tudja elképzelni a külügyi képviseletet, ha a gazdasági területet kettéhasítják. Ilyen hangot és ilyen fölfogást a magyar parlament nem tűrhet el. De a külügyminiszter még itt nem állott meg. A magyar gazdasági önállóságnak azokat a morzsákat, melyeket nagynehézen, nagy áldozatok árán sikerült kiküzdeni, ezekről a morzsákról egyszerűen kijelenti, hogy semmi jelentőségük nincsen, a közösséget nem érinthetik, mert az áll, mint Sion hegye. Az interpelláló azt kérdezte a miniszterelnöktől, mit szándékozik tenni arra nézve, hogy az ilyen nyilatkozatok kellő értékükre szállíttassanak és a jövőben elejűk vétessék.

Barta Ödön fejtegetését igen nagy figyelemmel hallgatták és látszott, hogy az egész Ház nyomon követi okoskodásában. Sűrűn helyeselték, néhány szenvedelmes közbeszólás is esett, mely csak támogatta témáját. A miniszterelnök nem volt a Házban és így a sürgős interpelláció, egyelőre, válasz nélkül maradt.

A Ház a delegáció ülésének tartamára elnapolta magát.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött féltizenegy órakor. —

Elnök: Návay Lajos.

Jegyzők: Szentkirályi Zoltán és Hentz Károly.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a Ház harmadszori olvasásban megszavazza a másodosztályu kereseti adó reformjáról s a római nemzetközi postaegyezmény becikkelyezéséről szóló két javaslatot, amelyet hozzájárulás céljából a Ház a főrendiházhoz küld át.

Az elnök jelenti, hogy Barta Ödön sürgős interpellációjának előterjesztésére kért tőle engedelmet. Az engedelmet megadta. (Pelkiáltások: Halljuk az interpellációt!)

A sürgős interpelláció.

Barta Ödön: Abban a reményben határozta el magát az interpelláció megtételére, mondotta, hogy jelen lesz az ülésen a miniszterelnök is. Alkalmat akart ezáltal nyújtani a kormánynak, hogy a külügyminiszter közjogellenes kirohanásait visszautasítsa. A támadás olyan helyről érte Magyarországot, ahonnan

az legkevésbé volt várható. A sérelem megtorlatlanul nem maradhat. Mit követett el Magyarország ellen Aehrenthal? Az osztrák delegáció albizottságában a kiegyezés közjogi tartalmáról értekezett s a birodalmi egységet hangoztatta.

A külügyminiszter nem előkelő idegen, nem idegen állam kormányzója, mint volt Körber, aki felelősségre nem vonható, hanem a magyar államkormányzatnak is szerve, akit személyzetével együtt részben a magyar államháztartás tart el. Igaz, hogy a külügyek terén a két állam képviselete egy személyben összpontosul, ám ez nem jelenti egyben az államok egységét. Hivatkozik a Körber-esetre, majd azt mondja, hogy a közjogi kétértelműségeket hivatalból táplálni, olyan előkelő helyről, aminő a külügyminiszteri szék, valóságos bűn a magyar állam ellen. (Helyeslés.)

Csizmazla Endre: Bizalmatlanságot kell neki szavazni.

Barta Ödön: Ha az ország olyan közjogi funkcionáriusa vonja kétségbe Magyarország állami önállóságát, aminő a külügyminiszter, aki a maga működési körében ezer alkalmat talál titkos vágyának a kielégítésére, — akkor ez valóságos attentátum, amelyet tűrni nem lehet. (Helyeslés.)

Becsey Károly: Meg kell buktatni a külügyminisztert!

Barta Ödön: Hiszi, hogy a magyar delegáció alkalmat fog találni és keresni a külügyminiszter közjogi kitanítására. A magyar parlamentnek is vissza kell utasítani Aehrenthal kijelentéseit, amelylyel meghamisítja a kiegyezés szellemét és intenczióit. A külügyminiszter azt mondja, hogy a közösség helyébe most már az egység lép, továbbá, hogy a külföldre irányuló mozgalmat ő tartja a kezében, holott csak a képviselet van rábízva, a kereskedelem szálai a mi kezünkben vannak. Nos hát, erre a kézre rá kell ütni. (Helyeslés.) Azt is mondotta még Aehrenthal, hogy annak nincs semmi jelentősége, hogy a kereskedelmi szerződéseket Magyarország képviselői is aláírták, mert hiszen a szakreferensek is odatették aláírásukat. Ez csunya tréfa. Végül kijelentette a külügyminiszter, hogy egységes vámterület nélkül nem tud elképzelni külügyi politikát.

Ugron Gábor: Számár beszéd!

Barta Ödön: Azt is lehetne rá mondani. A külügyminiszter kirohanásai ellen tiltakozni kell. A következő interpellációt terjeszti elő:

Magyarország közvéleménye és országgyűlésének többsége az Ausztriával kötött gazdasági kiegyezést azon tudatban fogadta el, hogy ezzel az 1917-ben megvalósítandó gazdasági különválást alapozta meg.

A közös külügyminiszternek állásából folyó kötelessége, hogy — mint a magyar állam kormányzatának ez idő szerinti egyik szerve — Magyarországnak ezen törvényes és törvényszerű szerződésben elismert jogán alapuló törekvését respektálja, sőt hivatali működése körében érvényre juttatni is igyekezzék.

Ugyde báró Aehrenthal külügyminiszter urnak nemcsak az osztrák delegáció külügyi albizottságában folyó évi január hó 31-ik napján tett nyilatkozatai nyilvánvalóvá teszik, hogy ő felfogásában, vágyaiban és törekvéseiben a magyar kormányval homlokegyenest ellenkező irányt követve a közösségnek állandósítására, sőt a szerinte fennálló birodalmi egységnek biztosítására és megszüldítésére törekszik.

Minthogy a közös külügyminiszternek ily irányu törekvései, állásfoglalása és nyilatkozatai egyrészt a magyar kormány nyilatkozatait megengedhetlen módon és terjedelemben czafolják; másrészt pedig alkalmasak arra, hogy Magyarország állami önállóságát és az önállóságra vonatkozó jogát a külföld előtt elhomályosítsák; végre pedig, minthogy a külügyminiszter ur ilyen irányu törekvéseinek megfelelő esetleges tevékenységével Magyarország gazdasági érdekeinek érvényesülését nagy mértékben veszélyeztetheti; kérdem a t. miniszterelnök urtól, mily módon szándékozik meggátolni a magyar kormányt, hogy báró Aehrenthal ur a maga felfogását, vágyait és törekvéseit a magyar nemzet és kormány kifejezett felfogásával és törekvéseivel szembehelyezhesse és a magyar nemzet többsége ohajtásának a gazdasági önállóság előkészítése terén leendő megvalósítását a maga hivatali működésével akadályozhassa esetleg megghusithassa. (Élénk helyeslés, éljenzés és taps balfelől.)

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek.

Az elnök utólag rendreutasítja Somogyi Aladárt, aki Barta beszéde közben sértő kifejezést — azt mondta: „számár” — használt Aehrenthal ellen. (Mozgás.)

Ugron Gábor: Hiszen én mondtam! (Derűltség.)

Somogyi Aladár: Nem baj, de most én is mondom! (Derűltség.)

Az elnök: Akkor Ugron és Somogyi képviselő urakat rendreutasítom!

Somogyi Aladár: Azért mégis az Aehrenthal!

Az elnök: Ilyen sértésekkel nem segítünk a nemzeti ügy előhaladásán.

Javasolja, hogy a Ház a delegáció tárgyalásainak idejére ne tartson ülést, egyben felhatalmazás

kér, hogy a szünet idején a szükséghez képest formális ülések céljából összehívassa a Házat és a netán megüresedő kerületekben a választások elrendelése iránt intézkedhessék. (Helyeslés.)

A Ház a kért felhatalmazást megadja az elnöknek. A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés féltizenkettőkor véget ért.

A lisszaboni merénylet.

Budapest, február 4.

E perczben még mindig nincsen teljességel kiderítve, hogy a lisszaboni vérlázító királygyilkolás vajon az anarchistáknak a műve-e, vagy pedig a köztársasági izgatóké. Mindkét eszméramlatnak legszélőbb bajnokai képesek a királygyilkosságra, ezt bizonyítja a világtörténelem számos példája. A királygyilkosság, mint minden emberölés, megrendítő, undort, felháborodást és felajdulást kelt minden becsületes ember szívében, tartozzék bármilyen államformához, vagy bármilyen politikai párthoz. Csak a politikai mérlegelésre nézve más, ha a merénylet a politikai fölforgatásnak, az államforma megbuktatásának eszméi, vagy pedig a társadalmi rend ellen forralt ádáz gyűlöletnek, vagyis az anarchizmusnak agyafurt eszméi vezették-e. A lisszaboni gaztett politikai megfontolásával egyelőre tehát még várunk kell, míg a tett indítékai ki fognak derülni. Amnyit azonban majdnem bizonyosnak látszik, hogy világpolitikai szempontból ez a felháborító merénylet nem bir nagy, messzemenő, aggodalmat keltő jelentőséggel. Az európai börczéknek élénk és mindig helyes szímatuk van a nagy világi események értékelésében, a börczék csak a merénylet első percében vesztették el hideg, számitó nyugalmukat, de csakhamar ismét visszanyerték, még mielőtt tisztában voltak a merényletnek akár szülőokáról, akár politikai kihatásáról. A börczék megelégedtek azzal, hogy a szerencsétlen portugál király népszerűtlen, sőt gyűlölt fejedelem volt és így a legyilkoltatását olyan eseménynek vette, melynek hatásai nem terjedhetnek túl az ország határain, vagyis a király és nemzet közti viszonyok keretén. És ezen a felfogáson semmit sem változtatnak azok a hírek, amelyek majd arról szólnak, hogy Spanyolország hadcsapatokat csoportosít össze az ország határszélén, majd meg az angol hadihajók közeledéséről a portugál kikötők felé. Az efféle intézkedéseket vagy a földrajzi helyi érdekek, vagy pedig az egyik és a másik állam polgárainak magánérdekei javasolják. Spanyolország megvédheti határát, nehogy a portugál rendzavarás átcsapjon spanyol térre. Anglia meg védelmi háttérrel nyújthat flottájával a Portugáliában létező angol tőkének és az angol üzletvilágnak. Mindez azonban nem érinti sem a nagyhatalmasságoknak egymásközti viszonyát, sem a nagy nemzetközi politikának érdekköréit.

Körülbelül kétezer esztendeje annak, hogy a római piacon, Julius Caesar meggyilkoltatása után elhangzottak a „Szabadság, polgárok, felszabadulás!” lelkes szavai. E hangzatos felkiáltás legott hazugnak bizonyult, mert Brutus és Cassius hőstettei csak a bekövetkezett vérengző polgárháborúnak nyitottak tág kaput, ez pedig nemsokára a legsötétebb zsarnokuralomhoz vezetett. Azóta a világ sok királygyilkosságnak volt tanuja és meg lehet állapítani azt a történelmi tényt, hogy soha királygyilkolás még nem változtatta meg sem az államformát, sem a társadalmi rendet. A francia királyságnak sem XIV. Lajosnak szomorú kivégzése vetett véget, az ő szerencsétlen sorsa csak megpecsételte, de nem okozta a nagy forradalmi átalakulást. De sem II. Sándor orosz császár, sem Sándor szerb király legyilkolása nem

hozott alapvető változást sem az államformára nézve, sem a politikai helyzetre nézve. A politikai egyensúly erőviszonyából folyik az, hogy egy embernek rögtönzött, akár hősi, akár elvetemült tette nem szabhat a világnak új politikai irányokat, lehet, az az egy ember akár egy Napoleon, akár egy Ravaiillac, akár egy Bismarck, akár egy Nobiling. És miután a portugál állam fölforgatásához, egyelőre legalább, nem fűződik semmi nagyhatalmi érdek, amely a jelenlegi európai egyensúlyt ki akarná vetni tengelyéből, nagyon valószínű, hogy a lisszaboni merénylet Portugália belső ügye fog maradni. Mai sürgönyeink az ottani eseményekről a következők:

A merénylet után.

Az újabb táviratok majdnem kivétel nélkül megegyeznek abban, hogy Portugáliában a viszonyokhoz képest nyugalom van. Közvetlen a gyilkosság után a forradalmárok kísérletet tettek ugyan, hogy a zavarosban halászhasanak, de a csapatok mindenütt közbeléptek még idejében. Hivatalos táviratok is elismerik, hogy a királygyilkosság után Lisszabon utcáin utcái hárez támadt royalisták és forradalmárok között, melynek a folyamán több palotahivatalnokot megsebesítettek. Kijelentik, hogy a merénylet nem az anarchisták, hanem a forradalmárok műve. A letartóztatott forradalmárok száma, bárha sokan elmenekültek közülök, mindazonáltal igen nagy. A rendőrség nagyon sok fegyvert és robbantószeret elkobzott. Magántáviratok szerint Lisszabon utcáin még folyton lövöldöznek és még egyre óriási számban eszközölnek letartóztatásokat. A spanyol tartományokból Madridba érkezett menekültek ugyan azt állítják, hogy Oportóban valószínűleg kitért a forradalom, de egyenesen Lisszabonból eredő híradások ezt alaptalan és fantasztikus jelentésnek minősítik. A spanyol határon az összes utasokat kikutatják és az egész határszéli forgalmat a legszigorubbán ellenőrzik.

Sem Lisszabonban, sem Oportóban nem mutatkozik a köztársasági mozgalom. Mindenütt teljes a nyugalom és az őszinte részvétel általános, noha nyíltan beszélnek róla, hogy a király maga okozta vesztét. A szabadelvű párt hívei nyugodtan várják a fejleményeket. Franco menesztése és sietős menekülése megnyugvást kelt az egész országban. Hír szerint a diktátor görccösen ragaszkodott a hatalomhoz, de Amália királyné energikus fellépése következtében kénytelen volt lemondani.

Londonból Lisszabonba az államrendőrség megkeresésére, nyolcz különösen ügyes és politikai dolgokban felette jártas detektívet küldtek bizalmas és nagy tapasztalatot igénylő kutatásokra. Ezeknek az angol detektíveknek feladatuk lesz a lisszaboni hatóságoknak kezére járni a királygyilkosság földelésében, de egyúttal ők fogják kioktatni a lisszaboni rendőrséget, hogy mi módon lehet ártalmatlanná tenni azokat a mindenre elszánt elemeket, amelyek a Braganza-Coburg-dinasztia vesztére törnek.

Újabb lisszaboni táviratok szerint a királyi palotát szigorúan őrzik, mert az ifjú király és a régens-királyné szobáiban fenyegető leveleket találtak. Az arisztokrata családok és a monarchista bankárok attól félnek, hogy palotáikat a csőcselék fel fogja gyújtani.

A „Lokalanzeiger”-nak Londonból odaérkezett magántáviratok alapján, amelyeket a Daily Mail kapott, újabb a következőket jelentik a gyilkosságot követő jelenetekről:

Amália királyné katonaság és rendőrök őrizték, mikor az Arzenálba ment a holttesteket megnézni. A király és a trónörökös arca nem tükrözött vissza haláltusát. Még szombaton este a két holttest mellett oltárt állítottak föl s idővel időre udvari papok misét mondtak. A miniszterek és az udvari méltóságok közvetlenül a merénylet után megnézték a holttesteket. A bebalzsamozásnál csak orvosok lehettek jelen.

Politikai összeesküvés.

Hivatalos körökben biztosítanak felőle, hogy bizonyítékok merültek fel arra nézve, hogy a lisszaboni királygyilkosság politikai összeesküvésnek a következménye volt, mely összeeskü-

vésnek az volt a célja, hogy a dinasztiaát megsemmisítse.

Lisszabonban azt hiszik, hogy a merénylet bizonyos politikuskok zsoldjában állottak, ami megerősít az a körülmény, hogy a merényletnek aranyban összesen mintegy 2000 koronát találtak. Sejtik, hogy az összeesküvőkkel alighanem összejátszott több rendőr, mert különben az összeesküvők nem tudtak volna a királyi fogathoz olyan közel férkőzni. Ez okból a hatóságok több rendőrt, kik a merénylet idején a tett helyének közelében teljesítettek szolgálatot, letartóztattak. A cenzura nagyon szigorúan működik Lisszabonban; ez az oka annak, hogy a királygyilkosságról újabb részletek még nem érkeztek.

Portugáliai hírek szerint a letartóztatott merényletől szenzációs leleplezéseket várnak, hogy ki bérelte fel őket a gyilkosságra. Tegnap sok tisztet és közlegényt letartóztattak Lisszabonban. Most tudódott ki, hogy mikor a royalisták Franco házáat megostromolták, a rendőrök sok embert megöltek. A szigorú cenzura miatt lehetetlen az agyonlőtt támadók számát meg tudni. A republikánus párt több ismert nevű híve a letartóztatás elől Badajozba menekült.

II. Manuel

II. Manuel királyról még a következő ismeretést kaptuk: A fiatal király nem részesült katonai nevelésben, mint bátyja, a merénylet áldozatául esett trónörökös. Sokkal inkább volt hajlama a festészetre és a zenére, továbbá szeretett a tengeren utazni. Olyan emberek, akik vele érintkezésben állottak, dicsérik nemes érzelmét és jellemességét. Királyi való kikialtása folytán az oportói herceg, az elhunyt király öccse lett a trónörökös. Az új király rendkívül szereti a zenét és kitünően zongorázik. A portugál követ-felesége ma elmondta egy hírlapírónak, hogy éppen a múlt héten kapott Manuel hercegtől levelet, amelyikben arra kéri, hogy küldjön neki csárdástánczokat, mert ő rajong a magyar zenéért.

Franco távirata.

Közvetlen a gyilkosság után a „Matin” táviratban kért felvilágosítást Franco diktátortól, ki a következő sürgönyével válaszolt:

— Táviratuk mélyen meghatott. Fogadják szívélyes köszönetemet. A rettenetes tragédia szívemet érte, de nem ingathatja meg az ország és a dinasztia jövőjébe vetett bizalmamat. Az államtanács tegnapi ülésén én és a monarchista párt más vezérei kijelentettük a királynak, hogy monarchista koncentraczió gyanánt sorakozunk a trón körül, mely az új kormányt bölcs tanácsaival fogja ellátni.

Ivao Franco.

Az új kormány.

Franco állása a merénylet után tarthatatlanná vált. A merényletet közvetlenül megelőző időben, valamint abban az időben, amikor a fegyverek megtalálása miatt viharos tüntetések voltak, Francot a rend fentartására irányuló munkájában a közvélemény támogatta, de a király és a trónörökös meggyilkolása mindent megváltoztatott. Hatalmas hazafias mozgalom támogatja a Ferreira Amaral kabinetjének megalakulását, aki az új folyamán a monarchista pártok vezetőférfiaival tanácskozott.

Az új miniszterium a következőkép alakult:

Ferreira de Amaral, az új miniszterelnök a ügyminiszter.

Moreira Junior — vallás és közoktatásügy.

Camos Henriques — igazságügy.

Castilho — tengerészetügy.

Gróf Bratian — közmunkaügy.

Matia Nunez — hadügy.

Venceslau Lima — külügy.

A lisszaboni „El Mundo” szerint az új miniszterelnök erélyes intézkedéseket tett, hogy minden felkelésnek elejét vegye. A „Portugál” gőzös fedélzetén 194 politikai foglyot helyeztek el, akiket afrikai börtönökbe fognak vinni.

Ferreira de Amaral, az új miniszterelnök a portugál követségen szerzett információ szerint, nagy tekintélynek örvendő, 60 év körüli tengerésztiszt, aki éveken át gyarmati kormányzó volt és 1891-ben és 1892-ben tengerészeti miniszter volt a Dias Jeneir-kabinetben. Érületére nézve haladó párti.

Leguább lisszaboni távirat hivatalosan is megerősíti, hogy az új kormányt érvényesen a következőképen alakították meg: Miniszterelnökség és belügy — Ferreira Amaral, igazságügy — Campos Henriquez, tengerészetügy — Auguste Castilho, külügy — Venceslau Lima, hadügy — Sebastian Telles, pénzügy — Espregueira, közmunkaügy — Calvet Magalhaes, Ferreira Amaral, Magalhaes és Castilho függetlenségek, Henriquez és Lima reformpártiak, Telles és Espregueira haladópartiak, Magalhaes és Castilho most viselnek első ízben miniszteri tárczát. Az új miniszterek ma délután egy óraker tartják első miniszteri tanácskozásukat.

Az új kormány első tényleg egy rendelet volt, amelylyel a betiltott lapoknak megengedte, hogy megjelenhetnek. Legközelebb fogja kiadni a kormány az amnestia-rendeletet, amely temérdek politikai letartóztatottakat fogja visszaadni szabadságát. A város egészen nyugodt.

Ujabb tanácskozások.

Lisszabonban tegnap Lima külügyminiszternél a diplomáciai testület tagjai bizalmas tanácskozást tartottak. A konferencián Ferreira Amaral miniszterelnök is jelen volt. Diplomáciai körökben általános az a nézet, hogy Anglia nem is lesz abban a helyzetben, hogy csapatokat szállítson partra, mert Lisszabonban nem kell félni a helyőrség lázadásától.

Az államtanács ülésén szombaton éjszaka Franco miniszterelnök ezeket mondta:

— Amikor messzemenő felhatalmazást kaptam és kaptam Portugália uralkodójától a rend helyreállítására végett, tudtam, hogy orgyilkosok czéltáblájává lettem. De azt az időt, amely erőszakos és biztos halálomig marad, fel akarom használni, hogy hazámat, körülbelül háromszáz nyugtalan és veszedelmes embertől megszabadítsam. A republikánus elemek bujtatóinak deportációját Anglia sem ellenezheti, mert kétségtelen, hogy ha közvetve is, de ők okozták a katasztrófát.

Tudatta azután a miniszterelnök az államtanács tagjaival, hogy minő rendőri intézkedéseket tett avégből, hogy még hétőn össze lehessen fogdosni a forradalmárok vezereit. Az államtanács jóváhagyta száz republikánusnak számkivetését, de úgy határozott, hogy a deportációt már a Ferreira-miniszterium haltsa végre.

A képviselőválasztások.

Az új portugál kormány április 5-ikére fogja kiírni a választásokat és általános amnesztiát ad. A politikai és sajtóvétségek miatt letartóztatott személyeket a rendes bíróságok elé utasítják. A kormány ilyen módon reméli, hogy Portugáliában nemsokára rendes viszonyokat teremthet. A királygyilkosság a köztársasági pártnak nagyon ártott. A párt teljes erővel azon igyekszik, hogy a merényletben való részesség gyanúját magától elhárítsa.

Edvard király a portugál dinasztiaért.

Edvard király a lisszaboni rémhírt vasárnap reggel kapta meg. Kevéssel három óra után rövid távirat érkezett Anglia lisszaboni követétől, amely kurtán csak a megtörtént merényletet jelentette. Tekintettel a hír komoly jellegére, Edvard királyt azonnal felkeltették. A király az első pillanatban alig tudott a rémülettől magához térni, azután bement a királyné lakosztályába és vele is közölte a történeteket. Egyben sürgős távirat ment Lisszabonba, amelyben az angol követől kimerítő részleteket kértek. Ezeket a követ még tegnap meg is sürgönyözte Londonba. Az angol királyi pár még tegnap Amália királynéhez hosszú és nagyon megleghangú táviratot intézett. Edvard király szárnysegéde megjelent a londoni portugál követségen és a királyi pár nevében részvétének adott kifejezést. Edvard király tegnap külügyminiszterével megbeszélte a helyzetet és a tervezett kopenhágai és krisztianiai látogatás előkészületeit azonnal beszüntette. Az udvarnál négy heti gyászt rendeltek el és az összes tervbevett ünnepségeket visszavonták.

Jó értesült forrásból állítják, hogy Edvard király el van rá tökélyre, hogy mihelyest azt portugál részről kívánják, mindent meg fog tenni, ami csak hatalmában áll, hogy a jelenlegi dinasztia bukását megakadályozza. Anglia kész minden segítségre, melyet tőle az esetleges forradalommal szemben kérni fognak. A királyt erre

az állásfoglalásra nemcsak a portugál királyi családdal való személyes összeköttetései indítják, hanem egyben az a szoros atyafiságos viszony, mely a spanyol királyi házzal összeköti. Ha Portugáliában kitörne a forradalom és kikiáltanák a köztársaságot, nem lehetne megakadályozni, hogy a mozgalom Spanyolország területére is át ne csapjon és az egész apennini félsziget véres események színhelyévé válna. Edvard király és az angol kormány különben tudtára adták Carlos királynak azt a meggyőződésüket, hogy Franco diktatúrájától, ha az még tovább tart, az országra semmi jót nem várnak. Már amikor Amália királyné mult ősszel Angliában időzött, Edvard király személyesen közölte vele, hogy Franco diktatúrájának tovább folytatását az országra nézve a legveszedelmesebbnek tartja, a mult hónapban pedig a londoni portugál követ is Lisszabonba utazott, hogy közölje az angol kormány ama felajánlását, hogy Portugália érdekében a Franco-féle diktatúra befejezését tartja kívánatosnak. Carlos király nem fogadta el ezt a tanácsot, de Londonban meg vannak arról győződve, hogy az új király alatt Angliának több szava lesz Portugáliában, mint eddig és az ország sorsának irányítására, mint védő hatalom, döntő befolyást gyakorolhat.

A czár és a merénylet.

Az udvar környezetében beszélnek, hogy a czárra megrázó hatással volt a lisszaboni tragédia. Vasárnap reggel érkezett meg a lisszaboni orosz követ távirata, amelyet nyomban bevitték a czárhoz. Még a délelőtti folyamán maga a czár meleg táviratot küldött Amália királynénak.

A konzervatív körök a lisszaboni hatóságokat okozzák a merényletért, mert megengedték, hogy a királyi család nyitott hintóban menjen végig a városon, holott jól tudták, hogy összeesküvést forralnak a király ellen. Hasztalan szépitgették hivatalos hírforrások, mégis eljutott a híre Pétervárra is, hogy Lisszabonban utcai zavargások fordultak elő s ezért kellett kihirdetni az ostromállapotot. A pétervári udvar azt hiszi, hogy a királygyilkosságot anarchisták követték el, akiknek kapóra jött, hogy a rendőrség egyáltalán nem örködött a királyi család felett. Anyi bizonyos, hogy első sorban Franco volt a hibás, mert szépitgette a helyzetet és félrevezette vele a királyt.

A hatalmak akciója.

A német kormány tekintettel arra, hogy Lisszabonba spanyol és angol hajókat küldtek, e hét második felében a német nyílt tengeri flotta 9 hajóját a spanyol partokra küldi. A flotta Vigóba megy, mint ahogy állítják, csak azért, hogy tapasztalatokat szerezzen. Az utasítás úgy szól, hogy a hajók e hó 17-én elhagyják a spanyol vizeket és egyenesen visszatérnek Kielbe, a mai viszonyok között azonban és különösen tekintettel a lisszaboni merényletre, a német hajók kiküldésének politikai jellegét is kell tulajdonítani.

Olasz politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy Oszország több hadihajót küld Portugáliába, ha ott rosszabbodnék a helyzet és Pia Mária özvegy királyné kényszerülne Portugáliát elhagyni.

A temetés.

A király és a trónörökös temetését hivatalosan szombat délelőttre tűzték ki. A temetés a legünnepesebb szertartások között fog végbemenni. II. Manuel király egészségi állapota lényegesen javult, kariát azonban még mindig felköve hordja.

Carlos király és a portugál trónörökös holttestét vasárnap bebalzsamozták és V. Pedro történelmi nevezetességű halottas szobájában felvatalozták. Amália királyné és Manuel király állandóan a holttestek mellett örködtek és vasárnap csak késő este lehetett őket rávenni, hogy a ravatal elhagyva nyugalomra térjenek. Tegnap este a holttesteket üvegfedeli diszkoporsóba tették és a kápolnába vitték, hol szombat délelőtt tíz óráig maradnak, amikor a két holttestet eltemetik. Az egész ország mély gyászban van. Mindenütt: félárbozra eresztett lobogók lengenek, a harangok zugása tölti be a levegőt és az útegek gyászlovászeket adnak.

A király és a trónörökös holttestének bebalzsamozásával reggel hat órára készülték el. Minthogy a király holttestét az elkészített koporsóba nem lehetett elhelyezni, ideiglenes ko-

porsóba helyezték. A ravatalokat holnaptól kezdve péntekig a közönség is megtekintheti.

A részvét.

A József főherceg és Augustza főherceggasszonynak e hó 10-ére bementott táncszertélye a portugál király és trónörökös halála miatt elrendelt udvari gyász következtében március 2-ára, hétfőre halasztott és a február 29-ikére bementott Rout már február 19-én fog megtartani.

Az e hó 22-ikére a budapesti királyi várakba kitűzött táncszertély e napon megtartatik; ellenben a bécsi Hofburgban e hó 15-ikére kitűzve volt udvari táncszertélyt február 17-ére halasztják; e napokra a portugál király és trónörökös halála miatt viselt udvari félgyászt leteszik.

A portugál király és trónörökös halála miatti gyász február 7-én kezdődik és a mély gyász 10 napig, a rákövetkező félgyász pedig 6 napig tart.

Az osztrák delegáció külügyi bizottságában Dzieduszicky elnökhelyettes állva meghallgatott beszédben a legcélesebb elítélés hangján emlékezett meg a lisszaboni szörnyű büntetről és felkérte a külügyminisztert, hogy a portugál követnél a bizottságnak az ifjú király és az özvegy királyné iránti részvétét tolmácsolja. Báró Aehrenthal külügyminiszter megígérte a kérelem teljesítését.

Az angol felsőházban lord Ripon közölte, hogy a mindkét ház részéről holnap a királynak előterjesztendő részvétfelirattal egyidejűleg kérni fogja a királyt, hogy Manuel királynak a parlament nevében tolmácsolja részvétét a portugál királyi család és a portugál nép elleni borzalmas merénylet felett. Az alsóházban lord Asquith pénzügyi kancellár közölte a házzal, hogy a miniszterelnök holnap feliratot fog a király elé terjeszteni, amelyben kifejezésre fog jutni a ház részvéte a szövetséges portugál király, és az angol király barátja megölése felett.

A дума mai ülésén elnök indítványára egyhangulag elhatározta, hogy részvétét fejezi ki a pétervári portugál követnek. A meggyilkolt portugál király és trónörökös emlékét felállással tisztelték meg.

A francia szenátus mai ülésén Pichon külügyminiszter utalt arra, hogy a kamara csatlakozott a súlyosan megpróbált portugál királyi családhoz intézett részvétnyilatkozathoz. Nem kételkedik abban, hogy ehhez a szenátus is csatlakozik. Dubost elnök a szenátus nevében csatlakozik a miniszter szavaihoz és felháborodásának ad kifejezést a rémes tett felett.

Az olasz kamarában az elnök azon meggyőződésének ad kifejezést, hogy a kamara érzelmeinek vélt tolmácsa lenni, a midőn a külügyminiszter javaslata révén a portugál király özvegyének részvétét fejezte ki. (Helyeslés.) Giolitti miniszterelnök a kormány nevében csatlakozik a részvéthez és felháborodásának ad kifejezést a lisszaboni véres tett felett. Chiesa köztársasági utal arra, hogy szokásos ugyan, hogy a tövényhozó testületek részvétüket fejezik ki, egy másik katasztrófa által sújtott állam parlamentjének. A jelen esetben azonban, a mikor a portugál törvényhozást erőszakkal elnyomták (közbeszólások) kötelességének tartja, hogy a portugál népet pártja rokonszenvével biztosítsa. (Közbeszólások és mozgás a szenátumban.) Giolitti miniszterelnök tiltakozik az ellen, hogy más állam belpolitikájába beavatkozás történjék. (Élénk helyeslés és taps.) Elnök hangsúlyozza, hogy nem szabad ítéletet mondani, mert ez a történelem feladata. (Élénk helyeslés.)

A spanyol szenátus és a kamara elhatározta, hogy részvét-táviratokat intéznek a portugál királyi családhoz és a portugál nemzethez és a gyász jeléül berekesztik üléseiket. A szenátusban a külügyminiszter bélyegezte meg az aljas merényletet.

A görög kamara a portugál király és trónörökös meggyilkolásán érzett gyász jeléül berekesztette ülését. Az udvar három heti gyászt fog tartani. Az összes hivatalos látogatásokat lemondták. A kormány Amália királynének és a portugál kormányának részvétét fejezte ki. A lapok a legcélesebben elítélik a királygyilkosságot.

A montenegrói fejedelmi pár részvét-táviratot intézett Mária Pia, Amália királynékhoz, valamint az oportói herezeghez. A montenegrói kormány részvétét fejezte ki a portugál kormányra.

A bécsi spanyol nagykövet Portugálláról.

De Casa-Calva márkí, bécsi spanyol nagykövet igen érdekes dolgokat mondott egy újságírónak a portugál helyzetről és az új királyról.

A portugál események — mondta többek közt a nagykövet — természetesen megrendítő hatást keltek Spanyolországban, nemcsak az udvarnál, de az egész országban. Az általános fájdalomt csak az a gondolat enyhíti, hogy Portugália népének nagy többsége szeretettel fogja támogatni Manuel királyt az uralkodás nehéz missziójában.

Az új királyt szeretik Portugáliában, ismerik kitűnő tulajdonságait, nagy műveltségét, a tudomány és művészet iránt való vonalmát. Manuel király igazi művészi egyéniség, sőt verseket is írt.

Ami Spanyolországot illeti, annak kormánya sohse érez kedvet arra, hogy más állam belügyeibe avatkozzék. Ez azonban nem akadályozza meg a kormányt, hogy határai mentén megfelelő óvintézkedéseket tegyen. A hadsereg és a rendőrség szigorú utasítást kapott a határok szemmel tartására és kötelességükre tételt megakadályozni a forradalmi agitációnak Spanyolországba való átesempészését. Ez az intézkedés annál indokoltabb, mert a portugál forradalom összeesküvői között spanyolok is vannak.

Hihető azonban, hogy Manuel királynak sikerülni fog erős kézzel uralkodni és helyreállítani a rendet, amiben Európa minden népének támogatására számíthat.

A márkí ezután nagy lelkesedéssel dicsérte Amália királynét, akit nagy bátorsága miatt a forradalmárok is tisztelnek. Bátorságának legmeglepőbb példáját akkor adta, mikor egy izben sétakocsizás alkalmával a Tejo-hídon észrevette, hogy valaki a vízbe vetette magát. Négy száz ember nézte a vízbe kerülő rettenetes küzdelmét, de senki se sietett megmenteni őt. A királyné, aki kitűnő úszó, gyorsan levetette köpenyegét, a hullámok közé vetette magát és a fuldoklóhoz uszott, akit nagy erőfeszítéssel megmentett.

Manuelnek nagy vigasztalásul szolgálhat, hogy ez a férfias bátorsága asszony mellette van és támogatja az uralkodás nehéz feladatában.

A portugál királyné és a magyar újságírók.

Az ötödik nemzetközi sajtókongresszus tíz évvel ezelőtt Lisszabonban tartotta meg üléseit és ez alkalommal a sajtó képviselői kitüntető fogadtatásban részesültek a portugál udvarnál. A kongresszuson a magyar újságírók közül tizenheten vettek részt és a magyar csoportnak az „Otthon” írók és hírlapírók köre megbízásából Hevesi József lapszerkesztő írotársunk volt a vezetője. A magyarokat úgy a most meggyilkolt Károly király, de különösen Amália királyné megkülönböztetett figyelemmel fogadta és udvari ebédén, valamint kerti ünnepségen vendégül látta. A lisszaboni magyar csoport megbízásából Hevesi József ma táviratot küldött Amália királynénak. A táviratban a magyar újságírók legmélyebb részvételüknek és hódolatuknak adnak kifejezést a mélyen sújtott királyné iránt.

Legújabb hírek.

Viareggioiban Don Miguel braganzai herceg, aki két hónap óta vendége volt itt Massimo hercegnének, a királygyilkosság napján temérdek táviratot kapott és közel száz látogató jelentkezett, akik nyilván ki akarták kémlelni a herceg politikai terveit. Don Miguel a látogatók ostroma elől Livornóba utazott, ott egy olasz gőzhajóra szállott és ismeretlen helyre ment. Fiaj ellenben Viareggioiban maradtak a titkárral együtt, aki több újságírónak azt mondta, hogy urának ez időszereint eszéágában sincs politikai kalandokra vállalkozni.

Az a három merénylő, akiket a gyilkosság után menekülés közben a rendőrök agyonlőttek, mind portugáliak. Az egyik a fővárosban tanító volt, a neve Baica Manuel Silva, 32 éves, visszavonultan élt s minden idejét, amit az iskolán kívül töltött, két gyermekének nevelésére fordította. A gyilkosság napján még délelőtti tíz óráig az iskolában tanított. A második merénylő egy fiatal, Dacosta nevű kereskedősegéd, a harmadik pedig a legszegényebb néposztályból való, akit a rendőrség jól ismert, s régen tudta róla, hogy pénzért mindenre kapható kalandor

KÜLFÖLD.

Porosz képviselőház. A dortmundi kőszénbányák furására, valamint a centrumpartiaknak a boroszlói kőszénbányákra vonatkozó javaslatát a költségvetési bizottság elé utalták. Azután a bányász és kohóigazgatásra vonatkozó költségvetés második tárgyalását kezdték meg.

A czár a finn országgyűlés ellen. Arra a jelentésre, amelyet a finn országgyűlés deklarációja tárgyában Gerhardt fő kormányzó terjesztett a czár elé, ennek abbéli felszólítására, hogy a finn kincstár hadi czélokra bizonyos összeget szállítson be a birodalmi kincstárba, a czár sajtókezelő a következő határozatot írta:

„A finn országgyűlésnek felszólításomra adott deklarációjához megjegyzem, illetve figyelmeztetem az országgyűlést, hogy az állami vagyon feletti rendelkezési jog kizárólag engem illet, amiért is az országgyűlés véleményét a törvényvel összhangban nem állónak tekintem. Parancsolom, hogy a finn kincstár 20 millió márkát fizessen a birodalmi kincstárba, amelyből 16,400,000 márka a népfelkelő sereg alapjára és 3,600,000 márka az országgyűlés által megszavazott adókra fordítandó.”

A czár továbbá megparancsolta Gerhardtnek, hogy az országgyűlés által megszavazott adókat behajtsa és ismételtel kijelenti, hogy az államvagyon feletti rendelkezés kizárólag őt illeti.

Ir víta az angol parlamentben. Az alsóház tegnapi ülésén az ellenzék részéről Long (konzervatív) a trónbeszédre adandó válaszfóliárhoz módosító javaslatot nyújtott be, a melyben utal az irországi agrárbűnökre, halogatással vádolja a kormányt és energikus közbelépést követel. Birrel ir államtitkár elismerte, hogy Irország különböző helyein most nincsenek oly békés állapotok, mint a megelőző években, azt hiszi azonban, hogy a bojkottálás elvetendő rendszere ellen erőszakos intézkedésekkel nem lehet semmit sem elérni.

A felsőház tegnapi ülésén Irország dolgában hosszabb víta fejlődik ki. Nagy és mély benyomást tett Earl of Dudley beszéde, aki az unionista kormány alatt indiai alkirály volt. Kijelentette, hogy a mennyiben a bajokhoz a főnálló törvények útján nem lehet hozzáférni, jobb volna, ha a kormányzati rendszer megváltoztatását vennék tervbe, semmint hogy állandóan kényszerintézkedéseket hozzanak alkalmazásba.

Marokkó. Damade tábornok táviratozza, hogy a Boutegourde ezredes vezérlete alatt álló hadsereg és az Inzamba-törzs között Berkasidtól délre ütközet volt, amely a francziák fényes győzelmével végződött. A harc két óra hosszáig tartott. Az ellenség nagy veszteséget szenvedett. A francziák részéről egy hadnagy meghalt, egy főhadnagy, egy százados és két hadnagy megsebesült. Ezenkívül husz lovat megöltek és huszat megsebesítettek. Philibert tengernagy megerősíti, hogy ez az ütközet megtörtént és megjegyzi, hogy a maghzent Rabatban számos törzs fölcsillítja arra, hogy Mequinels és Fez városokat ismét elfoglalja.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Jegyzők értekezlete. A városi és községi jegyzők nyugdíjszabályzatának módosítása dolgában a pestvármegyebeli r. tanácsú városok, nagy- és kisközségek összes jegyzői értekezletet tartottak a vármegye székházában Szegedy Albert rákoskeresztúri főjegyző elnöklésével, akit a jegyzői egyesület az alispán elé terjesztendő memorandum elkészítésével megbízott. Az értekezleten felolvasták ezt a memorandumot, amely négy pontba foglalja össze a jegyzői karnak a nyugdíjszabályzat módosítására irányuló éhajtásait.

Makó pénzzavara. Makón a pénzügyintézetek részéről történt bevezetések lehetővé tették, hogy a tisztviselők s városi alkalmazottak járandóságát ma kifizethessék. Intézkedés történt továbbá arra nézve is, hogy a város oly tartozásai, melyek fizetésének elmulasztásai szerződésesség kockázatával járnak, szintén rendeztessenek. Ezek között első sorban helyet foglal a városi fogyasztási adóbérlés esedékes részlete, továbbá egyes szállítóknak már kiutalványozott követelése. Hervay alispán Makó város pénzzavaráról sürgős jelentést tett a belügyminiszteriumnál.

Stösselt halálra ítélték.

Pétervár, febr. 4. Stössel, Fock és Rein tábornokokat halálra ítélték. A két utóbbinak enyhítő körülményeket ismertek el. Smirnow tábornokot tíz évi fogházra ítélték. Azt hiszik, hogy az elítéltek kegyelmet nyernek.

Közvetlen lapzártá előtt jelentik Pétervárról, hogy Stösselt és két tábornok társát halálra ítélték. Stössel pörét hosszú idő óta nemcsak Oroszország, de ugy az összes európai államok, mint Japán katonai körei a legnagyobb figyelemmel és részvétellel követték. Már előre szinte bizonyos volt, hogy az orosz hadsereg korrupciója benne fogja martíriát megtalálni, mint ahogy a szegyenletes vereség után az orosz arisztokrácia minden felelős állású magasabb katonatisztben bűnbakot keresett. Stössel halálraítélését az orosz udvari párt műve s jelentésünk szerint katonai körökben meg vannak győződve róla, hogy Stössel és halálraítél társai végül is czári kegyelmet kapnak.

Kétségtelen, hogy a nagy port-arthuri pör tárgyalása alatt igen sok hiba és katonai mulasztás vádja nyert megerősítést a baltársak vallomása alapján. Ezek a mulasztások végzetes következménnyel voltak nemcsak Port-Arthur ostromára, hanem az egész szerencsétlen hadjárat lefolyására is. Viszont az is bizonyos, hogy Port-Arthur bármily hősi megvédése nem tartja föl győzedelmes előnyomulásában a japán hadsereget.

Az orosz korrupcióért, a nagyhercegek garázdálkodásáért, a rossz élelmézésért és hiányos hadfelszerelésért, — a nagy tolvailásokért és a teljes anarchiáig menő fegyelmezetlenségért most Stössel és társai fejét veszik, ha ugyan a czár kegyelme e komoly játékot hosszú és nehéz börtönné és száműzetéssé nem enyhíti. Annyi azonban bizonyos, hogy ha bűnös is volt Stössel és bűnösök is voltak tábornok társai, az egész háború és a szegyenletes vereség odiumát csak rájuk hárítani — oroszországi kegyetlenség. Ha már büntetnek, bizonyára Stössel bírái között is akadtak volna nem egy árulóra.

Uj regényünk.

Mai számunkban új regényt kezdünk,

A titokzatos hajó

czimmel.

Az új regény szerzője

Fred Viller,

aki hasonló genreben már annyi jeles és közismert művet alkotott.

A titokzatos hajó

detektív-regény, amely minden egyes fordulatával leköti az olvasót, s amely ötletességével, meséjével mindvégig ébren tartja az olvasó érdeklődését.

A titokzatos hajó

magas irodalmi nivón áll, lélektana, jellemei igazak, hangja irodalmi és a maga egészében olyan, hogy mindenki tetszését nagyban megnyeri. Ebben a biztos tudatban ajánljuk olvasóink figyelmébe.

TÁVIRATOK.

Francoorszag új pétervári nagykövete.

Páris, február 4. A Figaro szerint a kormány elhatározta, hogy Touchard altengernagyot, a legfelsőbb törvényszék eddigi elnökét nevezi ki pétervári nagykövetté.

A német birodalmi kincstári titkárság.

Berlin, febr. 4. (Saját tudósítónktól.) Müller Waldemár, a Drezdener Bank igazgatója nem fogadta el a birodalmi kincstári titkárságot, amelylyel a kormány megkínálta.

A szkupstina.

Belgrád, febr. 4. A költségvetési vita folyamán Draskovics ifjuradikális kifejtéi, hogy a kormány új politikája Szerbia elszigetelésére vezetett. Politics képviselő méltatja a radikális párt érdemeit az állam pénzügyi helyzetének szanalása alkalmából. Csak a nagy szabadság tette lehetővé, hogy Szerbia kivitele a nagy válság idején 80 millió dinár volt. (Kiáltások a baloldalon: Hát miért követelik akkor a kereskedelmi szerződést, ha a kivitel oly nagy.) Szónok még van gyöződve, hogy azok az emberek, akik Szerbia sorsát két év óta intézik, vihették keresztül a reformokat. (Taps a jobboldalon.) Legközelebbi ülés holnap.

Közgazdasági táviratok.

New-York, febr. 4. *Terményiözsae. Gyapoi.* New-Yorkban 11.85, márcz.-ra 11.10, máj.-ra 11.12. New-Orleansban 11.87, *Petroleum stand withe* New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, *raffined in cases* 10.90, *Credit Balances of oil City* 178.—, *Zsir* Western Steam 7.90, Rohe testvérek 8.10. *On* 28.50—29.15, *Réz* 13.50—13.75.

Csikagó, febr. 4. *Gabonaiözsae. Zárlat.* Buza irányzata szilárd, márcziusra ———, K., májusra 97.25—96.—, K. Iengeri szilárd, máj.-ra 61.—59.37. Csikagó, febr. 4. *Terményiözsae. Zsir* februárra 7.45, tegnap 7.32, májusra 7.67, tegnap 7.55. Szalonna short clear, 669 tegnap 6.62. Sertésus májusra 12.20, tegnap 12.—.

UJDONSÁGOK.

Giró.

Egy hegyesszakállú gnóm kajánul benevet a kaszárnya rácsos kapuján és éhesen mustrál egy pár sápadtképi fiatalembert, akin aranyos huszárdolmány feszül. A gnóm: a giró, a néyalírásba préselt könnyelműség, amely alázatosan és szolgálai görnyedéssel, de göresösen összeszorult kézzel fogja lehuzni deli ifjakról a testhez simuló kabátot. A kapu előtt unatkozó strázsa nem látja a penészes emberkét, de remegve figyel egy pár ember, akinek aranyos álmok lebegtek a szemei előtt, egy pár erős, bátor fiu, aki a kis emberrel szemben tehetetlen.

A kis gnómot egy huszártiszt szökése lár-mázta föl, hogy így kijött a kaszárnya elé. Kibiczegett, hogy lássa, mihez kezdenek a fiúk, miután egy kidőlt az aranyos sorból és nem hagyott maga után csak kifzetetlen váltót. Háromszázhuszonháromezer korona értékű olyan váltót, amelyiken rajta van egy vagy két bajtárs neve. És a kis gnóm vigyorog, mert ebből valóban baj lesz.

Merev törvények, amelyek ellen nincs föllebbezés se észhez, se szivhez, kettéropantják annak a katonatisztnek a pályáját, aki adóságokba keveredett, legyen bár talentum és a katonai pályára kiválóan rátermett. Kettéropantják, mert ezek a törvények nem ismernek enyhítő körülményeket, sőt az előtt sem hajolnak meg, hogy a baj előidézője egy másik olyan erkölcsi törvény, amely a katonatisztre föltétlenül kötelező. A katonatisztet arra tanítják, hogy bajtársán segíteni kell s ha az giróját kéri, nem szabad megtagadni. Arra azonban nem

figyelmezteti senki, hogy a bajtársi kötelesség olyan konzekvenciákkal jár, amelyek egyenesen végzetesek a tapasztalatlan fiatalembere.

Talán a legnagyobb logikátlanság ez abban a tömegében a logikátlanságnak, amelyből a katonatiszt élete összeszövődik. Mig egyrészt kötelességekre tanítja a fiatal tisztet, addig másrészt a jól teljesített kötelesség következményeivel a nyakát szegi.

Erkölcstelenség, hogy ez lehet. Erkölcstelenség a vezetőség részéről, amelynek egyedül a katonaságnál van módjában, hogy egyszerű parancesszóval, rezonirozást nem tűró parancesszóval megszüntesse a bajt, amely már annyi biztatón indult karriert ölt meg. Egyesegyedül a katonaságnál van módjában a vezetőségnek, hogy gyámkodják embere fölött. S ennek dacára megtürik, hogy a giró tovább szedje áldozatait.

A polgári társadalom is eleget szenved a giró intézményétől, de ott hatásában nem oly borzasztó a giró, mint a katonaságnál. Nem gyilkol, csak megsebez s ebből végül is ki lehet gyógyulni. De a katonaságnál föltétlenül halált hozó és ezért szükséges, hogy radikális intézkedések megszüntessék a bajt. Meg kell tiltani a tiszteknek, hogy nevüket váltókra írják, s ez lesz az első böles gyámkodás.

Szilley főhadnagy szökése végromlással fenyeget néhány tisztet, talán ezeknek a pusztulása alkalom lesz olyan mozgalomnak a megindítására, amelyik üdvös eredménnyel jár.

Ur.—

NAPIREND. Napjár, Szerda, Január 5. — Róm. kat.: Ágota sz. VI. — Prot.: Ágota. — Görög-ország: Jan. 23. Kelemen VI. — Zsidó: Adar 3. — A nap két reggel 7 óra 24 perczkor, nyugat délután 5 óra 4 perczkor. — A hold két délelőtt 9 óra 27 perczkor, nyugat est 9 óra 2 perczkor. — A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. — A fővárosi közgyűlése délután 4 órakor. — A képviselőház állandó igazoló bizottságának ülése délelőtt 5 órakor. — A zarszadai vizsgáló bizottság ülése délután 5 órakor. — A képviselőház igazságsügyi bizottságának ülése. — Az Országos Közegészségi Egyesület ülése délután 6 órakor. — A Magyarhoni Földtani Társulat közgyűlése est 7 órakor. Aradi-utca 10. — A VII. ker. jügg. és 48-as kör Batthyányi-estélye 8 órakor. — A Kisfaludy-társaság tagválasztó közgyűlése délután 5 órakor az Akadémia kistermében. — A filharmonikusok holondestélye a fővárosi Vigadóban. — A budai Turista Egyesület egyetemi osztályának piknikje. — A Pesti Hazai Első Takarékpénztár nyerevénykönyvének kiadása délután 4 órakor. — Gero Odón művészeti felolvasása a Nemzeti Szalonban délután 5 órakor. — A MFKNK kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9—6-ig. Beléndi I. korona. — A Könyves Kalmán szalona rendezés miatt zárva. — Az Ut. Művészeti Szalon (Keskeméti-utca 33) nyitva egész nap. Beléndi nincs. — A Műhely kiállás az Uránia Kigyló-terei szalonjában nyitva 9—8-ig. Beléndi 40 fillér. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Képesarnok zárva. — A földtani int. muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum zárva. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 6—8 óráig. — A Ráth György-múzeum zárva. — Az Exszebél-múzeum nyitva 9—1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az egyetemi könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 3—6-ig.

— Az udvar köréből. A király Ferdinánd főherceg, toszkánai nagyherceg elhalálózása folytán báró Lilién Miksa alezredest, az elhunyt fenség udvarnagyát szolgálatától felmentette és neki, kiftűnd szolgálata elismerésül, a Ferencz József-rend nagykeresztjét adományozta. Ugyanezen alkalomból hű szolgálatuk elismerésül Bogdán Balázs személyi titkárnak az udvari tanácsosi címet és jellegét díjmentesen, lovag Fraxola Károly irodaigazgatónak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, Pölzelhauer József ellenőrnök a koronás arany érdemkeresztet, Lindner József és Moser Ágost komornyikoknak az arany érdemkeresztet. Hohenstein Károly belső lakájnak és Gumb Mátyás parádés-kocsisnak az ezüst érdemkeresztet adományozta: köziglélei Clessin Vilmosnak, Alicze nagyhercegné szolgálatában álló komornyiknak pedig hű szolgálata elismerésül, az arany érdemkeresztet adományozta.

— Báró Beck gyászja. Bécsben tegnap temették Leon Hermin nevű nyolcvan éves asszonyt, aki közeli rokona volt báró Beck osztrák miniszterelnöknek. Az elhunyt matrona öreganyja volt báró Beck feleségének. A miniszterelnök neje tudvalevőleg Dóczy bárónak elvált felesége és zsidó születésű. A temetésen, amely zsidó rítus szerint folyt le, Beck báró is

ott volt és érdekes, hogy a miniszterelnök zsidó válásu rokonának temetéséről egyenesen a városházára hajtattott, hogy a keresztényszocialisták értekezletén résztvegyen.

— Harden sürgeti a reviziót. Harden elkészült terjedelmes kérvényével, amelyben a reviziót sürgeti. A folyamodvány főleg azzal érvel, hogy az államügyészség beavatkozása perrendellenes volt, a törvényszék pedig több tanut nem hallgatott ki. Harden még mindig beteg.

— Még egy milliomos amerikai menyasszony. Az abruzzoi herceg eljegyezte Elkins Katalint, Nyugat-Virginia szenátorának, egy többszörös milliomosnak leányát. Az abruzzoi herceg fivére az olasz királynak s most töltötte be 35 éves korát. A herceg 1906 nyarán egy expedícióval felfedező utazást tett Afrikában, emlékezetes, hogy megmászta a Ruvenzurit, 1907 májusában Amerikába utazott s akkor ismerkedett meg mostani menyasszonyával.

— A mentők ünnepe. A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület ez év tavaszán üli meg a mentő testület husz éves fennállásának ünnepét. Az egyesület vezetősége ezt azt ünnepet, mely országos jellegű lesz, amennyiben a vidéken működő mentő testületek, parancsnokságok és osztályok is testületileg résztvesznek, különös fényvel óhajtja megülni, tekintettel arra, hogy a három napig tartó ünnepeken az egyesület védői: József főherceg és Augustia főhercegné, valamint a Magyarországon lakó főhercegek is valószínűleg résztvesznek. A megtartandó díszes közgyűlés és mentő-kongresszus keretében az egyesület meghívja majd a főváros lakosságát Markó-utcai palotájába, hogy közvetlenül gyöződhesse meg a főváros legfontosabb humanitárus intézményének működéséről. Az ünnepek egy részének megtartására az egyesület vezetősége megkereste elnökét: gróf Karátsonyi Jenő valóságos belső titkos tanácsost, hogy e célra a gróf engedje át krisztinavárosi hatalmas palotáját és tündéri szépségű kertjét, amelyhez fogható nincsen a fővárosban. A gróf és neje, Andrássy Karolin grófnő, palotahölgy, örömmel engedtek az egyesület kérésének, sőt kijelentették, hogy nemcsak palotájukat engedik át, hanem, hogy a mentők legelső országos ünnepe méltó befejezést nyerhessen, a magyar mágnás asszonyokkal és főurakkal karöltve egy igen nagyszabású, több cziklusra osztott látványos ünnepséget fognak rendezni a palota modern berendezésű színház-csarnokában és parkjában, melyet ez alkalomra pazarul földiszítenek. Így hát a fővárosnak május havában ismét olyan díszes főuri ünnepségben lesz része, mely a karussal óta nem volt. Az ünnepélyre, melynek részleteit e hóban fogja összeállítani a főuri rendezőbizottság, a királyt is meg fogják hívni. Ez alkalommal fognak először a nagy nyilvánosság előtt bemutatkozni és működni az egyesület ezer tagból álló segítő, rendező csapatai is, melyeket angol és francia mintára, teljes katonai szervezetben most szervez az egyesület.

— Izabella főhercegnő és a magyar csipke. A Kigyló-ter első szám alatt lévő (királyház) Dékányi Árpád csipkevaró iskoláját Izabella főhercegnő ma délelőtt meglátogatta. Fogadására gróf Batthyány Lajosnéval az élén több előkelő hölgy jelent meg, akik az országos háziipar-szövetség részéről szolgáltak felvilágosítással. Izabella főhercegnő csaknem két órai szemlét tartott és itt bizonyította be a kézimunka terén nagy szaktudását. Rendkívül megnyerték tetszését a halasi varrott, a magyar reczecsipkék, Orosdi báróné reczecsipkéi, a rekonstruált kalotaszegi munkák, gróf Batthyányné ágyterítője, a mezőkövesdi himzések, hetényi szálvadások és a rendkívül szép bluzok, melyeket a háziipar-szövetség hölgytagjai állítottak össze.

— Szabad Egyetem. A Népszerű Főiskolai Tanfolyam (University Extension) az idei tanévben a tavasszal rendez meg második kurzusát, melynek programját most állítják össze és a napokban teszik közzé. A kurzus még ebben a hónapban megkezdődik. A kurzusban hat tanfolyam lesz, a hét hat köznapiára beosztva és minden tanfolyam hat-hat előadásból áll. Az előadásokat bárki hallgathatja és újabb rendelkezések szerint a hallgatott anyagról bizonyítványt is állítanak ki, ha az illető bizonyos szó- és írásbeli vizsgálatnak veti alá magát.

— **Állami számvevőszéki kinevezés.** A király Farkas Antal állami számvevőszéki osztálytanácsost állami számvevőszéki tanácsossá, Pataky László állami számvevőszéki titkárt pedig állami számvevőszéki osztálytanácsossá nevezte ki.

— **A berlini gyilkosság.** Adtunk hírt a közelmúlt napokban, hogy Berlinben Wiesner Anna nevű özvegyasszonyt meggyilkolva találták. Most az a hír érkezik a német fővárosból, hogy a rendőrség kiderítette a vértett részleteit és letartóztatta a tettest Wollitz Hermann harmincegy esztendőes kereskedő személyében. A vizsgálatok azzal az eredménnyel végződtek, hogy a bűnös nem lehetett más, mint az áldozat valamelyik ismerőse. Eleintén a helyszínén fölvett ujjlenyomatok alapján kutattak, majd mikor gyanuba keveredett Wollitz, őt kezdték vallatni. Valamikor tagja volt az idegenek légiójának. Az orvosi szakértők szerint lelki beteg és epileptikus rohamai vannak. Több ízben volt büntetve csalásért, okirathamisításért, lopásért és egyéb bűncselekményekért. Legutóbb két évig raboskodott a fegyházban. A meggyilkolt matróna lakásán találtak egy iratot, amelynek tollvonásai teljes azonosságot mutattak a Wollitznál levő írások betűivel. Arra a kérdésre, hol lakott január tizenhatodika óta, nem tudott határozott választ adni. Feltűnt az is, hogy az első kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy nem ismeri Wiesner Annát, holott a tanuk szerint bizalmas barátságban élt vele és feleségül akarta venni a leányt. Csak tegnap vallotta be, hogy több ízben fordult meg az áldozat lakásán és hogy egy alkalommal pénzt kért tőle kölcsön. Az áldozat szobájában az ágy alatt egy ingombra bukkantak, amely tökéletes mása azoknak, amiket Wollitz szokott használni. A gyilkosság okát úgy magyarázzák, hogy az elvetemült ember ilyen módon akart megszabadulni az asszonytól, akinek nagy pénzüsszegekkel tartozott.

— **Munkás-kamara.** A magyarországi szakszervezeti tanács végrehajtó-bizottsága, már öt évvel ezelőtt azt a kérelmet adta elő, hogy addig is, amíg a munkás-kamarák ügyét törvénytörvényesen rendezik, a székesfőváros törvényhatósága az olaszországi munkás-kamarák mintájára, Budapesten fogantatásaita a központi munkás-kamara felállítását. A székesfőváros jogi, ipari és rendészeti ügyosztálya tanulmányozta az ügyet és különös figyelemmel volt az olasz munkásosztály társadalmi képviselőire. A vonatkozó jelentését most terjeszti elő a tanácshoz. Az ügyosztály teljesen osztja azt a nézetet, hogy a munkásosztálynak nálunk is oly közjogilag szervezett érdekképviseletre van szüksége, amelynek a szervezetét és működését a törvény szabályozza, az állam ellenőrzi és mint alkotmányos szempontból szabályozott szerv illeszkedik bele a hazánkban már fenálló hatóságok és közjogi testületek körébe. Javasolja az ügyosztály, intézzenek felterjesztést a kereskedelemügyi kormányhoz az iránt, hogy a kilátásba helyezett ipari és munkásügyi, közjogilag elismert szakmaközi érdekképviseletének a kérdése is, a közérdek szolgáltatának megfelelő módon, oldassák meg.

— **Tengerbe zuhant vasúti kocsi.** A Pont Aveni épülő vasút vonalán három teherkocsi, amelyen tizenöt embert ült, kisiklott és a tengerbe zuhant. Egy munkás vízbe fullt, kettő súlyosan megsérült.

— **Égő gőzös.** Az Antwerpenből elindult Stoutibert nevű angol gőzös Cap Salle magasságában kigyulladt. Az égő gőzös legénységéből 35 embert a Cymeric gőzös megmentett. A hajó segítségére a Geaix gőzös oda érkezett, addig azonban már tizenöt matróz egy csónakon elhagyta a hajót, a csónak felborult és a beműlők vízbe fulltak. A lukkosi parton horgonyzó Saidi nevű marokkói gőzös is kigyulladt. A hajón levő főszer felrobbant, a hajó elpusztult.

— **Légihajók balesete.** A napokban egy Pischhofi nevű osztrák, aki már régóta kísérletezik aeroplánjával. Issyben végzett kísérletei közben könnyen végzetessé válható balesetnek eshetett volna áldozatul. A földön való haladás közben ugyanis egy kerék kihullt, mire a gép hirtelen megállott s eleje a földbe fúródva, az egész repülőgép felborult. Pischhofot, ki lábainál fogva függve maradt a gépen, egy másik légihajós szabadította meg veszedelmes helyzetéből. A készülék teljesen összetört. Ugyanaznap délután De la Grange kísérletezett gépével, de nem tudott

uralkodni a motor felett, mely fűlsikettő lármat csapott és eleinte sehogysem lehetett megállítani. A kísérletet természetesen félbe kellett szakítani.

— **Szökevény huszártiszt.** Pár nappal ezelőtt megirtuk, hogy Szilley Kornél huszárfőhadnagy, a 16-ik huszárezred volt segédtisztje, óriási adósságok hátrahagyásával Amerikába menekült. Ma kiderült, hogy Szilley Kornél adósságai nemcsak a fővárosi pénzembereket és bankokat érintik kinosan, hanem a budapesti 16-ik huszárezred tisztikarát is, amely ugyszólván testületileg érdekelve van a Szilley-eseben. A huszárfőhadnagy kerek egy millió korona váltóadósságot csinált, amely most legnagyobb részt a tisztikar nyakába szakadt. Tisztársai sürin irták alá számára a váltókat, amelyeket Szilley uzsorásokkal számítottatott le. Szilley hitelezői most természetesen a kezeseként szereplő huszártiszteken követelik a pénzüket. Ezenkívül azonban csupán az ezred tisztjeinek nem kevesebb, mint háromszázhuszonháromezer koronával tartozik a szökevény huszárfőhadnagy. A tisztikar valóságosan konsternálva van Szilley szökése miatt. Valószínű, hogy a huszárfőhadnagy milliós váltóadósságai az ezred több tisztjét is az anyagi romlásba juttatják. Híre jár, hogy egész sereg tiszt le fog mondani rangjáról. Szilley már lemondott. Ma érkezett a lemondó levele Amerikából az ezredparancsnokhoz. Ezzel azonban természetesen nem igen segít megkísérelt bajtársai helyzetén, akiket szinte kétségbeesett a rájuk zuhanó adósságláva. Valamire azonban mégis jó lesz ez az eset. Tanulságul. Az ezred tisztjei közt már mozgalom is indult meg, hogy a hadvezetőség foglaljon állást a neveléses és középkori bajtársi kötelezettség ellen, amely a hadsereg tisztjeit egyenesen kényszeríti arra, hogy a megszorult tisztársaiknak váltót zsíráljanak. A huszártisztek kérik jogiák a hadvezetőséget, hogy a köteles váltózsírálást egyszerűsítsék.

— **Az életunt kormánytanácsos.** Röviden hírt adtunk arról, hogy Prágában Klöckler József kormánytanácsos, a nemesalapítványi hölgyek hradsini intézetének felügyelője, tegnapelőtt öngyilkosságot követett el. A széles körben ismert és népszerű kormánytanácsos öngyilkossága általános fejtűnést keltett. Klöckler most vasárnap délután eltávozott lakásáról, amikor azonban estére sem tért haza, hozzátartozói aggodni kezdtek. Eközben az életunt kormánytanácsos íróasztalán egy bucsuzó levelet találtak, amelyben Klöckler bejelenti, hogy gyógyíthatatlan betegségé miatt öngyilkos lesz. A rendőrség nyomozása sikertelen maradt. Tegnap reggel Prága egyik külvárosában, egy szerény parasztházikó fészkében egy férfiholttestet találtak. A holttest nyaka egyetlen metszéssel keresztül volt vágva, míg a borotva még akkor is ott volt a szerencsétlen áldozat jobb kezében. A hatósági vizsgálat alkalmával az öngyilkos zsebében papírszeleket találtak, amely minden kétséget kizárólag tanúsította, hogy az illető öngyilkos azonos Klöckler kormánytanácsossal. Klöckler 56 esztendőes és a Ferencz József-rend lovagja volt.

— **Lendl Adolf expedíciója.** Lendl Adolf expedíciójáról, amelynek a Kordillerákból való visszaféréséről már hírt adtunk, niabban ezeket jelentik: A tudományos expedíció három hónap alatt 1400 kilométernyi utat tett meg. Dr. Lendl Adolf és egyik kísérője mindenfelé gyalog járt; az utat jól bírta és teljes egészségben tért vissza. Egyik lovas katonája azonban utközben súlyosan megbetegedett, a teherhordó lovak egyrésze pedig kidúlt. A Collon-Cura folyó átkelésén a gyümölcényeknek kisebb része vízbe ázott és elveszett. Különösen becsesek a geológiai fölvételek, szintegy a fotografiai képek, amelyek eddig teljesen ismeretlen vidékeket ismertettek meg. Több száz ilyen képet hoztak magukkal. Confluencia városában Neuzen tartomány kormányzója, Don Eduardo Alordi fogadta Lendlt és arra kérte, hogy ne csak magyar nyelven és könyv alakjában adja ki utazásának leírását, hanem az argentiniai publicitás figyelembevételével egy helyi lapban is, mert ez az út, amelyet a szinte végtelen pampán keresztül eddig még senki sem mert megtenni, Argentiniában is éppen olyan ismeretlen, miut bármire. Lendl megígérte a kormányzóknak, hogy utleírásának egyik részét az Argentiniaiában legelterjedtebb „Deutsche Lapala Zeitung”-ban is közzé fogja tenni; tudományos gyűjteményeinek nagy része, mivel kiküldése onnan

lőrtént, a laplatai és buenos airesi muzeumokba kerül.

— **Kifosztották élesztgetés közben.** Furcsa módon fosztották ki ma délelőtt Schmalhofer Ferencz nyolczvankét esztendőes háztulajdonost. Az öreg ur rendes sétája közben hirtelen rosszul lett és hazakart sietni, de a Rákóczi-terén ájultan rogyott össze. Nyomban egész sereg ember csoportosult körülötte, élesztgetni kezdték, amíg végre sikerült magához téríteni. Ekkor aztán észrevette az öreg ur, hogy élesztgetés közben valaki ellopta a pénztárczáját és két értékes briliáns-gyűrűjét. A háztulajdonost a mentők szállították haza a Német-utca 37. számú lakására, a tolvajokat pedig nyomozza a rendőrség.

— **Szerelmi dráma Erzsébetfalván.** A Szent István-kórházba átlőtt karral szállították be a mentők egy Tóth Józsefné nevű munkásasszonyt. Tóthné ellen Erzsébetfalván, Török Flóris-uti lakásán gyilkos merényletet követett el László József napszamos, aki albérelője volt. Szerelmi ajánlatokkal üldözte az asszonyt és amikor az visszautasította, revolvert rántott, rálőtt, aztán pedig maga ellen fordította a fegyvert. Az asszony a karján sebesült meg. László Józsefet nyomban megölte a golyó.

— **A montenegrói összeesküvők.** Közöltük annak idejében, hogy Montenegróban összeesküvést fedeztek fel, amely a fejedelem élete ellen irányult. Az összeesküvőket Belgrádban elfogták, több montenegrói diák pedig, aki az összeesküvésnek szintén tagja volt. Szerbiába menekült. Ezeket Belgrádban elfogták és vizsgálati fogságba zárták. Most, mint Zimonyból jelentik, a begrádi törvényszék a bebörtönzött diákokat szabadon bocsátotta. A montenegrói kormány annak idején felszólította a szerb kormányt, hogy az elfogott diákokat adja ki. A szerb kormány vizsgálatot is indított ellenük, majd a törvényszék elé kerültek, mely most szabadon bocsátotta őket. A dolognak politikai háttere is van, mert Cetinlében általánosan azt hiszik, hogy az összeesküvés szálaít Belgrádban szőtték a fejedelem és családja ellen.

— **Zátonyra jutott hajó.** A Lloyd-társaságnak Triesztbe érkezett távirata azt a hírt közli, hogy a „Szultán” nevű Lloyd-gőzös az Ostró mellett Nole néven ismert zátonyra jutott. A „Szultán” utasait és a hajó postaszállítmányát egy éppen a közelben levő gőzösrre vitték. Megszabadítására a Lloyd-társaság nyomban kirendelte a „Pluto” nevű vontatógőzöst. A zátonyra jutott hajó a társaság egyik legrégebbi gőzöse, mely olyan rozoga állapotban volt már, hogy ez évben ki akarták vonni a forgalomból.

— **Sikkasztó szolgál.** Hesz János, akinek gazdasági cikkekkel árusító üzlete van Izabella-utca 44. szám alatt, néhány nappal ezelőtt megbizta Draguc János nevű 27 éves szolgálját, hogy a takarékpénztárba vigyen be egy 400 koronás csekket. A szolgál be is vitte, de a számlát nem adta át az urának és néhány nap múlva eltűnt. Hesz Jánosnak feltűnt a szolgál elmaradása, elküldött tehát a takarékpénztárba, ahol megtudta, hogy a szolgál már felvette a pénzt. Erre feljelentette a rendőrségen az esetet, ahol kiderült, hogy a szolgál rovvott multu és tíz évre ki van tilva a fővárosból. A megszőkött ember hosszú, magas termetű, sovány becsett az arca, a bajusza és felső fogsora fekete. Elegánsan öltözködött és elhunése alkalmával fekete télikabát volt rajta.

— **Házasságok.** Mayer Huska és Szabó János jegyesek. Szekszárd.

Krausz Géza, a Machup bűrgyár képviselője eljegyezte Deutsch Arankát, néhai Deutsch Gábor zongoragyáros leányát Budapesten.

Gottfried Márk e hó 11-ikén esküszik a VI. kerületi függetlenségi kör dísztermében Kiss Margittal.

— **Visszavándorlók.** Zsolnán át ujabban ismét kétszáz kivándorló érkezett vissza Amerikából Trenčsennmegyébe. A visszatértek nagy része rendkívül züllött állapotban volt. Elbeszélések szerint a magyarországi munkások ezrei csavarognak munkátlanul, éhezve és haza szeretnének jönni, de nem tudnak utraváló költséget szerezni.

— **Öngyilkos bankigazgató.** Münchenben a Kolbféle bankház tulajdonosa öngyilkosságot követett el, mert vakmerő spekulációkkal több mint két millió márkát vesztett. A Kolb-bankház nem régi cég, de elég jó hírnek örvendett pénzügyi körökben.

— **Diákháború Filadelfiában.** Érdekes diákafférről számolnak be filadelfiai lapok. A sophomoresek megtudták, hogy a freshmenek nagy lakomát szándékoznak rendezni és még hozzá a quekker város legelőkelőbb éttermében. Ezt a merészséget, hogy ilyen nyilvánosan előtérbe bátorkodnak helyezkedni, meg kellett büntetni, miért is elhatározták, hogy a lakoma napján elfogják a freshmenek elnökét, hogy ne vehessen részt a lakomán. A freshmenek ezt megneszelték, és minden elképzelhető óvintézkedést megtekettek. Az elnököt napokon keresztül elrejtették, a lakoma napján pedig beletették egy nagy ládába, a tetejét reászőgezték és a többi készlettel együtt elszállították az étterem elé és ott a bejáratnál letették. Hogy a sophomoresek figyelmét elkerüljék, az ifjak közül egyesek munkásruhába bujtak, sőt egyikük cipőjét akasztotta a háttára és úgy ment el az étterembe. Így ültek este 6 órakor, élikön az elnökkel a lakomához. Bár teljes biztonságban érezték magukat, mégis a bejáratoknál néhány markos társukat állították fel, hogy minden meglepetés felől biztosítva legyenek. Alig nyultak azonban poharaikhoz, amikor a sophomoresek három csapatban betörték a terembe. A betolakodókat természetesen nem a legnyájásabban fogadták a lakomázók és csakhamar valóságos csata fejlődött ki a két tábor között, amelyben evészközt, fanyért, poharat, székot, szóval minden megmozdítható tárgyat mozgásba hoztak. Amikor a vendéglős hívására a rendőrség megjelent a színtéren, a csata mezeje porcellán és üvegserepekkel és törött szék-lábakkal volt borítva. A tolatók közül ekkor már ötven harcoképtelenné voltak téve. Négyen pedig a rendőrség nem éppen tapintatos kitessékelésére sem akarták elhagyni a termet, mire a rendőrtiszt mind a négyet letartóztatta. A többiek a rendőrlégények egyszerűen kihajigálták az utcára. Kit az ajtón, kit az ablakon, ahogy éppen közelebb volt. A letartóztatott somphomoreseket a rendőrtiszt lázadás, rablás kísérlete, hatóság elleni erőszak, magánlak sértés, testi sértés és idegen ingó rongálásáért miatti jelentette fel. A bíróság azonban valamivel kegyesebb szemmel bíáltar el a „hőstettet”. Csúpan rendetlen magaviseletre minősítette azt és egy kis dorgálás után szabadon eresztette őket.

— **Mézeshetek után.** Fildson Péter fővárosi vendéglős pár héttel ezelőtt nőül vett egy Meruch Mária nevű feltűnő szépségű, husz éves leányt. A fiatal házaspár zavartalanul élt a házasság első napjaiban és bizonyára tovább is így tartott volna, ha közbe nem jön Hett József villanyszerelő, aki megismerkedett a vendéglős fiatal feleségével és pár órai ismeretség után megszőkötötte. A szőkevények három ezer korona készpénzt és kétezer korona értékű ékszert is magukkal vittek. A károsult férj ma délelőtt megjelent a főkapitányságon, ahol panaszára körözölevelet adtak ki Meruch Mária és csábítója ellen.

— **Utcai botrány.** Párisban Boni de Castelane és fivére, Jean ma állottak vádlottakként a rendőrbíróság előtt. Emlékezetes, hogy Boni Castelane Taillierand-Segan herceget az utcán leköpte, a földhöz vágta, botjával és cipőjének sarkával fején súlyosan megsebesítette. Öccse is bántalmazta a herceget. A mai tárgyaláson Boni Castelane azzal védekezett, hogy a herceg, akivel régóta haragban van, meghívás nélkül elment a templomba Lady Erringwon lelkiüdvéért tartott misére, kétségtelenül azért, hogy őt provokálja és bosszantsa. Sagan herceg Boni előadása szerint őt és fivérét szemtelenül fixirozta, mikor a templomból távoztak. Ezért felelősségre vonta a herceget és díhében arcába köpött. Sagan herceg botot emelt rá, de elcsuszott és a földre esett. Bevallotta Boni, hogy mikor a herceg arcába köpött, gunyosan így szólt hozzá:

— Ezt küldik neked gyermekeim karácsonyi ajándékul!

Azzal mentegetőzött Boni Castelane, hogy bár volt oka gyűlölni a herceget, nem bántotta volna, ha ő nem provokálja kihívó nézésével. Azt azonban tagadta, hogy bottal ütötte a herceget. A tanak valomása e részben ellentmondó volt. Boni Castelane fivére csak annyit ismert be, hogy ő választotta szét a verekedő feleket. A rendőrbíróság nyolcz nap mulva fogja kihirdetni az ítéletet.

— **Elgázolás.** Rákospalotán a Fő-ut 47. sz. előtt a 37-es burvasut, amelyet Tóth Lajos kalauz vezetett, ma délután elütötte Lehándirczky Károly nevű tizenkétéves fiút. Életveszélyes sérüléseivel a gróf Károlyi-kórházba vitték.

— **Elfogott sikkasztó.** Bécsben egy régen keresett sikkasztó-szelhámós került hurokra, aki bejárta Ausztria és Németország sok városát, hamisított okmányokkal és siketnémaságot színelve, adományokat gyűjtött a konzulátusokon s jótékony egyesületektől. Adler Vilmosnak hívják, 34 éves, valamikor úgynök volt és a magyarországi Bácsbólyán született. Egy idő óta Bécsben a Brigittenauban lakott álnév alatt. A szelhámós évek óta tömörked pénz harcosolt össze. Letartóztatásakor száznál több hamisított okmányt találtak nála, mindegyik más-más névre szült. Könnyen garázdálkodhatott a külföldön, mert siket-némának tettevén magát, nehéz volt rajtakapni. Adler Vilmos Magyarországon nyolcz havi börtönt töltött ki okmányhamisításért. 1906 óta a bécsi ügyészség is körözötti lopás miatt és a budapesti főkapitányság már régen körözölevelet bocsátott ki ellene, mert sikkasztás miatt feljelentették. Adlert a rendőrség ma átkísérte az országos törvényszék fogházába.

— **Vonalzavar.** Ma reggel a Szabadkáról 5 óra tíz perczkor Dályára induló vonat hóékie Szabadka és Tavaszkut állomás között a nyílt pályán kisiklott. A kisiklott hóke nagy vonalzavaroknak vált okozójává, mert reggel fél hattól fél tizenegyig hiába kísérleteztek a hóke visszatételével s így Dályá felé a forgalmat csak átszállással lehet lebonyolítani.

— **Halálozások.** Seyderhelm Ernő, cs. és kir. udvari műkértész, a Ferencz József-rend lovagja, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, e hó 2-án reggeli öt órakor hosszas szenvedés után 79 esztendőskorában meghalt Budapesten. Halálát három fia és négy leánya, valamint nagyszámu rokonsága gyászolják. Temetése ma délután 3 órakor volt a Csenyery-utca 65. számú gyászházából. A gyászszertartáson képviseltette magát a földművelésügyi m. kir. miniszterium, a m. kir. kertészeti tanintézet, az Országos Magyar Kertészeti Egyesület, az ág. hitv. evangélikus magyar és német egyházközség, valamint számos más intézet és testület. A temetési szertartást Schranz János evang. lelkész végezte, míg a Kerepesi-ut mellett levő temetőben a családi sírbolt előtt egyik pályatársa bucsuztatta el a megboldogultat.

Srölli Gábor 48-as honvéd, aki mint tizedes végigküzdötte a szabadságharcot, ma 84 éves korában meghalt.

Kovald Péter gyáros e hó 3-án, hetvenöt éves korában meghalt Budapesten. Ma délután temették el a kerepesi-ut temető halotasházából nagy részvét mellett.

Karulyai és sárosmagyarberkeszi Mózs a (Ödön, biztosítótársasági tisztviselő, lapunk egyik legrégibb olvasója, január hó 29-én reggel meghalt Budapesten. Halálát özvegye és gyermekei: Ödön, Ilonka, Elemér, Erzsébet, Etelka, Bandi és Emmike gyászolják.

— **Összeégett gyermek.** Kocsis József nap-számos ma délután eltávozott Kéz-utca 4. sz. alatti lakásáról, ahol örizetlenül hagyta öt éves Mari nevű és négy éves Lajos nevű gyermekét. A gyermekek játszadoztak és játék közben az égő kályhából ki-rántottak egy ülzés paraszat, amelytől lángra kapott a kis Mari ruhája. A gyermek súlyos égési sebeket szenvedett és életveszélyes sérüléseivel a Rókus-kórházba vitték.

x **Dr. Hönig Izsó** elektroterápiát és Röntgen-intézetet (Károly-utca 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközével felszerelve pártatlanul áll a fővárosban és főképp idegbetegek (neurasthenia, hysteria), csuszosok, köszvényesek, szívbetegsgek, elhízottak, borbetegek, zsibban, álmatlanságban szenvedők stb., találnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

x **A nátháról.** Azon általánosan elterjedt nézet, mintha a nátha egészséges volna és hogy egy hatalmas nátha egyéb betegségek kitérését megakadályozná, igen nagy tévedésen alapul. És már abból is kiténik, hogy minden nátha kisebb-nagyobb fokú lázzal jár. Sok esetben a nátha épséggel nem veszélytelen. Főleg gyermekeknél és gyenge szervezetű egyéneknél a nátha bizonyos körülmények között életveszélyes következményekkel járhat, kiváltképpen súlyos tüdő- és légesőhurutot vonhat maga után. Enneközva fontos egészségügyi szabály, hogy minden nátha ellen azonnal védekezzünk. Gyógyító szer gyanánt a „Forman” nevű nátha-aether alkalmazandó, amely orvosi tekintélyek által sokféle mint valóban eszményi náthaellenes szer lett elismerve. A Forman a mentol chloros methylaetherje. Hatásának sajátossága főleg abban rejlik, hogy majdnem rögtön könnyebbülést szerez a fejben és az orrjáratban. Hatása valóban meglepő. Alkalmazási módja igen egyszerű. A legtöbb esetben elegendő a formangyapot alkalmazása, mely olcsó kis dobozokba csomagolva minden gyógyszerertárban kapható 40 fillérért.

x **Zászlók,** czimerek, minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Humyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Az előkelő világ** kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstaedter utóda Váci-utca 3. szám alatti cipő-áruházat; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpba bevésve vannak és így túlkövetelés nem létezik.

x **Fodor-féle vívőterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és leglobban felszerelt torna- és vívő-terme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x **Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

x **Gichner János** (Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.) paplan-, vas- és rézbutorgyáros, kinél a legártósabb és legszebb hazai gyártmányú árucikkok oly olcsó áron kaphatók, hogy azokat bárki is beszerezheti. Megkapta a legújabb árjegyzéket?

x **Az elektromágneses gyógyítás** a legkényelmesebb villamos gyógymódok egyike, mert a kezelendő testrészt le sem kell mezteleníteni, mivel az áram ruhán át is hat a kívánt helyre. Gyógyhatása kettős, u. m. fájdalomcsillapító és megnyugtató. Ebből ki-folyólag alkalmazásba kerül mindennemű idegzsába, göresök, csusz és köszvényokozta fájdalmak, a gyomor és szív ideges zavarai, a neurasthenia és hisztéria okozta fejnómas, tarkófájás, ingerültség stb. ellen, főképpen pedig szinte bámulatos hatást fejt ki álmatlanság ellen, mert sokszor már néhány ülés alatt sikerül az évek óta fennálló bajt megszüntetni. Az elektromágneses gyógymód dr. Hönig Izsónál (IV., Károly-körút 24. sz.) kerül alkalmazásba. sz.) kerül alkalmazásba.

Minden gyógyszerertárban kapható!
Hátása meglepő, s kezdődő bajnál ugyszólván elm tádhatlan

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Beck Vilmos** sikere Párisban. Beck Vilmos, aki elhagyta a magyar színpadot, hogy idegenben szerezzen dicsőséget a magyar névnek, fényes sikerrel lépett fel Párisban, ahol egykor tanult és dijakat nyert. A nagy francia lapok kivétel nélkül a magasztalás hangján írnak Beck Vilmosról, akinek dicsérik szép hangját, nagy énekudását és előkelő izlését. A „Galois” szerint Beck első fellépte „Lohengrin”-ben óriási sikerrel járt. Becknek wagneri baritonja van, amely nagyterjedelmű és pompás csengésű. A gyönyörű hangú művész nagy izléssel használja hangját. Beck a mi konzervatóriumunknak volt növendéke és jövetelet nagy művészi hír előzte meg. A „Le Figaro” a következőket írja: Beck Vilmos tulajdonképpen visszatérő, dacára magyar voltának, mert nálunk végezte tanulmányait. Beck egy budapesti dalszínházban énekelt eddig, ahol a Wagner-repertoár kitűnősége volt. A „Le Journal” így ír: Fényes előadása volt tegnap „Lohengrin”-nak. Kousnietzoff Mária, a kiváló orosz énekesnő énekelt Elzát. Óriási sikere volt Beck Vilmosnak, egy gyönyörű hangú Wagner-énekesnek és remekelt a zenekar Rabaud vezénylete alatt. Egy magántávirat szerint Beck sikere tökéletes volt és az Opera közönsége tüntető melegséggel fogadta a kiváló magyar énekest.

(*) **„Az ördög” jubileuma.** Molnár Ferenc szenzációs vigiátka, „Az ördög”, mely holnap is színre kerül a Vígsházban, a jövő héten éri meg ötvenedik előadásának jubileumát. Itt említjük meg, hogy „Az ördög”-öt február 15-én mutatják be a bécsi Deutsches Volkstheaterben Kramer Leopoldal a főszerepben. Molnár Ferenc a bécsi színgazgató meghívására oda utazott, hogy jelen legyen darabjának próbáin.

(*) **A Kisfaludy-Társaság** tagválasztó közgyűlését szerdán, február hó 5-ikén tartja a Magyar Tudományos Akadémia képes termében. Tárgyai: 1. Az 1907. évi zárszámadások megvizsgálása. 2. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. 3. Az 1904. és 1906. évi Lukács Krisztina s a Bulyovszky Gyuláné-féle pályázatok eldöntése. 4. Új pályakérdések kitűzése: A Lukács Krisztina alaphól feladat; a Bulyovszky Gyuláné jutalomból szavalásra alkalmas

költemény. 5. Két levelező tagsági hely betöltése. Levelező tagokul ajánlva vannak a betölthető három hely közül kettőre: 1. Volland Arthur Budapest, (Ajánlja Beöthy Zsolt rendes tag). 2. Moldován Gergely Kolozsvár, (Ajánlja Hegedűs István rendes tag). Az ünnepélyes közgyűlés vasárnap, február 9-én, d. e. 10¹/₂ órakor lesz a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. Az ülés után déli egy órakor a Continental-fogadó termében disztrakoma. Az ünnepi felköszöntőt Vörösmarty emlékére Beöthy Zsolt rendes tag mondja.

(*) Az Országos Színészegyesület tanácsa ma délután Ditrői Mór elnökle alatt rendes ülést tartott, amelyen mint vendég dr. Csáthó Kálmán kultuszminiszteri fogalmazó, a színészeti ügyek előadója vett részt. Jelenvolt gróf Festetic Andor, a színészeti felügyelő is, továbbá a vidéki tanácsosok közül Tompa Kálmán, Halasi Béla, Nádasi József és dr. Janovits Jenő.

Az ülés elején felolvasásra került gróf Apponyi Albert kultuszminiszternek a színészeti felügyelőhöz intézett ismert leírata, a melyet a tanács nagy lelkesedéssel fogadott s Nádasi József indítványára a közoktatásügyi miniszternek a magyar színészet leghálásabb köszönetét fejezte ki.

A tanács elhatározta, hogy gróf Festetic Andor elnökle alatt bizottságot küld ki, amely hivatalosan az állami színészet irodalmi és erkölcsi színvonalára felügyelni és a társulatok szervezkedését ellenőrizni.

Ezután az irodaigazgató meleg hangon elparentálta Bényey Istvánt.

Az elmúlt év zárszámadásait Szilágyi Vilmos és Vidor Dezső számvizsgálók terjesztették elő.

A tanács ezután bizottságot küldött ki a nyugdíjház jobb értékesítése végett s javaslatot tesz a közgyűlésnek, hogy a segélyalapból vett kölcsönök kamata 5%-ról 6%-ra emeltesse fel. Konstatálta a tanács, hogy az egyesületi alap gyengén áll s hogy kívánatos volna az állami szubvenció felemelése. Több folyóügyet intézett el végül a közgyűlés.

Mulatságok.

Technikus bál.

Sajtó tudósítónktól. —

Budapest, február 4.

Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter és gróf Edelsheim-Gyulay Lipót védnöksége alatt ma zajlott le a Royal-szállóban a Technikus-bál. A Műegyetem derék hallgatói mai negyvennegyedik mulatságuk alkalmával is elkövettek mindent, hogy a siker el ne maradjon előbbi báljaik mögött.

A főhercegi pár ugyan, tekintettel az udvari gyászra, sürgönyileg mondotta le a megjelenésüket, de a kitűzött időben mégis nagyszámu közönség várta a tánc kezdetét. A rendezőség ezuttal, a jótékony célra való tekintettel, csak egyszerű, kartonlapra nyomott táncrendet adott a hölgyeknek.

Egyegyed tíz órakor, amikor Wartha Vince tanár, a Műegyetem ezidei rektora, a technika teljes tanári kara élén bevonult a terembe. Radics Béla rázendített az első csárdásra, melyhez körülbelül kétszáz pár állott fel.

A bál lady patronessei voltak: Gróf Apponyi Albertné, Barkassy Kálmáné, Daday Jenőné, Döry Béláné, Elek Pálné, Herczegh Józsefné, Herich Károlyné, Hossay Lajosné, Jovanovics Istvánné, Justh Gyuláné, König Gyuláné, Polyák Béláné, Eichler báróné, Rejtő Sándorné, Schimanek Emilné, Szily Kálmáné, Teimer Oszkárné, Töry Emilné, gróf Wenckheim Frigyesné, gróf Zichy Vladimírné, Ziperovszky Károlyné.

Jelen voltak:

Asszonyok: Borbély Vidorné, Dillmond Frigyesné, Flottmann Lajosné, Györgyi Kálmáné, Herpka N.-né, Hartl Lászlóné, Havald Lajosné, Halavács Gyuláné, Józsa Mihályné, Ivánka Oszkárné, Jovanovics Józsefné, Klemp Gusztávné, özv. Környei Izidorné, Knotz Sándorné, Kun Gyuláné, Könyöki Károlyné, Konrád Jenőné, Legeza Viktorné, Laczkó Ágostonné, Lefebre Ágostonné, Mihályfy Józsefné, Mezei Dénesné, Naef Fritzné, Nekro Adolfiné, Novelli Imréné, Páncsics Ákosné, Paulheim Istvánné, özv. Papp Istvánné, Retter Gyuláné, Ringeisen Máténé, Rajágh Lajosné, Rombauer Emilné, Rengei Ernőné, Simon Imréné, Scheibel Károlyné, Strasser Gyuláné, Sándor Béláné, Sticheitner Györgyné, Schnetzer Ágostonné, Scheller Miksáné, Sznássy Gyuláné, Szegő Jánosné, Szende Alajosné, Sebestyén Gyuláné, Trajtlér Károlyné, Zettler Vilmosné, Wein Józsefné, Waimér Antalné, Welkó Józsefné, Wonesch Miksáné.

Lányok: Dillmond Miczi, Fuchs Penny, Frank Manczi, Flottmann Ilonka és Elza, Hart Etelka, Herczegh Blanka, Halavács Etelka, Hegedűs Annuska, Herpka Olga, Illés Marietta (Keszthely), Józsa Ma-

riska és Dóra, Ivánka Ella, Jovanovics Muczi, Koky Baby, Matild és Leona, Környei Elza, Knotz Giza, Kun Paula, Könyöki Juliska, Konrád Elza, Komjáthy Czeleska, Legeza Irén, Laczkó Lidia, Lefebre Elza, Mihályfy Juliska, Mattyasovszky Böske, Madary Ilka és Margit, Mezei Manczi, Naef Annus és Emma, Negro Gizella, Novelli Edit, Peczi Irén, Polyák Margit, Paulheim Etelka, Papp Gizli, Réty Vilma és Miczi, Retter Irénke, Ringeisen Margit, Roth Ella, Rajágh Ilonka, Rombauer Erzsé, Rengei Margit, Simon Miczi, Scheibel Ilonka, Strasser Grete, Sticheitner Erzsé és Ella, Sugár Nusi és Málva, Schnetzer Miczi, Scheller Frida, Szegő Ilonka, Szende Vilma, Sebestyén Luluka, Trajtlér Mariska, Thoma Margit, Veres Olga, Zeller Jolán, Wein Irmuska, Welkó Irén, Wonesch Margit.

** Utmutató az álarcozsbálon. A Budapesti Újságírók Egyesületének művészeti bizottsága a Vigszínház rendezőségével társulva teljesen befejezte már a pénteki, február 7-iki álarcozsbál előkészítését. Arra a célra, hogy a közönség jól kiismerje magát, az idei farsang e szencziója alkalmával a Vigszínházban: nagy plakátok készülnek és nyomtatott utmutatók állanak majd rendelkezésre s ezek, valamint a színházban alkalmazott feliratok tájékoztatják majd a publikumot az óriási érdeklődéssel várt horogjátékról, továbbá a buffék, a szeparék, a honvédek, a cigánybandák és a művésznők által vezetett bodegák elhelyezéséről. Őt bodega lesz a színpadon és pedig a Josette, az Ördög, a Déryné, a Varázskeringő és a Bernát bodega. Három bodega lesz az első emeleti czukrázdában: a Gretchen, a Mozi és a Bohémélet bodega. Végül három lesz az első emeleti nagy folyosón: az Aranyemberhez, a Bálkirálynőhöz és a Sámsonhoz címzett. A rendezőség a bodegavezetésre ismét megnyert három művésznőt és pedig Komlóssy Emmát, Polgár Ilonát és T-Harmat Ilonát.

FŐVÁROS.

(A kórházi orvosok fizetése. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter Bácsy polgármesterrel való megállapodás szerint ma elintézte a kórházi orvosok fizetésrendezését. Kijelenti a miniszter, hogy a kórházi orvosok és segédorvosok fizetésének a javítását a napi ápolási díjak további emelése alapján most sem hagyja jóvá, mert az ápolási díjaknak az emelését közérdekből megengedhetének nem tartja. Elismeri azonban a miniszter, hogy a kórházi orvosok és segédorvosok kérelme föltétlenül méltányos s azt a megállapított 2 korona 80 fillér ápolási díjból fedezni is lehet. A költségvetés szerint ugyanis csak 2 korona 78 és fél fillér lenne az ápolási díj. A másfél fillérrel való kikerekítés 16.577 koronát tesz ki. Ebből fedezheti a főváros a fizetést. Mindössze ezer korona marad fedezetlenül. Ezt az összeget megtakaríthatja a főváros. Jövő évre pedig a nagyobb fizetést beállíthatja a főváros a közkórházak költségvetésébe. Ezzel tehát az orvosok és segédorvosok ügye el van intézve. A miniszter elhatározását örömmel fogadták a kórházi al- és segédorvosok, akik lemondásukat nyomban visszavonták.

(Vizmérő-órák szállítása. Ma délelőtt tartották meg az árlejtést a fővárosi vízművekkel kapcsolatban szükséges vízmérő-órák szállítására, illetőleg bérletére. Ötrendbeli ajánlat érkezett be, amelyeket az összehasonlító számítások megtétele végett kiadták a vízművek igazgatóságának és a számvevő-ségnek.

EGYESÜLETEK.

(—) Az Otthon-körből. Az Otthon írók és hírlapírók köre választmányi ülést tartott ma Rákosi Jenő elnöklésével, aki napirend előtt melegen elparentálta a kör elhunyt tagját: Bényei Istvánt. Révész Gyula titkár jelentette, hogy Blaha Luiza jubileumán küldöttséggel képviseltette magát az Otthon és babékoszort is adott a művésznöknek. Lovag Falk Zsigmond pénztáros bemutatta az évi mérleget, amelyet a számvizsgáló-bizottság rendben talált. A választmány köszönetet szavazott a pénztárosnak. A folyóügyek letárgyalása után felvette a kör rendes tagnak dr. Brachfeld Hugót, pártoló tagok: Varrju Elemért és Dick Lipót.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A Polónyi—Lengyel sajtópör. Ismeretes, hogy Polónyi Géza volt igazságügyminiszter abban a sajtópörben, amelyet Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő ellen indított, a budapesti esküdtbíró helyett más esküdtszék delegálását kérelmezte a kir. Kurianál, hol az ügyet Válfay Bertalan kuriai bírónak osztották ki előadás végett. Az előadó most fejezte be a sajtópör nagy aktacsomójának tanulmányozását s ma délelőtt a koronaügyészhez tette át az iratokat véleményadás céljából. A koronaügyész-ségnél dr. Vargha Ferenc koronaügyész helyettes koronaügyési konferencián fogja előadni a kérelmet. A konferenciát a jövő hét elején tartják meg.

§ Halálra ítélt rablógyilkos. Borzalmas rablógyilkosság történt a múlt év június 18-án Pancsován, amelynek szerencsétlen áldozata egy alig kilenc éves leányka volt. Ott Filöp többször büntetett mulatság alkalmával kivallatta Tomics Illés földmivest, hogy megtakarított pénzeszközét hol tartja elrejtve. Az ittas embertől azonban csak annyit tudott meg, hogy otthon a lakásán. A mulatságot követő napon Ott megleste, mikor távozik el Tomics hazulról, mire aztán reggel 8—9 óra között beosont a lakásba, ahol csak a kilenc éves Tomics Laposzát találta egyedül.

— Hol tartja apád a pénzt? — rivalt a leánykára, aki sirva menekült a belső szobába. — A gyilkos követte oda is s egy csákánnyal többször fejbeütötte a kis leányt, akit szétroncsolt fejvel találtak meg délben. A gyilkos ezután felkutatta pénz után az egész házat, de miután nem talált semmit, négy párnát rabolt el. A rablott holmit 16 koronáért adta el s az volt a gyilkos veszte, a kit ez alapon fogták el. A pancsovai esküdtbíróskötél általi halálra ítélte a vádlottat. A kir. Kuria Zsigmondovics Mihály előadásában ma tárgyalta ezt az ügyet. Dr. Baumgarten Izidor koronaügyész helyettes vád és dr. Weisz Ödön ügyvéd védőbeszéde után dr. Bernáth Géza elnök közölte a felekkel, hogy a Kuria holnap délben fogja kihirdetni határozatát.

§ Botrány a törvényszék folyosóján. A büntető-törvényszék Tholdt bíró elnökle alatt mára tüzte ki Baranyai Miksa, Fried Ferenc, Horváth Dániel, Nagy Verona, Csitári Éva és Kucsera Mária lopási bűnügyében a felsőbb bíróság ítéletének a kihirdetését. A hivatalos aktus után, a beidézett elítéltek — a meg nem jelent Baranyai Miksa kivételével — épületes botrányt csaptak kinn a törvényszék folyosóján épp az ügyesség előtt. Az egymást terhelő vádlomások alapján elítelt vádlottak, férfiak és nők egymásnak támadtak s ütlegetések között éktelen zajt csapva, teperték egymást a földre. A nagy lármára kijöttek szobákból az ügyészek s az előzető börtönőrökkel szétoszlatták a verekedőket, akik közül az egyiket Csitári Évát, úgy helybenhagyták, hogy alig tudott elvándorogni a csata színhelyéről. A verekedésnek most a járásbíróskötél lesz folytatása.

DR. HÖNIGIZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körut 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kiváratra prospektum

Idéggengességi állapotok
Almatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegszabák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vérszegénység).
Bőr-bajok. Bőrvizketeg
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

KÖZGAZDASÁG.

Kamatlábleszállítás — mint meglepetés. Mult hó 29-iki számunkban elsőnek adtuk hírt arról, hogy a jegybank főtanácsa ülést fog tartani, amelyen a kamatlábleszállítás is aktuálissá lesz. E dátumot követő napok során olyan hírek láttak napvilágot a pénzügyvilág organumaiként szereplő lapokban, továbbá pénzügyi körökben is — amint azt szintén regisztráltuk — hogy rátaleszállítás nem lesz, minnek szintén volt némi alapja, mert a főtanácsot tényleg nem hívták össze napokkal előbb, ahogyan ez szokás s napokig kétséges volt a piac előtt, vajjon lesz-e rátaleszállítás, vagy sem. Mikor ezek az utóbb említett hírek forgalomba kerültek, mindjárt hozzátették, hogy itt valószínűleg bécsi manőverről van szó, amennyiben ezekben a napokban Bécs ontotta a pénzajánlatokat; érdeke volt, hogy nagy pénzkészletei a főtanács ülése előtt vevőkre találjanak. Ha a piac meg van győződve a közeli rátaleszállításról, bizonyára nem veszi igénybe még szombaton is $4\frac{1}{16}$ —5%-al bécsi pénzt. Ezért kellett világáig kiáltani, hogy a jegybank nem szállít le. A bécsi manőver sikerült s a sikerhez hozzájárult a főtanács is azzal a feltűnő titoktartással, amelylyel az ülés egybehívását újabban kezelte. Azelőtt napokkal előbb egybehívták a gyűlést és módot adtak a piacnak arra, hogy néhány napon át mérlegelje, lesz-e rátacsökkentés, vagy sem, nyújt-e erre eshetőséget a helyzet s hogy ehhez mérje elhatározását, mikor hitelt vesz igénybe. A jegybanknak nem szabad arra módot nyújtani, hogy a szemfüles bécsi pénzadók ilyen trüffel dolgozhassanak, amint a mostani híresztelésekkel csinálták. Olyanok jelentették ki a tőzsdén a kamatlábleszállítás kizárt voltát még szombaton, akik bécsi cégeket képviselnek, ami egy kissé gyanús. Mindezek után pedig Bilinski kormányzó ne érzékenykedjék, hogy a jegybankot annyira támadják — amint ezt a közgyűlésen szóba hozta.

A birtokrendezési törvények módosítása. Mint értesülünk, a birtokrendezési törvények módosítása tárgyában az igazságügyminisztériumban újabb tárgyalások vannak folyamatban, amelyek azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogy az ország erdélyi részeiben érvényben lévő birtokrendezési törvények, valamint a törvények módosítása tárgyában kélt s immár alkotmányos tárgyalás alatt levő törvényjavaslat rendelkezései mennyiben volnának kiterjesztendők az ország királyhágón-innei részeire is. A tárgyalásokon az erdészetet Rochlitz Dező kir. erdőfelügyelő képviselte. Különösen Dumantul és Máramaros megyében történt sok közbirtokossági erdő és legelő egyéni kinti szétaprózása. Eppen a napokban emlékeztünk meg arról, hogy a közbirtokosságok ügye is foglalkoztatja a belügyi kormányt. Cél szerű volna ezt a két fontos kérdést együttesen rendezni.

A Kereskedelmi Bank mérlege. Ma tette közzé a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank az 1907. évre vonatkozó mérlegét. A mérleg 12,395,427,95 korona bruttó nyereséggel zárul (tavaly 10,782,725,14 K) és a 2,550,542,38 K-t tevő leírások, terhek és költségek levonása után 9,844,885,57 korona tiszta nyereséget mutat ki (a tavalyi 8,598,509,31 koronával szemben). Az elmúlt évből áthozott 755,477,05 korona nyereség elővétel figyelmen kívül hagyásával az 1907. üzletév 9,089,408,52 korona tiszta nyereséget eredményezett (1906. évben 7,826,881,71 K), mely tiszta nyereség a részvénytőke 21,64% kamatozásának felel meg. Mindezekből kitetszik, hogy a nyereség az előző évvel szemben 1,262,526,81 koronával emelkedett, ami két körülményre vezethető vissza, nevezetesen első sorban a részvénytőkének az 1906. év őszén történt felémelésére, aminek hatása a lefolyt üzletévben teljes mértékben érvényesült, kifejezésre jut továbbá a nyereség emelkedésében a pénzügyi viszonyoknak az 1907. évben uralkodott rendkívüli feszültsége, ami a bank nagyon jelentékeny mobil pénzeszközöknél természetesen igen nagy szerepet játszott.

A lefolyt esztendő második felében uralkodott válságos viszonyok a bank mérlegében alig hagytak nyomot hátra, amennyiben a követeléseken szenvedett veszteség összesen 170,994,82 K-t tesz ki, míg a befektetési papirokon és a bank tárczájában levő saját kibocsátású cizmeteken szenvedett érzékenyebb

veszteségek bő fedezetet nyertek különféle lebonyolított pénzügyi műveletek eredményében. A jelzálog- és községi kölcsönkölcsön pangása, mely az elmúlt esztendőt jellemezte, bő ellensúlyt nyert a folyó banküzlet emelkedett jövedelmezőségében. A nagyobb lebonyolított pénzügyi műveletek közül ezen mérlegben elszámolásra kerültek: a Salgótarjáni Kőszénbánya R. T. tőkefelemeléséből, az 5%-os Várna városi kölcsön kibocsátásából, az Egyesült Téglá- és Cszementgyár R. T. részvényopcióijából, a Braila Közuti Vasut részvényopcióijának értékesítéséből, a szerb és bolgár államadóságok kibocsátásából, a bolgár pénzverési ügyletből, a Magyar Felten és Guillaume társaság részvénykibocsátásából, a Börgyár Részvénytársaság, ezelőtt Suess A. H. és fiai Érsekújvár alapításából, a Magyar Erdőipar Részvénytársasággal kötött ügyletből, valamint különféle parcellázási ügyletekből és kisebb bel- és külföldi szindikátusokból eredő nyereségek. A bank birtokában levő befektetési és egyéb értékek jóval a napi árfolyam alatt vétettek fel a mérlegben, minthogy egyébként is a mérleg felállításánál, a szokott szigorú mérlegelési elvek szemeltartása mellett, a latens tartalékolások is bőven eszközöltettek. Mindezek folytán a bank igazgatósága abban a helyzetben van, hogy a lefolyt esztendőre is 160 K = 16% osztaléknak kifizetését javasolja, dacára annak, hogy ezuttal már a felemelt részvénytőke is kamatoztatandó.

Az igazgatóság a f. hó 22-én tartandó közgyűlésnek javasolni fogja a tartalékoknak 1,000,000 koronával való javadalmazását, minnek folytán ezek 51 millió koronára emelkednek; és pedig dotálendő lesz az osztalék-tartalékalap 700,000 koronával és az új banképület építési tartalékalapja 300,000 koronával. A részvénytőke s a látható tartalékok ezek után összesen 93 millió koronára fognak rugni.

Felolvasás az új uszatorvénnyről. Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai tegnap este hat órakor Ghyecz Béla elnökletével ülést tartottak, amelynek napirendjén dr. Dóczy Sámuel iparegyesületi ügyésznek az új uszatorvénnyről szóló előadása volt, aki a következő konkrét indítványokat tette a törvényjavaslat megfelelő módosítására nézve: Vállalkozási és társasági szerződéseket ki kell venni a törvény hatálya alól. Minden uszaporban a kereskedelmi és iparkamarák meghallgatása legyen kötelező úgy a haszon nagyságának, mint az iparjog-szivány megvonásának kérdésében. Semmiség helyett elegendő a megtámadási jog; a büntető-bíróság csak feljelentésre járjon el. Mindig a polgári bíróság feljogása legyen döntő az uszora jellegének kérdésében. A maximális kamat ne legyen nyolcz százalék, hanem igazodjék a mindenkori jegybank rátájához. A kölcsönzésen kívül eső uszora csak akkor büntetendő, ha visszaeső és szokásos. Végül kívánatosnak mondták, hogy minden az ipari és kereskedelmi forgalmat érdeklő törvényjavaslat még miniszteri tervezet alakjában az érdekelt gazdasági köröknek megvitatása előtérüljön. Borszéki Soma nyugalmazott miniszteri tanácsos és Kriszhaber Leó kereskedelmi és iparkamarai belső tag felszólalása után az élők köszönetet mondott az előadónak és a rendkívül látogatott ülést berekesztette.

A Közuti Vasut új részvényei. A Közuti Vasut mai számunkban már említett szándéka, mely szerint a társaság új részvényeket bocsát ki, nagyobb mozgalmat váltott ki a vasut részvényeiben, noha ezzel a tervvel a tőzsdén már régen számotvetettek. Ma a nyilvánosságra jutott terv nyomán az ármozgalmak felé irányult és a részvények nagyobb bécsi eladásokra, valamint helyi realizálásokra — mi tőkeszaporítások köztudomásra jutásakor megszokott jelentőség — hat koronával csökkent. Beavatott tőzsdéi körökben körülbelül 500 koronára teszik az új darabok kibocsátási árfolyamát. Az elővételi jogot a mai tőzsdén nyolcz koronán adták-vették. A tranzakció sikerét biztosítja az, hogy az új részvények javarészt a vállalat bankárja, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank veszi át. Itt említjük meg egyúttal, hogy pénzügyi körökben újabban az a vélemény, hogy az idén nem lesz nagyobb osztalék, mint tavaly.

A hegyvidéki gazdasági háziipar fejlődése. A földmívelésügyi kormány hegyvidéki akciója, mint legutóbb az Egyetértés annak eredményeit tüzetesen ismertette, nemcsak a Hegyvidék mezőgazdasági kultúráját, de az elhanyagolt háziipart is fejleszteni hivatott. Evégből a földmívelési miniszter e téren 24 községben 14,500 korona költséggel rendeztetett a hegyvidéki kirendeltség által fafaragó-, kosáronó-, seprükötő- stb. tanfolyamokat, mely tanfolyamokon mintegy 480 kiscgazda tanult meg a fafaragást, kosár-

fonást, seprükötést. Ezen gazdasági háziiparágakkal a hegyvidéki kiscgazdaközönség annál szívesebben foglalkozik, mert a kirendeltség közvetíti az értékesítést. A földmívelésügyi miniszter arról is gondoskodik, hogy a tanfolyamokon már kitanult gazdasági háziiparosok magukat mielőbb önállóvá válhassanak. A közös szövetkezeti mihelyekben és iparházakban egész télen át folyik a munka s háziiparos kiscgazda-családok nem kénytelenek többé télen adósságot csinálni, hogy megélhessenek.

A Magyar Vasuti Forgalmi r.-t. szerződése. A napokban a Magyar Vasuti Forgalmi r.-t. tőkeemelésével kapcsolatban megemlékeztünk már arról, hogy a társaság részvényeinek árfolyamában az utóbbi időben kifejezésre jutott érdeklődés a tőkeemelésen kívül annak tudható be, hogy a társaság előnyös szerződéseket kötött. E szerződésekre vonatkozólag most arról értesülünk, hogy a társaság, miután — amint ismeretes — 3600 kocsi eladott az államvasutaknak és e kocsikat részben a hazai, másrészt külföldi gyáraknál tett megrendeléseivel pótolta, az újonnan megrendelt kocsik bérbeadására vonatkozólag szintén előnyös szerződéseket kötött. E szerződések 3—5 évi időtartamra szólnak és külföldi vasutársaságokkal kötettek. A szerződések olyan helyzetbe hozzák a társaságot, hogy nemcsak az ez évi 12% százalékos osztalékok biztosítják több évre, hanem a jövőben ennél magasabb osztalék fizetése már ez üzletek folytán is lehetségessé válik.

A gépmotorok kezelőinek tanfolyama a m. kir. technológiai iparmuzeumban e hó 17-én nyílik meg és márczius 14-ig tart. Az előadások naponta este 7—9 óráig tartanak. Tanulóknak felveszik az ilyenféle motorok tulajdonosait és kezelőit, a motorgyárak szerelőit és géplakatosait, végül más géplakatosokat is.

Akció a Vacuum Oil Co. ellen. Ausztriában úgy látszik már torkig vannak a Vacuum Oil Co. monopolisztikus törekvéseivel, aminek újabb bizonyítéka a bécsi kereskedelmi kamarában már ismertett kijelentéseken kívül egy ma Bécsből érkezett hírnök. A sziléziai gazdasági testületek és szövetkezetek köteleke Troppauban rendkívüli ülést tartott, amelynek tárgya a Vacuum Oil Co. ellen megindítandó akció volt. Az ülésen kifejtették, hogy a betolakodott amerikai társaságnak az a célja, hogy dziedziti finomítója útján az egész petróleumkereskedelmet magához ragadja. Az ülésen bizottságot választottak, melynek célja oly mozgalmat szervezni, hogy az egész osztrák kereskedelem a Vacuum Oil Co. ajánlatait visszautasítsa. A gyűlés egyébként felir a kormányhoz és védelmet kér a nevezett társaság monopolisztikus törekvései ellen.

A pestmegyei gazdák gyűlése. Pest-Pilis-Solt-Kis-Kunvármegye gazdasági egyesülete, ugysis mint a vármegye mezőgazdasági bizottsága ülést tartott, amelyen véglegesen intézkedtek a kiskunhalasi mintakertnek Kiskunhalas város tulajdonába adásáról. Tárgyalták továbbá Temesvármegye gazdasági egyesületének a községi közös legelők községi kisajátítása érdekében a földmívelésügyi miniszterhez intézett javaslatát.

A Lloyd-épület nem eladó. A Budapesti Kereskedelmi Testület házáról az u. n. Lloyd-palotáról több ízben voltak olyan hírek elterjedve, hogy gazdát cserél. A Generali biztosító társaság is tett ajánlatot az épület megvételére és pedig igen kedvezőtlen ez sem tudta a testületet — amint velünk közlik — más elhatározásra bírni. A testület ugyanis ma Hüttl Tivadar elnöklete alatt tartott igazgatósági ülésében a házvételre nézve újabban beérkezett ajánlat elutasításával az 1905. évi október hó 31-én hozott határozatához képest egyhangulag elhatározta, hogy a Dorottya-utca 14. szám alatt levő testületi épületet el nem adja.

Csödbök. Nagy Sándor budapesti bej. cég (üzlet V. ker., Hold-utca 15. sz.) fűszerkereskedő ellen a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék ma csödböt nyitott. Kinevezettek: Csödbiztos: Dr. Emmer Géza Károly kir. törvényszéki jegyző. Tömeggondnokká: Dr. Waldhauser István ügyvéd. Tömeggondnokhelyettes: Dr. Zerkovitz Zsigmond ügyvéd. A követelések bejelentésére márczius 7. felszámolási tárgyalásra márczius 31. a csödválasztmány megválasztására április 2. tüzetelt ki határidőül; — az aranyosmaróthi törvényszék Weisz Zsigmond levai bej. bor-, sör- és szesznyereskedő ellen; — a kassai törvényszék Lantmann Henrik kassai bé nem jegyzett kereskedő ellen; — a budapesti törvényszék Friedleisz Izák kereskedő (Garai-u. 44.) ellen; — a szegedi törvényszék Weisz Emánuel szegedi szűcs ellen; — a komáromi törvényszék

Sze

Winkler nyitott.

A

p a m u

15-ére

tárgya

millióra

János H

utóbb I

pás ala

A

szövets

folyóra

Vezető

démiai

sáról. I

mond

közlem

kedést

tanárna

máról s

ezuttal

jainak

AZ

óta ha

malver

Temesv

vetkez

Varjasi

nyomán

János,

utján b

vadáska

némely

ezer

velője

nyomoz

len üz

hiányt,

hogy e

vesz

fogja

A rész

összehi

szept

a hián

feljelen

eljárás

vezetés

a legk

közölni

színere

alaptök

rona, t

ronára,

tolása

hogy I

érdeke

A

czimme

rályi é

rom é

gép-ke

a szer

uttal t

kezelő

nemcs

is hián

szerke

gositás

don m

gépkez

is azt

valóba

év ala

a föld

engede

nem a

alig né

Német

tem ta

alkalm

Ezen

szakir

nek na

gát a

most h

másod

képez

hetőle

s főké

tes és

mertes

füzve

tér 1.

Winkler Jakab komáromi kereskedő ellen csődöt nyitott.

A Pamutipar r.-t. tőkeemelése. A Magyar pamutipar r.-t., mely 1887-ben alakult, e hó 15-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe, melynek tárgya a jelenlegi 2 1/2 millió korona alaptőkének 3 1/4 millióra való fölemelése.

A Magyar Gazdák Szemléje. A Magyar Gazdaszövetség Bernát István szerkesztésében megjelenő folyóiratának januári füzeté most hagyta el a sajtót. Vezető cikke a szerkesztőnek legutóbb tartott akadémiai székfoglaló értekezése a földbirtok megosztásáról.

Az Első varjasi takarékpénztár zavarai. Napok óta hallatszik már, hogy ez az intézet különböző malverzációk folytán súlyos helyzetbe jutott.

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ausztriában. Ausztriában a m. kir. nyílik meg naponta este az ilyen motorgyárak géplakatoso-

Ankét a kereskedelmi minisztériumban. Már egy hete folyik a tanácskozás a kereskedelemügyi minisztériumban a betegsegélyző pénztárak mellé szervezendő választott bíróságok szabályrendeletének javaslata felett.

Az Országos Iparegyesület végrehajtó bizottsága Matlekovits Sándor elnökleite alatt ülést tartott. Az igazgató elsősorban bemutatta Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter leiratát, mely szerint kívánatos, hogy a konzuli jelentéstétel módja fokozottabb mértékben összhangba hozassék a gazdasági élet követelményeivel.

Sorsolás. A Ganz és Társa vasöntő- és gépgyártás részvénytársulat 4 1/2%-os kötvényeinek február 1-én történt tizedik kisorsolása alkalmával 284.000 korona összértékben sorsoltattak ki kötvények: 90 drb 200 koronást: 311-320, 391-400, 841-850, 851-860, 1521-1530, 1571-1580, 1641-1650, 1721-1730, 1791-1800.

Nyilt-tér. A rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Minden háziasszony saját érdekében kérje az e héten megjelent Dr. Szuly-féle legújabb árjegyzéket.

Dr. SZULY ALADÁ. Hírszerző, csemege és gyermekmatru nagykereskedése. Budapest, IV. Múzeum-körút 23-27.

Vérgyógyítás. Hemopatia. Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köcsvény-, asztma-, görvélykór-, szily-, idült gyomor-, bél- és idegbajokban (neurasthenia) és némely fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendelt intézete van Budapest, V. Váci-körút 18. szám alatt.

Rendelés naponta 6-1-ig és 3-8-ig. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymóda.

Cognac. CZUBA-DUROZIER & Cie. FRANCIA COGNACGYÁR, PROMONTOR. Mindenütt kapható. Vezérügynökség: RUDA ES BLOCHMANN, Budapest

Gyengélkedő. tanulás miatt vagy bármely okból fejlődésünkben visszamaradt gyermekek, ugyszintén vérszegény, túlfeszített munka folytán ideges, izgékony és korán kimerült felnőttek mint erősítő szer a legnagyobb eredménnyel használják a Dr. Hommel-féle Haematogen-t.

Es javítja az étvágyat; fokozza a testi és szellemi erőket, erősíti az egész idegrendszert.

De határozottan valódi Dr. Hommel-féle Haematogen-t kell kérni, az utánzatoktól pedig gondosan óvakodni kell. Kapható a gyógyszerárakban.

WIKUS TÁTRA NYERS EVÉSRE a legjobb tejcsokoládé BUDAPEST, DEÁK FERENCZ-UTCA 17.

Magyar Kereskedelmi r.-t. V., Váci-körút 32. szám.

Befizetett alaptőke 20 millió korona Tartalékok 7 millió korona

Takarékbetétek után folyó hó 4-től kezdődően 4 és fél százalék kamatot (tőkekamatadó levonásával) térítünk. Budapest, 1908. február 3. Az igazgatóság.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde

Az országos havazás folytán a határidő-piaczon általános eladási hajlam mutatkozván, a buzaárak erősebb nyomást szenvedtek. A tegnapi zárhatározat képest áprilisi és októberi buza 10 fillérrel olcsóbban került forgalomba. Az üzlet folyamán azután nagy irányváltozás állott be. Egy-két malom részéről érdeklődés mutatkozott készbuza iránt és ez impulzust szolgáltatott az árak nagyobb mérvű emelésére.

Table with 2 columns: Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa. Rows for different grades and weights.

Budaapesti gabonatorzsa. 1908. február 2-től február 3-ig.

Table with 2 columns: Erkezett, Elszállított. Rows for Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa.

Előfordult kötések (50 kg.-kint): Buza 1908. áprilisa 11.52, 11.61, 11.62, 11.54, 11.79. Buza 1908. októberre 10.24, 10.29, 10.26, 10.33, 10.24, 10.32.

Rozs 1908. áprilisa 9.76, 9.73, 9.91. Rozs 1908. októberre 8.73, 8.74, 8.71, 8.85. Zab 1908. áprilisa 7.81, 7.93. Tengeri 1908. májusra 6.69, 6.75.

Table with 2 columns: 1 óra 30 perczkor zárulnak. Rows for áprilisi buza, októberi buza, áprilisi rozs, októberi rozs, áprilisi zab, májusi tengeri.

Délutáni forgalom.

Délután élénkebb irányzatra az összes árak megerősödtek.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra	11.90	11.91
Buza új októberi	10.34	10.35
Rozs 1908. áprilisra	10.02	10.03
Rozs új októberi	8.90	8.91
Zab 1908. áprilisra	8.01	8.02
Tengeri 1908. májusra	6.80	6.81

Értéktőzsde.

A rátaleszállításra ma a tőzsde szilárd volt. A spekuláció ismét valamivel bizalomteljesebben néz a további áralakulás elé és így ha nem is nagy mértékben, de mérsékelten egyre inkább vásárolja az értékeket, aminek következtében az irányzat szilárdul, az áriolyamok pedig mérsékelten emelkednek. A helyi értékek piacán nem volt egyöntetű az irányzat. A Leszámitolóbank és a Jelzálog és Rima élénk keresletnek örvendtek és emelkedő irányt követtek, míg ellenben a Közúti sürgős kínálatra meglehetősen csökkent.

A tegnapi zárathoz viszonyítva ma délben drágábban zárult: Osztrák hitel 1.25 koronával, a Magyar hitel 1.50 koronával, az Államvasút 1 koronával, a Leszámitolóbank másfél koronával, a Jelzálog egy koronával, a Rima 3 koronával, a Közúti ellenben 6 koronával csökkent.

Előtőzsde.

Előtőzsde szilárd.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 648.25-649.50. Magyar hitelrészvény 785.-786.-. Osztrák-magyar államvasút 680.50-680.75. Déli vasút 145.50-146.-. Rimamurányi vasút 540.-541.50. Magyar leszámitoló bank 498.50-500.25. Jelzálogbank 441.50. Közúti vaspálya 573.-576.-. Hazai bank 294.50-295.-. Magyar vasúti forgalmi r.-t. 3.90-3.91.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde nyugodt.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 648.50-649.25. Magyar hitelrészv. 784.50-785.75. Osztr.-magy. államvasút 679.25. Rimamurányi vasút 54.50-542.-. Magyar leszámitoló bank 499.50-500.-. Jelzálogbank 443.-443.50. Közúti vaspálya 569.-573.-. Városi villamos vasút 281.75-282.50. Magyar koronajáradék 94.85-94.97.5. Hazai bank 293.50-294.25. Hazai sorsjegy 105.50. 4%-os földterhermentesítési kötvény 97.7. Pannónia visz. biztosító 210.-. Drasche-féle téglagyár 508.-518.-. Salgótarjáni kőszénbánya 67.-603.-. Danubius hajógyár r.-t. 225.50. Ganz-féle gyár 3130.-3146.-. Weitzer-féle vagon gyár 382-384.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.-5.- K, 8 napra 8.-10.- K, február végére 24.-26.- K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde bécsi arbitrage vételekre szilárd irányzattal folyt le, a két hitelrészvény előnyben részesült és a legdrágább napi áron zárult. Köttetett Osztrák hitelrészvény 649.75-651.-. Magyar hitelrészvény 786.-787.50. 4 százalékos magyar koronajáradék 95.-. Leszámitoló-bank 5.0.-. Jelzálogbank 454.-. Államvasút 68.50. Közúti vasút 560.50. Hazai bank 293.50. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 650.50. Magyar hitelrészvény 787.-.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, február 4. (Az Egyetértés távirata.) A külföldi tőzsdékről általában lanyaha irányzatot jelentettek s ezért az itteni piacon gabonaművek ára nem változott. Buza és rozs iránt a konzum egyáltalán nem érdeklődött, a kínálat is rezervált volt s az eladók nem adtak árengedményt, mivel Budapestről magasabb árfolyamokat jelentettek. Tengeri irányzata változatlanul nyugodt, zab ellenben némi kínálat következtében és vásárlási kedv jelentkezése miatt 5 fillérrel drágább.

Jegyzetett buza: tiszavidéki 12.25-12.70 korona, mosoni 11.25-11.60 korona, tótfelvidéki 11.20-11.65 kor., déli vasúti 11.15-11.45 korona, marchfeldi 10.90-11.30.

Uj-rozs: tótfelvidéki 11.90-10.15 korona, csepeli 9.90-10.10 kor., pesimegyei 11.90-10.05 korona különféle magyar 9.90-10.10 kor., osztrák 9.75-9.95 korona.

Arpa: morvaországi 9.20-9.60 kor., marchfeldi 8.60-9.10 kor., bécsvidéki 8.40-9.- kor., tótfelvidéki 7.60-9.30 kor., csepeli 7.80-8.75.

győri 8.-8.75 kor., déli vasúti -.-.- kor., tiszavidéki -.-.- korona.

Magyar tengeri: régi 7.20-7.35, új -.-.- korona, cinquantin 8.20-8.55, új -.-.- korona.

Magyar zab: selejtes -.-.- kor., közepes 8.25-8.50 korona, elsőrendű 8.50-8.75 kor., válogatott 8.75-9.- korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, február 4. Az Osztrák-Magyar Bank kamatlábleszállítása az előtőzsdén barátságos hangulatot keltett. - élénk lett a kereslet Alpesi és Hitelrészvényekben, amelyek lényegesen emelkedtek, továbbá Prágai vasúti, Nyugatechországi és Magyar Jelzálogrészvényekben. Államvasúti részvény eleinte el volt hanyagolva, de később részesegett a javulásban.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 649.25, Magyar hitel. 786.-, Länderbank -.-, Államvasút 680.50 -.-, Elbavölgyi vasút -.-, Déli vasút 146.- -.-, Alpesi bányatársulat 625.25. Rimamurányi 541.-, Májusi járadék 97.90, Magyar koronajár. -.-, Orosz érték -.-, Török sorsjegy 187.25, Német márka 117.53.

A déli tőzsde erős irányzattal nyílt.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 649.50, Magyar hitel 786.- Länderbank 421.-. Unio-bank 554.-, Államvasút 679.75, Anglo-bank -.-, Bankverein -.-, Déli vasút 146.-, Gőzhajó -.-, Alpesi bányarészvény 626.-, Májusi járadék 97.50, Magyar koronajáradék 94.95, Török sorsjegy 187.25, Német márka 117.53, Elbavölgyi vasút -.-, Rimamurányi 541.-, Orosz járadék -.-, Keleti vasutak -.-, Skoda -.-, Magyar jelz. -.-, Kárpáti petroleum -.-.

Bécs, február 4. (Osztrák értékek zárlata.)

4.2 százalékos papír-járadék 98.-, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.83, 1860-as sorsjegy 152.-, Osztrák hitelsorsjegy -.- Angol osztrák bankrészvény 306.75, Bécsi Bankverein 540.65 Osztrák-magyar bank 17.76, Déli vasút 145.65, Dunagőzhajózási társaság 1024.-, Dohány részvény 418.-, Cs. kir. arany (vert.) 11.37, Német bankváltók 117.53, Osztrák Lloyd 424.-, 4.2 százal. ezüst járadék 98.05 -.-, Osztrák koronajáradék 97.90, 1864-es sorsjegy 206.-, Osztrák hitelintézeti részvény 650.50, Union-Bank 554.-, Osztrák Länderbank 419.50, Osztrák-magyar államvasút 679.85, Elbavölgyi vasút 427.-, Alpesi részvény 625.25, 20 frankos 19.13, Londoni váltóár 240.57 Lipótkohó 454.50, Töröksorsjegy 186.50. Szilárd.

Bécs, február 4. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 113.15. Tiszai és szeg. köles. sorsjegy 152.50 Magyar hitelbank részvény 785.50 Magyar leszámitoló és váltó részvény 498.50. Rimamurányi 540.85, Magyar czukoripar 10.90. Adria hajózási részvénytársaság 420.-, Magyar koronajáradék 95.-, 4 százalékos magyar földterher, kötv. 95.65, Magyar nyer.-k. sorsjegy 196.25, Kassa-Oderbergi vasutészvény -.-, Magyar jelzálogbank 443.50, Magyar keresk. bank -.- kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, február 4. (Tőzsdejelentés.) Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék 100.25, 4 százalékos osztrák aranyjáradék -.-, osztrák hitelrészvény 203.25, Déli vasút 26.40, orosz bankjegyek 214.30, 4 százalékos új orosz kölcsön 76.25, Disconto Commandit 176.40, Dinamit-truszt 163.30. Harpeni 201.90, Unifikált török járadék 95.90, 4.2 százalékos ezüst-járadék 98.10, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.10, Magyar koronajáradék 95.10, Osztrák-magyar államvasút 145.50, Bécsi váltóár 85.05, Olasz járadék -.-, Alt. villamossági Edison 200.30, Gelsenkircheni 186.70 Laurakohó 218.50 Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) február 4. 4.2 százalékos papírjáradék -.-, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.45, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.05, Osztrák hitelintézeti részvény 205.10, Osztrák-magyar államvasút 144.50, Északnyugati vasút Bustiehradi vasút -.-, Londoni váltóár 204.52, Bécsi Bankverein 136.80, Villamos részvény 149.-, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.-, 4.2 százalékos ezüstjáradék 100.10, Osztrák koronajáradék -.-, Magyar koronajáradék 95.-, Osztrák-magyar bank 123.40, Déli vasút részvény 26.40, Elbavölgyi vasút -.-, Bécsi váltóár 850.16, Párisi

váltóár 81.40, Union bankrészvény -.-, Alpesi bányarészvény 310.- Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) február 4. 4.2 százalékos ezüstjáradék 100, 1860. sorsjegy 153.-, Déli vasút 26.10, 4 százalékos Aranyjáradék 99.15, Osztrák hitelrészvény 205.10, Osztrák-magyar államvasút 145.50, Olasz járadék 103.90, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.40. Nyugodt.

London, február 4. Angol consol 87.90

Páris, február 4. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.70, Osztr. aranyjáradék 99.25, Magyar aranyjáradék 95.-, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 488.-, 4 százalékos Olasz járadék 103.30, Déli vasút elsőbbségi kötv. 316.-, 5 százalékos marokkói járadék 506.-, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 49.95, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 87.90, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 91.95, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 97.77, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 509.-, 4 száz. Szerb járadék 1907. -.-, 4 százalékos spanyol járadék 94.85, 4 százalékos unifikált török jár. 97.02, Török sorsjegy 180.-, Török dohányrészvény 451.-, Osztrák földhitelintézet 1137, Osztr. Länderbank 467.-, Magyar Jelzálogbank 484.-, Banque de Paris 14.87 Banque Ottomane 721.-, Osztr. magyar államvasút -.-, Déli vasút -.-, Meridional vasút 689, Keleti vasutak -.-, Waggon Lits -.-, Hartmann gépgyár 589.-, Rio Tinto 16.64, Sucrerie d'Egypte -.-, Tula 351, Thomson Houston -.-, Urikányi köszén 155, Chartered 21.50, De Beers 365.-, East Rand -.-, Jagersfontein -.-, Transvaal Consols -.-, Transvaal Land Company 51.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.75, Váltó német piacokra (rövid) 122.81, Váltó Bécsre (rövid) 104.93, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (röv.) 1/4, Csek Londonra 251.50, Magánkamatláb 2 1/16, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Vásárcsarnok.

1908. február 4-én.

Az időjárás ismét hűvösebbre fordult, minek folytán főképen a tojás jegyzések szilárdultak meg; hogy mikor áll be újabb árcsökkenés, ez teljesen a temperatura alakulásától függ. Vágot baromti jobban keresett. Vaj még mindig szilárd irányzatot követ. Hagyma változatlan. Gyümölcs iránt az érdeklődés nem csappant. A narancs üzlet teljesen kifejlődött már és vétel illetve szállítási megbízásokat vidéki feleink részére is készséggel vállalunk.

Mai árak:

Husneműek: Helybeli marhahus hátulja 112-140 K, eleje 1-116 K, vidéki borju, bórben hosszan mérve sulylevonás nélkül 104-116 K, helybeli borjúhús 130-140 K, sertés hús szalonával 118-120 K, lehuzott sertés 122-124 K, szalonna friss 140-148 K, szalonna sózott 116-120 K, szalonna füstölt 136-140 K, olvasztani való 124-128 K, hárj 140-142 K, sertészsír 140-144 K, mind métermázsánként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 120-160 K, hazai sonka 1.80-2.- K, szalámi magyar 3.60-4.- K, nyári szalámi 1.20-1.40 K.

Vad: Öz 2.80 3.- K, szarvas 90-1.10 K, dämvd -.-, vaddisznó 80 1.- K kg.-ként egészben, nyul nagy 2.80-3.- K, nyul süldő 2 -.- 2.20 K, fogoly -.- K, fácán 2.80-3.20 K, szalonka -.- K, darabonkint. Fenyvesmadár kötege -.-.

Baromfi-félék: Elő rántani való csirke 180-2.40 K, sütni való 2.40-3.20 K, kacsa sovány 3.60-4.40 K, kacsa hizott 6.-7.- K. liba fiatal -.- K, lud hizott 12.-16.- K, tyúk 3.60-4.- K, pulyka 8.-10.- K páronkint. Vágot: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.40-1.50 K, hizott rucza 1.50-1.60 K, hizott pulyka 1.20-1.40 K, levestyúk 1.30-1.50 K kg.-ként Pulárd 1.80 2.- darabonként.

Tetemekek: Ievaj (centrifugált) I. 2.20-2.40 K, II. 2.-2.20 K, főzővaj (köpült) 1.60-1.80 K, tehénturó 16-20 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségek: Burgonya (vagonáru) sárga 5.80-6.60 K, rózsá 5.60-6.60 K, fehér 5.-5.20 K, kifli 10.-11.- K, sárgarépa 7.50-8.- K, petrezselyem 12.-16.- K, vöröshagyma makói 12.-13.- K, közönséges hazai 6.-8.- K, fokhagyma 36.-44.- K, káposzta 2.-3.- K 100 kg.-ként.

Gyümölcsfélék: Szőlő 1.60-2.- fillér kg.-kint Alma válogatott elsőrendű áru (aranypermen ranett, jonathán, Törökbalint, batul stb.) 60-100 fill.

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle
Használatával valódi áldás gyomorbaleseknek és székezőrülésben szenvedőknek

Igmándi keserűvíz
az erózióit gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 80 fillér

másodrendű 40 60 K., harmadrendű apró áru 12-20 K. Körte elsőrendű 1.20-1.60 K., másodrendű 40 60 K., dió I. 40-60 K., II. 30 40 K., 100 kg.-ként.

Törzs: bácskai 98-100 K, erdélyi apróbb áru K, meszes K eredeti lánként (1440 drb).

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, február 4-én. (Hivatalos tudósítás. Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban) fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felül súlyban) 117-118 fillér. Fiatal közép (páronként 251 320 kilogrammig terjedő súlyban) 118 120 fillér. Könnyű (páronként 250 kg-ig) 120-122 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) fillérig.)

Sertésleltétel: 1908. évi február 2. napján volt készlet 21352 drb., 1908 február hó 3-án felhajtott 162 darab, 1908 február 3. napján elszállított 211 darab, 1908 február 4. napjára maradt készletben 21302 drb. A hízott sertésüzlet irányzata: csendes.

Sertéskonsumvásár.

Budapest febr. 4. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 369 darab sertés, 15 darab süldő, - darab malacz. Pótfelhajtás - drb sertés, - drb süldő, - malacz. Mai napi felhajtás 487 darab sertés, - darab süldő, - darab malacz, összesen 856 darab sertés, 15 darab süldő, - darab malacz. Eladatott 712 darab sertés, - darab süldő, - darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 144 drb sertés, 15 darab süldő, - drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsúlyban 92-96 fillér, ételsúlylevonással fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kg.-ig 86-92 fillér, ételsúlylevonással fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül fillérig, ételsúlylevonással 110 120 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig korona, ételsúlylevonással 108-122 fillérig, könnyű 220 kg.-ig korona, ételsúlylevonással 117-122 fillérig. Belföldi süldő korona. Horvát süldő korona. Malacz korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élő súlyban értendők.) A vásár irányzata közepes, az árak változatlanul szilárdak.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, február 4. (Távirati tudósítás.) Felhajtott 15400 darab sertés és pedig 8884 darab zsir- és 6516 darab húsértés. Árjegyzék: elsőrendű hízott magyar sertésekért 98 100 fillérig, fiatal sertésekért 76-94 fillérig kgkint élő súlyban levonás nélkül.

Borjuvásár.

Budapest, február 4. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 334 darab élő borjút, közte 2 darab leölt borjút, - darab élő bányát. Fizettek elsőrendű élő borjúkért 100 108 fillért, kivételesen 110 112 fillért. Középmínőségű élő borjúkért 90-98 fillért, leölt borjúkért fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Elő bányákért korona páronként. Az irányzat élénk volt, az árak 3-4 fillérrel kilogrammonként emelkedtek.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for destination (Duna, Morva, Vág, Kába, Dráva, Mura, Száva, Szamos) and departure dates (febr. 4 febr. 8, febr. 4 febr. 8). It lists various routes and their respective costs or conditions.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1908. február 4-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap az ország déli nagyobb felén többnyire 5 mm.-nél több s az Alföld közepes megyéiben átlag 15 mm.-nyi csapadék esett. Helyenkint élénk s itt-ott viharos szél uralkodott. A hőmérséklet némileg csökkent; maximuma: Orsován 7 C° és minimuma: Tátrafüreden -16 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Hőstülledés és elvéte - leginkább keleten - csapadék várható.

Weather forecast table with columns: Allomás, Legnagyobb hó, A hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és sebesség, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérséklet max., Hőmérséklet min.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Kivonat a hivatalos lapból.

Február 4.

Kinevezések. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Czirner Odón nagyenyedi pénzügyi fogalmazó gyakornokot pénzügyi fogalmazóvá a temesvári pénzügyigazgatóság végleges minőségben, Svirácz János és Matos Milán díjtalan pénzügyi számgyakornokokat ideiglenes minőségű segélydiás pénzügyi számgyakornokokká a zágrábi, illetve az ogulini pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőséghez, Sever József körösi lakos ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a zágrábi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, Szabó Endre díjtalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydiás pénzügyi számgyakornokká a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, Seeiranz Géza végzett főiskolai hallgató ideiglenes minőségű bányagyakornokká; a honvédelmi miniszter Mariay Odón dr. joggyógyi fogalmazó-gyakornokot fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazóvá, Horváth Tibor budapesti lakost, díjtalan miniszteri fogalmazó-gyakornokká; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Riszner Ede körömbányai állami polgári iskolai tanítót a zsinváraljai állami tanítóképző-intézetbe a X. fizetési osztályba zenetanárrá, Várdai Etelka okleveles tanítónőt az utbányacsűrői állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, özv. Junker Kristófné szül. Stadler Irma okleveles tanítónőt az erszébetfalvai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Varga Jolán okleveles tanítónőt a lajosfalvi községi elemi iskolához rendes tanítónővé; az igazságügyminiszter Issekutz János gyulafehérvári törvényszéki joggyakornokot az algyógyi, Medvezői Gyula erszébetvárosi törvényszéki joggyakornokot a dévai törvényszékhez aljegyzőkké, Fajcsik Gyula zólyomi járásbírói díjnokot a homonnai járásbírói irnokká; a földmivélségi miniszter az állami ménesbirtokok és a gödöllői koronauradalom tisztviselőinek létszámába Studinka Elemér okleveles gazdát segélydiás gazdasági gyakornokká; a marosvásárhelyi ítélőtábla elnöke Ternovszky Ferenc végzett joghallgatót a marosvásárhelyi ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká; a szegedi ítélőtábla elnöke Grün Béla ügyvédjelölt, beszercebányai lakost a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Czagány Ferencz lipótszentmiklósi járásbíróját aljegyzőt a trencséni törvényszékhez helyezte át.

Pályázatok. A balassagyarmati adóhivatalnál díjas gyakornoki, az aszódi javítóintézetnél kertész munkavezető-felügyelői állásra 2 hét alatt; a kiskunfélegyházi járásbírósnál irnok és a szegedi ítélőtáblánál szolgáló állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

Advertisement for TOKAJI CHINA VASBOR. Includes text: 'Vérszegénység, étvágytalanság, idegesség', '21 ORSZÁGOS EGÉRSZÉSGYGYI TANÁCS', 'TOKAJI BORBÓL KÉSZÜL', 'KORONA-GYOGYSZERTÁR BUDAPEST'.

Advertisement for Aufrecht & Godschmied. Includes text: 'Fényképezőgépek', 'Grammofonok', 'Hangszerek', 'Látcsövek és Fegyverek', 'Budapest, VII., Rakóczi-ut 26.'.

Advertisement for GUMMI SZEREK. Includes text: 'GUMMI SZEREK', 'Minta-gyűjtemény', 'Sérvkötés', 'Kéleti J. gummilárk és beteg.'.

Buza	100 kilogramm ára	100 kilogramm ára	100 kilogramm ára	100 kilogramm ára
Uzavideki	2,80	23,20	23,55	24,00
"	2,80	23,40	23,65	24,10
"	2,80	23,50	23,75	24,20
fehértó	2,80	23,60	23,85	24,30
"	2,80	23,70	23,95	24,40
"	2,80	23,80	24,05	24,50
pesti	2,80	23,90	24,15	24,60
"	2,80	24,00	24,25	24,70
"	2,80	24,10	24,35	24,80
"	2,80	24,20	24,45	24,90
"	2,80	24,30	24,55	25,00
"	2,80	24,40	24,65	25,10
"	2,80	24,50	24,75	25,20
"	2,80	24,60	24,85	25,30
"	2,80	24,70	24,95	25,40
"	2,80	24,80	25,05	25,50
"	2,80	24,90	25,15	25,60
"	2,80	25,00	25,25	25,70
"	2,80	25,10	25,35	25,80
"	2,80	25,20	25,45	25,90
"	2,80	25,30	25,55	26,00
"	2,80	25,40	25,65	26,10
"	2,80	25,50	25,75	26,20
"	2,80	25,60	25,85	26,30
"	2,80	25,70	25,95	26,40
"	2,80	25,80	26,05	26,50
"	2,80	25,90	26,15	26,60
"	2,80	26,00	26,25	26,70
"	2,80	26,10	26,35	26,80
"	2,80	26,20	26,45	26,90
"	2,80	26,30	26,55	27,00
"	2,80	26,40	26,65	27,10
"	2,80	26,50	26,75	27,20
"	2,80	26,60	26,85	27,30
"	2,80	26,70	26,95	27,40
"	2,80	26,80	27,05	27,50
"	2,80	26,90	27,15	27,60
"	2,80	27,00	27,25	27,70
"	2,80	27,10	27,35	27,80
"	2,80	27,20	27,45	27,90
"	2,80	27,30	27,55	28,00
"	2,80	27,40	27,65	28,10
"	2,80	27,50	27,75	28,20
"	2,80	27,60	27,85	28,30
"	2,80	27,70	27,95	28,40
"	2,80	27,80	28,05	28,50
"	2,80	27,90	28,15	28,60
"	2,80	28,00	28,25	28,70
"	2,80	28,10	28,35	28,80
"	2,80	28,20	28,45	28,90
"	2,80	28,30	28,55	29,00
"	2,80	28,40	28,65	29,10
"	2,80	28,50	28,75	29,20
"	2,80	28,60	28,85	29,30
"	2,80	28,70	28,95	29,40
"	2,80	28,80	29,05	29,50
"	2,80	28,90	29,15	29,60
"	2,80	29,00	29,25	29,70
"	2,80	29,10	29,35	29,80
"	2,80	29,20	29,45	29,90
"	2,80	29,30	29,55	30,00
"	2,80	29,40	29,65	30,10
"	2,80	29,50	29,75	30,20
"	2,80	29,60	29,85	30,30
"	2,80	29,70	29,95	30,40
"	2,80	29,80	30,05	30,50
"	2,80	29,90	30,15	30,60
"	2,80	30,00	30,25	30,70
"	2,80	30,10	30,35	30,80
"	2,80	30,20	30,45	30,90
"	2,80	30,30	30,55	31,00
"	2,80	30,40	30,65	31,10
"	2,80	30,50	30,75	31,20
"	2,80	30,60	30,85	31,30
"	2,80	30,70	30,95	31,40
"	2,80	30,80	31,05	31,50
"	2,80	30,90	31,15	31,60
"	2,80	31,00	31,25	31,70
"	2,80	31,10	31,35	31,80
"	2,80	31,20	31,45	31,90
"	2,80	31,30	31,55	32,00
"	2,80	31,40	31,65	32,10
"	2,80	31,50	31,75	32,20
"	2,80	31,60	31,85	32,30
"	2,80	31,70	31,95	32,40
"	2,80	31,80	32,05	32,50
"	2,80	31,90	32,15	32,60
"	2,80	32,00	32,25	32,70
"	2,80	32,10	32,35	32,80
"	2,80	32,20	32,45	32,90
"	2,80	32,30	32,55	33,00
"	2,80	32,40	32,65	33,10
"	2,80	32,50	32,75	33,20
"	2,80	32,60	32,85	33,30
"	2,80	32,70	32,95	33,40
"	2,80	32,80	33,05	33,50
"	2,80	32,90	33,15	33,60
"	2,80	33,00	33,25	33,70
"	2,80	33,10	33,35	33,80
"	2,80	33,20	33,45	33,90
"	2,80	33,30	33,55	34,00
"	2,80	33,40	33,65	34,10
"	2,80	33,50	33,75	34,20
"	2,80	33,60	33,85	34,30
"	2,80	33,70	33,95	34,40
"	2,80	33,80	34,05	34,50
"	2,80	33,90	34,15	34,60
"	2,80	34,00	34,25	34,70
"	2,80	34,10	34,35	34,80
"	2,80	34,20	34,45	34,90
"	2,80	34,30	34,55	35,00
"	2,80	34,40	34,65	35,10
"	2,80	34,50	34,75	35,20
"	2,80	34,60	34,85	35,30
"	2,80	34,70	34,95	35,40
"	2,80	34,80	35,05	35,50
"	2,80	34,90	35,15	35,60
"	2,80	35,00	35,25	35,70
"	2,80	35,10	35,35	35,80
"	2,80	35,20	35,45	35,90
"	2,80	35,30	35,55	36,00
"	2,80	35,40	35,65	36,10
"	2,80	35,50	35,75	36,20
"	2,80	35,60	35,85	36,30
"	2,80	35,70	35,95	36,40
"	2,80	35,80	36,05	36,50
"	2,80	35,90	36,15	36,60
"	2,80	36,00	36,25	36,70
"	2,80	36,10	36,35	36,80
"	2,80	36,20	36,45	36,90
"	2,80	36,30	36,55	37,00
"	2,80	36,40	36,65	37,10
"	2,80	36,50	36,75	37,20
"	2,80	36,60	36,85	37,30
"	2,80	36,70	36,95	37,40
"	2,80	36,80	37,05	37,50
"	2,80	36,90	37,15	37,60
"	2,80	37,00	37,25	37,70
"	2,80	37,10	37,35	37,80
"	2,80	37,20	37,45	37,90
"	2,80	37,30	37,55	38,00
"	2,80	37,40	37,65	38,10
"	2,80	37,50	37,75	38,20
"	2,80	37,60	37,85	38,30
"	2,80	37,70	37,95	38,40
"	2,80	37,80	38,05	38,50
"	2,80	37,90	38,15	38,60
"	2,80	38,00	38,25	38,70
"	2,80	38,10	38,35	38,80
"	2,80	38,20	38,45	38,90
"	2,80	38,30	38,55	39,00
"	2,80	38,40	38,65	39,10
"	2,80	38,50	38,75	39,20
"	2,80	38,60	38,85	39,30
"	2,80	38,70	38,95	39,40
"	2,80	38,80	39,05	39,50
"	2,80	38,90	39,15	39,60
"	2,80	39,00	39,25	39,70
"	2,80	39,10	39,35	39,80
"	2,80	39,20	39,45	39,90
"	2,80	39,30	39,55	40,00
"	2,80	39,40	39,65	40,10
"	2,80	39,50	39,75	40,20
"	2,80	39,60	39,85	40,30
"	2,80	39,70	39,95	40,40
"	2,80	39,80	40,05	40,50
"	2,80	39,90	40,15	40,60
"	2,80	40,00	40,25	40,70
"	2,80	40,10	40,35	40,80
"	2,80	40,20	40,45	40,90
"	2,80	40,30	40,55	41,00
"	2,80	40,40	40,65	41,10
"	2,80	40,50	40,75	41,20
"	2,80	40,60	40,85	41,30
"	2,80	40,70	40,95	41,40
"	2,80	40,80	41,05	41,50
"	2,80	40,90	41,15	41,60
"	2,80	41,00	41,25	41,70
"	2,80	41,10	41,35	41,80
"	2,80	41,20	41,45	41,90
"	2,80	41,30	41,55	42,00
"	2,80	41,40	41,65	42,10
"	2,80	41,50	41,75	42,20
"	2,80	41,60	41,85	42,30
"	2,80	41,70	41,95	42,40
"	2,80	41,80	42,05	42,50
"	2,80	41,90	42,15	42,60
"	2,80	42,00	42,25	42,70
"	2,80	42,10	42,35	42,80
"	2,80	42,20	42,45	42,90
"	2,80	42,30	42,55	43,00
"	2,80	42,40	42,65	43,10
"	2,80	42,50	42,75	43,20
"	2,80	42,60	42,85	43,30
"	2,80	42,70	42,95	43,40
"	2,80	42,80	43,05	43,50
"	2,80	42,90	43,15	43,60
"	2,80	43,00	43,25	43,70
"	2,80	43,10	43,35	43,80
"	2,80	43,20	43,45	43,90
"	2,80	43,30	43,55	44,00
"	2,80	43,40	43,65	44,10
"	2,80	43,50	43,75	44,20
"	2,80	43,60	43,85	44,30
"	2,80	43,70	43,95	44,40
"	2,80	43,80	44,05	44,50
"	2,80	43,90	44,15	44,60
"	2,80	44,00	44,25	44,70
"	2,80	44,10	44,35	44,80
"	2,80	44,20	44,45	44,90
"	2,80	44,30	44,55	45,00
"	2,80	44,40	44,65	45,10
"	2,80	44,50	44,75	45,20
"	2,80	44,60	44,85	45,30
"	2,80	44,70	44,95	45,40
"	2,80	44,80	45,05	45,50
"	2,80	44,90	45,15	45,60</

SZÍNHÁZAK

Szerdán 1908, február 5-én

Nemzeti színház

EGMONT.

Szomolányiék 5 felvonásban. Irtá Goethe. Fordította Saigo Kintó. Férmai Margit Jászai M. Gróf Egmond Odry Ovanál Vilmos Gal Alba herceg Gyones Ferdinand Nádai Machiavelli Horváth Z. Klárka Paulay E. Klárka arnya Demjén Brackenbug Mihályi Kezdeté 7 órákor

M. Kir. Operaház

ONEGIN

Lirikus jelenetek 3 felv., 6 képben, Puskin verses regénye nyomán. Fordította Várady Sándor. Zenejét szerzte Csajkovszky P. Larina Valent Tatjana Kozlov Várad Olga Vári Filippjevna Berts M. Oegin Jevgenj Takács Oegin Jevgenj Duran Lonszky Gromin herceg Szemere Szarek Kozni Kapitány Mihályi Triquet, francia Gábor Giliot Kodolányi Egy pár Juhász Kezdeté 7 órákor

Vígyszínház

Sámson.

Szioml 4 felvonásban Irtá Bernstejn Henry. Fordította Góth S. Személyek Braehard Jacques Góth Anno-Marie G. Kerléz Le Goyain Jérôme G. Kerléz D'And lise Honoré Herényy A marquis Harszthy Rutherford Grace Gassai M. Flach. Utelvezető Tapolczai D'Andelme Maximil Tanay Kezdeté fél 8 órákor

Király színház

Varázskeringő

Operett 3 felvonásban. Irták Dörmann és Jacobsen. Fordította Márci Adoll. Zenejét szerzte Strausz János. XIII. Joahim Németh Lothár Papir Holéna Petráss S. Niki Ráthényi Gusztáv Csapó Friderika Orlov G. Franzel Otyés G. Vondolin miniszter Szabó Sigmund. lakaj Sáfrány Kezdeté fél 8 órákor

Uránia színház

A szerelem története. Kezdeté fél 8 órákor

Népszínház-Operera

Czigánybárd.

Operetta 3 felvonásban. Irtá Jókai Mór. Zenejét szerzte Strausz János. Zsupán Kálmán Nagy Arzona, leánya Halmágyt A Mirabella Vaspreminó Berinkay Sándor Környel Ottokár Pázmán Czifra Székely A Saffi Noy Leona Gábor diák Székely Carnaro gróf Virág Kezdeté 8 órákor

Magyar színház

GRETCHEN.

Trófa 3 felvonásban. Irtá Dawis és Lipschütz. Fordította Hajó Sándor. Von der Plein gróf Lőránt I. Dr. Schweigolmann Eörsi R. Mosler P. Tárneli G. Botnago Tarnay Mihl Hajós M. Tilda Harmos I. Greta Bloom Mészáros G. Franziska Kacsóh F. O tonsege Csontos Von Strahle Héthy Emma Németh I. Bins, polgármester Baross Tobisch Körmendi Neimann Rátkay Kezdeté 8 fél órákor

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 98-16. MIOZI HERCEG Lehár egyfelvonásos operettje. Utazás egy siker körül. Bohózat egy felvonásban. - A szerelem trombitája. - Egyfelvonásos trófa. GÖZFÜRDŐBEN. Trófas jelenet. 25 kabaret szám. Szerzők: Szomaházy, Heltai, Molnár. Szereplők: Medgyaszay Vilma Vörös M., Keleti Juliska, Poor Lili, Nyáral, Sarkadi, Tihanyi, Bárony, Bóros.

Apollo színház.

(Telefon 68-39.) A szezon legnagyobb slágere Téli élet Tátralompicon (Téli sportok Frigyes főherceg és családja jelenlétében.) A turista vezető menyasszonya. Segítség a kellő időben. Mester birkózás. Kalifornia. Dráma a gleccserek között. Utazás a Niagara vízéhez. Afrikai hídépítés. A szült ember s egy gyermek. Hamis színészek alatt. Faszén égetés. Téli uszoverony a Szajján. A Szejna áuszása a lokos vízben. Kezdeté fél 5 órákor.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCA 18. Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR. Az előadás kezdete 1/9 óra kor. 1/10 órákor: Ma Ujdonság! „A házibarát” Bohózat Irtá: Némó. Rendező: Werner Manó. „Kirándulás a szabadba” (Cabaret) előadja a Folies Caprice egész személyzete. Rendezik: Rott Sándor és Geiger J. balettmester. Végül Was Männer fesselt? 11 órákor Bohózat Irtá: Satyr. Rendező: Trebitsch Sándor. Kappali pénztár 9-10 és délután 3-6 óráig. Az 1-ső emeleti Casino de Parisban reggeli 5 óráig zene és tánc.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám. Február 1-től új műsor. The Elrados kómikus nyújtó tolmások. The Great 4 Longs akrobata csoport. A TOLYAJ. Bohózat egy felvonásban. Irtá Tábori Emil. Éjjeli 12 órától, reggeli 5 óráig zene és tánc. Hegedüs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez. Vasár és ünnepnapokon délután fél 4 órákor délutáni előadások népszerű néptáncokkal.

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCA 77. Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest lezelölkeőbb osaládi mulatója. Ma, 1908. február hó 1-től Teljesen új szenzációs műsor. Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul Nemzetközi Cabaret előadás. Nemes Lessenn Mella Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné cocottalok (harakiszerttel). La belle Sylvia dán soubrette. Humberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmedt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrett. Sugár Elza cabaret énekesnő. Ferenczy Kamilla női baritonista. Pénztárnyitás 5 órákor. Kezdeté 8 órákor. Telefon 15-17.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogastalan nak minősítendő. Dr. Preisz Hugó a m. kir. Állami bakteriológiai Intézet vezetője. A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

Michelstädter Utóda

Óskó Géza BUDAPEST, IV., Váci-utca 3. sz.

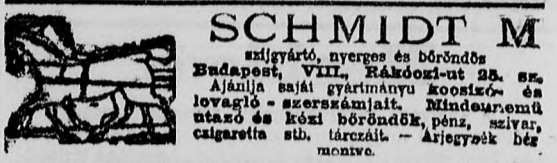
Cipő-különlegességei. Szabottárakja talpa vésva.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körut 28

BONBONNIERES. Telefon 52-88. A Cabaret februárja! Minden este előadásra kerül a nagyszerű februári műsor! 25 új bohózat! 25 új Cabaret-szám! 15 új színpadi tréfa! Felépnek: Nagy Endre, László Rósi, Ferenczy Károly, Balogh Bóka, Fábán Kornélia, Szócsy Magda, Kopti Jolán Husár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kóváry. Jegyek: Bárd-nál Kosuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipszer-nél Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körut. 28.

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(Margittalep) Beregmező. A gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó hatása még akkor is, ha vérzések esetei fognak fenn. Megrendelhető: Édeskúty L-nél Budapest és a forrás kezelőegységét Munkács.

Nászajándékok

jubileumra dísz tárgyak, evő-eszközök, műtári cikkek részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN művészi ékszerterelepén Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em. Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-motorok

Motors csőp-lökészitetek. A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek. Tessék árjegyzéket kórn!, ingyen küldjük. Dobry Ant motor- és gépgyáranak magyarországi kizárólagos képréselete: Kovács Mihály és Társa Budapest, V., Hold-utca 23. sz

Uj toillotte-crème. Meglepő hatásu száraz és tisztátalan bőrre. Ferd. Mülhens csász. és kir. udvari szállító Köln a. Kapható minden linom üzletben. Fióküzlet: Bécs, IV., Neumühligas se 3.

FÖVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE igazgató. VI., Nagymező-n. 17. MA: Gödöllő fénykora. Tánczképek a mult időkől. Irtá: Regel H. E. MERIAN világhírű kutyaszínháza a »Hűtlen feleség« című darabban. Dr. ARGELO LA ROEDIA élő porcelánképei. Párisi star valamint a februári műsor többi szenzációs számai. Az előadás kezdete 8 órákor. Jegyelövétel: 10-1 és 3-6 óráig. A téli kertben reggel 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara hangversenyez.

RÓZSATEJ kitűnő toint-ápolószer 8 K balzsamoszappan hozzá -80. OSAN kitűnő fog-ápoló szájvíz 1 K 76 áll. Fogpor -88 K. TANNINGENE legjobb hajfestőszer 5 kor. ANTON J. CZERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 8. l., Wallfischgasse. Háziár: gyógyszertárakban, parfümeriákban stb.

Beslin Emil

Milovoj Karlovoi önnálló kereskedőt,

ki cégem vezetését átvette, mindenkinek a legmelegebben ajánlom, — de megrendeléseket, vagy kifizetést csak az én sajátkezű aláírásom mellett ismerem el — és érette semmi néven nevezendő adósságot ki nem fizetek.

Karlova, 1908 február 4.

Beslin Sándor.

Szabadalom-értékesítés.

The Electrical Ore Finder Company Limited cég Londonban a 28940. számú és

„Eljárás és berendezés ércztelepeknek kikutatására” című magyar szabadalom tulajdonosa magyar szabadalmának gyakorlatbavétele céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres. A szabadalom tulajdonosa hajlandó szabadalmát esetleg el is adni, gyártási engedélyeket adni, vagy más szabadalom kivételére vonatkozó megfelelő javaslatokat elfogadni. Bővebb felvilágosítással szolgál

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Pásztor cég, Budapesten, VII., Erzsébet-körút 17. szám

Mechivás.

A Zólyomi lakarékpénztár részvényláráság t. c. részvényesei meghívotnak az intézetnek 1908. évi márczius 1-én délután 2 órakor a városház termében tartandó

rendes évi közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére ki küldendő bizottság választása.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. Az 1907. évre szóló zárszámadások és a mérleg bemutatása, felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
4. Tiszta nyereségnek s évi osztaléknak mikénti megállapítása.
5. A kilépő igazgatósági, felügyelő-bizottsági és választmányi tagok helyeinek választás utján való betöltése.
6. A részvény és tartalék tőke fölemelése és ebből kifolyólag az alapszabályok módosításának elrendelése.
7. Más esetleg beérkező indítványok tárgyalása.

Figyelmeztetnek a t. c. részvényesek, miszerint, amennyiben szavazati jogukkal élni akarnak, részvényeiket az alapszabályok 16. §-a értelmében a közgyűlés megtartása előtt 8 nappal, folyó év február hó 29-én déli 12 óráig térítvény mellett az intézet pénztáránál letéteményezni sziveskedjenek.

Zólyom, 1908. január 27-én.

Drottner Pál igazgató.

RÁKÓCZI SORSJEGYET

Végyen minden magyar ember.

Főnyeremény 40.000 K.

Összes nyereségek 90.000 K.

Nyereménytárgyak kiállításai: IV., Kossuth Lajos-utca 4. és VII., Erzsébet-körút 34.

HUZÁS márczius 15-én este 7 órakor a m. kir. lottó igazgatóságnál (Budapest, Vámpalota).

EGY SORSJEGY ÉGY KORONA.

Kapható a dohánytőzsdeknél.

Megrendelhető a sorsjegyirodában:

Budapest IX. Erzsébet-körút 2.

INGYEN

diszkrét és hőmentve küldjük rendkívül érdekes tartalma ábrákkal és használati utasítással ellátott árjegyzékünkkel.

GUMMI HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 K fucatlja PESAR, OCLUS, NŐI ÖVSZER 3—5 kor. telítetlen megbízható valódi angol és francia gyártmányok.

„NAKIRA” törv. védett férfi-övzser különlegesség, valódi indiai paragummiból telítetlen megbízható, lencsája — 12 K

MINTAGYŰJTEMÉNY 12 darab legfinomabb övszerből — 4 korona.

UTERUS-SPRAY eredeti Sv. védre női különlegesség 14 korona.

Universalis-sérvkötők páratlanok, kis gummi nyomólappal, a legnagyobb sérv is elszárható. Egyoldala 8—12, kétoldala 10—24 korona.

Műlábak, műkezek, egyenestartók, terdénőt-teknek, támgépek, stb. stb. Haskötők, gummiharisnyák stb. Irrigátorok, betegápolási cikkek kaphatók.

Magyar Orvosi Múszertár Budapest VII., Rákóczi-ut 32.

— Pontos címre és a veres keresztre ügyeljünk. —

A legjobb levelezők és önjgyvédek:

Farkas Elek

Legujabb házi titkár.

Magyar levelező és önjgyvéd.

Tizedik kiadás.

Ara füzve 4 K 80 f., vászonkötésben 6 K.

Kassay Adolf

Levelező,

önjgyvéd és házi titkár.

Harmadik kiadás.

Ara füzve 2 K, kötve 2 K 40 f.

Legujabb

Hölgyek titkára.

Házi tanácsadó és levelező.

Második kiadás.

Ara vászonkötésben 1 K 60 f.

Brankovics György

Magyar általános

Levelező.

Harmadik kiadás.

Ara kötve 2 korona 40 fillér.

Kassay Adolf

Legujabb házi tanácsadó

Önjgyvéd.

Második kiadás.

Ara füzve 2 K 40 f., kötve 3 K.

Szivek tolmácsa.

Szerelmi levelező.

Ara kötve 1 korona 60 fillér.

Karady Ignác

Magyar-német levelező

és üzleti tanácsadó.

Tizenkettedik kiadás.

Ara kötve 2 korona.

Kaphatók:

LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE

(Wodianer F. és Fiai) r. t.-nál.

Budapest, VI. ker., Andrassy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerlelt gazda tapasztalatal alapján, melyeket a kórház higyszervi és bujokoros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac **nemi betegséget**

(hugyszófolysást ebeket, syphillist stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség) mégidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszer foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.

Levelekre díjtalanul válasz. Kíváncsiakra gyógyszerék.

Rendelés: d. e. 9—3-ig és este 6—8-ig.

Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.

(A Pannónia szállodával szemben.)

Áltérő ház. — Bejárat a lépcsőnél. — Külön várószobák.

Nietzsche filozófiája.

Irta **BURJÁN KÁROLY.**

A modern természetvizsgálás eredményei. — Szociális reformtervezések. — Nietzsche eszmérendszere. — Eletrajza, Szellemi fejlődésének fázisai. Az individualisztikus filozófia alapelvei. — Nietzsche, mint korunk eszmeküzdőmeinek hőse.

Ara 1 korona.

Kapható **LAMPEL R.** könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t. Budapesten, Andrassy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

LEGYSZEBB LEGJOBB LEGOLCSÓSB.

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

GICHNER JANOS

ágynemű réz- és vasdator-gyáros szőnyeg, függöny, pokróc, terítő stb. nagy választékban.

BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.

Fióküzlet: Rákóczi (Kerepesi) út 80. sz. Gyár: Kertész-utca 7. és 9.

Arjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök. Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszafizetem.

Gyermekkoszúk nagy választékban.

darabja 1 fűt 50 kr-tól felebbe

HETI MŰSOR.

Február	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígyszínház	Király-Színház	Népszínház (Vic-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Uránia színház
6 Csütörtök	Az örök küzdelem előtt	Jancsi és Juliska	Baccarat	Varázskeringő	Parasztbecsület Tündérlak Magyarhonban	A császár katonái	Annuska	A szerelem története
7 Péntek	Hazug törvény	Carmen	Alarczos bál	Varázskeringő	Czigánybáró	A császár katonái	—	A szerelem története
8 Szombat	Hazug törvény	Parasztbecsület Táncozósyveleg Bajazzók	Sámson	Varázskeringő	Piros bugyellátis	Gretchen	Nászinduló	—
9 Vasárnap	d. u. Himni dalai este Hazug törvény	Bohémélet Álom	Bernat	Varázskeringő	Balkiralyino	Hercegek iskolája	—	A tancs A szerelem története

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Sálvány-utca 6/C. 284

Vadászfegyver

örökségből származó gyűjtemény, potom áron egyenként is eladó. Modern Toplewer kulcsu 18 fnt. Grener záru angol lakatu visszaugró kakasu 25 fnt. Öntött és töltényvető sörtes Winchester 35 fnt. Több szép Hammerles és Drilline feltűnő olcsó áron. Ismétlőpisztolyok és revolverek közöttük velodoghammerles és Brauning is ugyszintén fényképező gépek alkalmi vételárban. Radó. Egyetem tér 5E.

Parketagyár

Gyönyörűen alanla gyártmányait. 27733

Vigyázzon,

ha meghült és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz.

Polgári, gimnáziumi

kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnázium különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegyet kérek. 27808

Zálogcédulákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb áron veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Gimnáziumban

szíjelenen érett, tanításban jártas, perfektt német, kitűnő ajánlatokkal bíró egyetemi hallgató helyben nevelőnek, korrepetitornak ajánlkozik. B. Ferencz, VIII., Mária utca 5. I. 26.

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Méleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség ingatlan naponta nyilván tartva. 27665

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Méleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilván tartva.

Csemegezőllöt

fagymentesen csomagolva. 5 kilónként 5 koronáért, leginomabb táblaalmát 4 koronáért, mézédese narancsot 3 koronáért szállít Róthmann Hermin Kiskunhalasán. 27850

Magán építő iparos

iskola előkészít építő, kőműves és kőfaragó vizsgálóhoz biztos sikerrel Szerény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat. Vágt lössel műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítgyakból is) Tolossvárra, Budapestre ugyszintén államszámvető tanú államvizsgáira teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminarium. Budapest VI. Rózsa-u. 44. III. 8

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol elővősen elvállalja, tehermentes felkeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsodv építésiroda Bpest, Rákóczy-ut 71. 27792

Magánkutató iroda

Rákóczy-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossza-Magyar György. Telefon 67-47. 27750

Könyveket,

regény-orozatokat, egész könyvtárakat jó áron vásárolok. Ajánlatokat „Könyvkezelő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít

Lakást,

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilván tartva.

Eladó

egy modern adómentes I. em. lakóház, vízvezetékekkel, ilvanvilágítással, gyümölcsös kerttel, 1500 fnt évi lakbért iövedelmez, ára 18 ezer fnt, a vételhez kell 3500 fnt. a többi teher rajtmaradhat. 51/20%-kal családi okok miatt sürgősen eladó Bővebbet Várnay Antalnál Győr. 27931/A.

!! Figyelem!!

Csészlőgéptulajdonosok! Az elromlott gahonaszálzóvör hengereket (Sortiercylinder) már most küldjék be Heizer és társa cézének (Bpest Népszínház-utca 1-3.), a hol a legszakavatottabban és legjutányosabban javíttatnak, illetve újra befonatnak.

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Méleg-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok, teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta anilvántartva. 27665

Fénykép-készüléket

objektívet vesz, elad, cserél hires Appelo lemeznek egyedül-clarusító helye.

HATSCHKEK EMIL

Andrássy-ut 13., fiókja: Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877. Sokkal olcsóbb, mint részlet fizetésre.

BUTOR

árveresről, finom és egyszerű butor, hálósobák és garson szobák Szalon börtöllel, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes B. VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szesyegek, kényserítő körülmények miatt eladók; mahagóni hálósoba 180 fnt, íróasztal könyvzekrényvel, olajfestmények 2 fnt, nagy porzsaszőnyegek, lámpák, 3 áru villany 14 fnt. Árverési butoreláadás. Dob-szerza és Holló-utcai sarokpincza. 26616

Polgáriskolai

gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészíttetnek rendes és magántanulók, valamint felnőttek (hölgyek is) kik tanulmányait félbeszakították legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárok vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 27997

Eladó

circa 800 Complett legutóbban szabadalmazott himző-dobkeret szabadalommal együtt, melyet a m. kir. miniszterium az összes magyarországi állami főiskolákba, mint taneszközt elrendelte, esetleg eszterga-padok és szerzőmókkal együtt családi okok miatt sürgősen és intányosan eladó a vételhez circa 700 fnt kell. Bővebbet Várnay Antalnál Győrött. 27931/B.

Ki a YES-OUI-SI

eztini lapot megrendeli, látszva minden megrendelés nélkül és enlőlán az

angol és francia

nyelveket alaposan megtanulhatja Előfizetési ár negyedevenként minden kiadásra 3 koronára. Megrendeléseket elöggel és mutatványszámokat küld a kiadót hivatal. Budapest, Andrássy-ut 97. szám. 27798

Pénzkölcsönt

4. 4/2 és 5% alapon földbirtokra, iövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I., II., III. helyen 5-70 évig törlesztelhető. Személyhitel tisztviselőknak gyorsan eszközözletik.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Budapest, Feréz-körút 11a.

CSIZ

ezidőszert legerősebb Jód-Brom gyógyforrás A hazsi, végződésekürata „Unikum” Dr. Korányi Frigyes tanár — a magánygyakorlatban, valamint a veselése alati álló budapesti kir. egyetemi belgyógyászati kórodon szerzett sok szofos tapasztalás alapján — melegen ajánlja a „Csizi Jódforrást”, mint kiváló hatásu gyogy-szer mindazon beteg-épeknél, melyeknél a jód mint specifikus szer ajánlva van. A csizi gyogy-ásványvíz kapható mindenkor frisa töltésben, használati utasítással, minden ásványvízkereskedésben. Megrendelhető a „Füred igazgató-ságánál és Édeskúty L. telefonistónál, Budapestben. 27154

Szepességi csemegek

BARTA-féle veresáfonya befőltet, málna-, szamóca-, ecspöbogyóiat, gomba- és huskonzerveket, pántélmokat stábi a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

Fenyőborovicska

(Juntiperas) BARTA-féle, 3 liter 4 7.50, 4 liter 8 0.— bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. 26973

Veresáfonyabefőtt

BARTA-féle, 5 kilós postakosárúveg 8.— ké rena FELKA, KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. 86972

Villamos világítás

saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Aránlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizének használata mellett — üvege 70 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzlik, Bartilla-Winkler Ede Wien 19/1, Sommergasse 1. Fő-raktár Budapesi, Török I. Király-u. 12., Andrássy-ut 29. sz. Dr. Egger Váczi-körút 17. sz. — Kapható minden gyógyszerertárban. Csakis „Bartilla fogviz” kérendő Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik

Polgári árak!

Pontos kiszolgálás!

Kitűnő szabás!

Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.

Zeliszka János

angol uri szabóterme. BUDAPEST.

Andrássy-ut 56. I. em.

Allandó választék a leg-iltatosebb angol és bol-földi szövetekből.

Gyorsírás

(Gabelberger)

Gereben

gyorsíró nőiskolája kiképzés után állást garantál Németül tudóknak tandíjkezevmény. Irógépek-tatásnövendékeknek díjmentes. 27643

Ristóf-tér 2. szám.

Modern

urasági butorok

alkalmi vételre és eladásra

háló-, ebéd-, szalon-, uriszoba és írószobák teljes berendezések Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és réz butorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa

Budapest, Lixi Ferencz-tér 8. sz. ezeltől Gyár-utca Telefon 14-09-

Gimnáziumi,

reál, kereskedelmi, polgás egyévos önkéntesség, bármely érettségi vizsga letovéséhez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint tanít és tanított kifizető philologus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. A bámulatos eredményeket igazoló okiratok a lakásban megekinbetők. Goitein Heinrich Budapest, VII, Damjanich-utca 39. II. emelet 10.

Kolozsvári

jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrövidebb idő alatt kipróbált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikereét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójoghól speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban vesztünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen osekely díjazással. Levélbeli érdeklődésekre ki-merítően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

STENOGRAFIA

Ha életpályáján boldogulni akar, tanuljon gyorsírást, gépirást, könyvvelet, német nyelvet a Stenografia országos Gabelberger gyorsíró- és népi-iskolában Sokszorosított tanfolyamok, copying office. Biztos állásközvetítés. V. Váci-körút 33

Mérnöki műszereket

vez, elad, cserél, lejtőrök, Planiméter, Teleskop Goerz—Zeiss—Triäder stb

HATSCHKEK EMIL

Andrássy-ut 13.

Fiókja: Erzsébet-körút 38

30 korona

finom szövethől divatos fértöltény vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben „Hazsi verseny-szabóság” Budapest, VII, Thököly (Csömör)-ut 3. I. em. Videkre minták bérmentve.

Ajtók ablakok,

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK,

szapuk használhat és újak olcsón kaphatók

Lefkovits Jakabnál

Bpest, V., Csáky-utca 26, Korall-utca sarok. Lipót-kört közelében.

Urasági

butorokat, szőnyegeket, osillárokat

és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond

VI, Lázár-utca 3

(a Váci-kört mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagóni plisander vagy másfajta háló, ebéd-, uriszoba és szalonbutorokban. Rézhálósobák, börtárgutárak és kárpitosfélekben Porzsa, smyrna és más aronyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárokbán gáz, villamos stb.-hez.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab

ékszerkereskedő

BUDAPEST,

Király-utca 91. szám,

Izabella-utcasarkán

Börszékiaipar

börsajtolás és börfaragás.

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi börszékkek és karosszékekben, jóval olcsóbb áron, mint eddig.

Használt székek átalakítása börszékkekre olcsó árakban. Legolcsóbb börsbutorok és állványok.

Urasági butor

Eladók és veszek; mahagóni hálósobákat, ebéd-öket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezési kiállítás!

IV., Semmelweis-(Ujvárg-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon

17-77.

Fióküzlet nincsen.

26619